

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 6.8.2014 r.
COM(2014) 503 final

ANNEX 1

ZAŁĄCZNIK

[...]

Wniosek dotyczący decyzji Rady

**w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej i jej Państw Członkowskich
dodatkowego protokołu do Umowy o handlu między Unią Europejską i jej Państwami
Członkowskimi, z jednej strony, a Kolumbią i Peru, z drugiej strony, w celu
uwzględnienia przystąpienia Chorwacji do Unii Europejskiej**

ZAŁĄCZNIK

PROTOKÓŁ DODATKOWY

do Umowy o handlu między Unią Europejską i jej Państwami Członkowskimi, z jednej strony, a Kolumbią i Peru, z drugiej strony, w celu uwzględnienia przystąpienia Chorwacji do Unii Europejskiej

KRÓLESTWO BELGII,
REPUBLIKA BUŁGARII,
REPUBLIKA CZESKA,
KRÓLESTWO DANII,
REPUBLIKA FEDERALNA NIEMIEC,
REPUBLIKA ESTOŃSKA,
IRLANDIA, REPUBLIKA GRECKA,
KRÓLESTWO HISZPANII,
REPUBLIKA FRANCUSKA,
REPUBLIKA CHORWACJI,
REPUBLIKA WŁOSKA,
REPUBLIKA CYPRYJSKA,
REPUBLIKA ŁOTEWSKA,
REPUBLIKA LITEWSKA,
WIELKIE KSIĘSTWO LUKSEMBURGA,
WĘGRY,
REPUBLIKA MALTY,
KRÓLESTWO NIDERLANDÓW,
REPUBLIKA AUSTRII,
RZECZPOSPOLITA POLSKA,
REPUBLIKA PORTUGALSKA,
RUMUNIA,
REPUBLIKA SŁOWENII,
REPUBLIKA SŁOWACKA,
REPUBLIKA FINLANDII,
KRÓLESTWO SZWECJI,
ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ,

Umawiające się Strony Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zwane dalej „Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej”, reprezentowane przez Radę Unii Europejskiej,

oraz

UNIA EUROPEJSKA,
z jednej strony oraz
REPUBLIKA KOLUMBII, zwana dalej „Kolumbią”,
oraz
REPUBLIKA PERU, zwana dalej „Peru”,
zwane dalej również „państwami andyjskimi-sygnatariuszami”,
z drugiej strony

UWZGLĘDNIAJĄC, że Umowa o handlu między Unią Europejską i jej Państwami Członkowskimi, z jednej strony, a Kolumbią i Peru, z drugiej strony (zwana dalej „Umową”), została podpisana w Brukseli w dniu 26 czerwca 2012 r., a niektóre jej postanowienia są stosowane na podstawie art. 330 tej Umowy między UE a Peru od dnia 1 marca 2013 oraz między UE a Kolumbią od dnia 1 sierpnia 2013 r.,

UWZGLĘDNIAJĄC, że Traktat dotyczący przystąpienia Republiki Chorwacji (zwanej dalej „Chorwacją”) do Unii Europejskiej (zwany dalej „Traktatem o przystąpieniu”) został podpisany w Brukseli w dniu 9 grudnia 2011 r. i wszedł w życie z dniem 1 lipca 2013 r.,

UWZGLĘDNIAJĄC, że zgodnie z art. 6 ust. 2 Aktu przystąpienia Chorwacji załączonego do Traktatu o przystąpieniu należy nadać formalny charakter przystąpieniu Chorwacji do Umowy poprzez zawarcie protokołu do Umowy,

ZWAŻYWSZY, że w art. 6 Umowy postanowiono, iż „do celów niniejszej Umowy: „Strona” oznacza Unię Europejską lub jej Państwa Członkowskie lub Unię Europejską i jej Państwa Członkowskie w ramach zakresu swoich kompetencji wynikających z Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (zwana dalej „Stroną UE”) lub każde z państw andyjskich-sygnatariuszy”,

ZWAŻYWSZY, że w art. 9 Umowy postanowiono, iż „Niniejsza Umowa ma zastosowanie, z jednej strony, do terytoriów, do których stosuje się Traktat o Unii Europejskiej i Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, i na warunkach określonych w tych Traktatach oraz, z drugiej strony, odpowiednio do terytoriów Kolumbii i Peru.”,

UWZGLĘDNIAJĄC, że w Umowie wprowadzono postanowienia dotyczące skutków przystąpienia nowych Państw Członkowskich do Unii Europejskiej po zawarciu Umowy,

UWZGLĘDNIAJĄC, że Chorwacja przystąpiła do Unii Europejskiej, gdy Umowa nie była jeszcze stosowana w Kolumbii, a w Umowie nie przewidziano sytuacji, w której dane państwo przystąpiłoby do Unii Europejskiej przed tym, jak sama Umowa byłaby stosowana w odniesieniu do tych trzech stron,

UWZGLĘDNIAJĄC, że Strony uznają zgodnie z przedmiotem i zakresem art. 328 Umowy, że zezwala ona na przystąpienie nowych Państw Członkowskich Unii Europejskiej do Umowy, w sytuacjach takich jak przypadek Chorwacji,

UWZGLĘDNIAJĄC, że Strony uzgodniły, mając na uwadze powyższe kwestie, zajęcie się w drodze niniejszego protokołu przystąpieniem Chorwacji do Unii Europejskiej, a także wszelkimi skutkami tego przystąpienia do Umowy,

POSTANAWIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

SEKCJA I

UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY

Artykuł 1

Chorwacja niniejszym staje się Stroną Umowy.

SEKCJA II

REGUŁY POCHODZENIA

Artykuł 2

Artykuł 17 ust. 4 i art. 18 ust. 2 załącznika II do Umowy zostają niniejszym zmienione zgodnie z postanowieniami załącznika I do niniejszego protokołu.

Artykuł 3

Dodatek 4 do załącznika II do Umowy zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku II do niniejszego protokołu.

Artykuł 4

1. Postanowienia Umowy są stosowane do towarów będących przedmiotem wywozu z Kolumbii lub Peru do Chorwacji lub z Chorwacji do Kolumbii lub Peru, które są zgodne z postanowieniami załącznika II do Umowy i które w dniu wejścia w życie niniejszego protokołu były objęte procedurą tranzytu lub były czasowo składowane w składzie celnym lub w wolnym obszarze celnym w Kolumbii, Peru lub w Chorwacji.
2. W takich przypadkach można przyznać preferencyjne traktowanie, pod warunkiem przedłożenia organom celnym Strony dokonującej przywozu, przed upływem dwunastu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego protokołu, dowodu pochodzenia wystawionego z mocą wsteczną na terytorium Strony dokonującej wywozu oraz, na żądanie, dokumentów wskazujących, że towary te są przedmiotem bezpośredniego transportu, zgodnie z art. 13 załącznika II do Umowy.

SEKCJA III

HANDEL USŁUGAMI, ZAKŁADANIE PRZEDSIĘBIORSTW I HANDEL ELEKTRONICZNY

Artykuł 5

Sekcję B załącznika VII do Umowy zastępuje się postanowieniami załącznika III do niniejszego protokołu.

Artykuł 6

Sekcję B załącznika VIII do Umowy zastępuje się postanowieniami załącznika IV do niniejszego protokołu.

Artykuł 7

Sekcję B dodatku 1 do załącznika IX do Umowy zastępuje się postanowieniami załącznika V do niniejszego protokołu.

Artykuł 8

Sekcję B dodatku 2 do załącznika IX do Umowy zastępuje się postanowieniami załącznika VI do niniejszego protokołu.

Artykuł 9

Załącznik X do Umowy zastępuje się postanowieniami zawartymi w załączniku VII do niniejszego protokołu.

SEKCJA IV ZAMÓWIENIA RZĄDOWE

Artykuł 10

1. Podmioty z Chorwacji wymienione w załączniku VIII do niniejszego protokołu dodaje się do odpowiednich podsekcji sekcji B dodatku 1 do załącznika XII do Umowy.
2. Chorwacja jest ujęta w odniesieniu do wykazu towarów i wyposażenia będących przedmiotem zakupów przez Ministerstwo Obrony oraz agencje ds. obronności i bezpieczeństwa w podsekcji 1 sekcji B do dodatku 1 do załącznika XII do Umowy.
3. Wykaz chorwackich środków publikacji wskazany w załączniku IX do niniejszego protokołu dodaje się do dodatku 2 do załącznika XII do Umowy.

SEKCJA V

WTO

Artykuł 11

Kolumbia i Peru zobowiązują się, że w związku z przystąpieniem Chorwacji do Unii Europejskiej nie będą wносить żadnych roszczeń ani żądań, ani nie będą powoływać się na żadne koncesje ustanowione na mocy art. XXIV.6 i art. XXVIII GATT 1994 lub art. XXI GATS, ani nie będą modyfikować ani wycofywać tych koncesji.

SEKCJA VI

POSTANOWIENIA OGÓLNE I KOŃCOWE

Artykuł 12

1. Niniejszy protokół jest zawarty przez Stronę UE, Kolumbię i Peru zgodnie z ich odpowiednimi procedurami wewnętrznymi.
2. Strona UE i każde państwo andyjskie-sygnatariusz powiadamia na piśmie o zakończeniu swoich procedur wewnętrznych wymaganych do wejścia w życie

niniejszego protokołu wszystkie pozostałe Strony oraz depozytariusza wskazanego w ust. 5.

3. Niniejszy protokół wchodzi w życie między Stroną UE i państwem andyjskim-sygnatariuszem w pierwszym dniu miesiąca następującego po dacie otrzymania ostatniego powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, odpowiadającego Stronie UE i danemu państwu andyjskiemu-sygnatariuszowi.
4. Nie naruszając postanowień ust. 3 Strony uzgadniają, że do czasu zakończenia procedur wewnętrznych przez Stronę UE dotyczących wejścia w życie niniejszego protokołu, mogą tymczasowo stosować niniejszy protokół¹. Każda Strona powiadamia depozytariusza i wszystkie inne Strony o zakończeniu procedur wewnętrznych wymaganych do celów odpowiedniego stosowania niniejszego protokołu. Stosowanie niniejszego protokołu między Stroną UE a państwem andyjskim-sygnatariuszem rozpoczyna się dziesięć (10) dni po dacie otrzymania przez depozytariusza ostatniego powiadomienia od strony UE i danego państwa andyjskiego-sygnatariusza.
5. Powiadomienia przesyła się Sekretarzowi Generalnemu Rady Unii Europejskiej, który jest depozytariuszem niniejszego protokołu.
6. Gdy, zgodnie z ust. 4, Strony stosują postanowienie niniejszej Umowy do momentu wejścia w życie niniejszego protokołu, odesłanie w takim postanowieniu do dnia wejścia w życie niniejszego protokołu rozumie się jako odesłanie do dnia, od którego Strony uzgadniają stosowanie tego postanowienia zgodnie z ust. 4.

Artykuł 13

Niniejszy protokół jest sporządzony w trzech egzemplarzach w języku angielskim, bułgarskim, chorwackim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim i włoskim, a każdy z tych tekstów jest jednakowo autentyczny.

Unia Europejska przekazuje Kolumbii i Peru tekst Umowy w języku chorwackim. Z zastrzeżeniem wejścia w życie niniejszego protokołu tekst w języku chorwackim jest autentyczny na takich samych warunkach jak obecnie istniejące wersje językowe niniejszego protokołu. W art. 337 Umowy wprowadza się odpowiednie zmiany.

Artykuł 14

Niniejszy Protokół stanowi integralną część Umowy.

Załączniki do niniejszego protokołu stanowią jego integralną część.

W DOWÓD CZEGO, niżej podpisani pełnomocnicy, należycie w tym celu umocowani, podpisali niniejszy protokół.

Sporządzono w ... dnia ... r.

W IMIENIU UNII EUROPEJSKIEJ I JEJ PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

W IMIENIU KOLUMBII

W IMIENIU PERU

¹ Niniejsze postanowienie jest stosowane przez każdą ze Stron po zakończeniu ich odpowiednich procedur wewnętrznych.

ZAŁĄCZNIK I

Nowe wersje językowe uwag administracyjnych zawartych w załączniku II do Umowy o handlu

1. Artykuł 17 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

(...)

„Świadectwa przewozowe EUR 1 wystawiane z mocą wsteczną muszą być potwierdzone jedną z następujących formuł:

BG „ИЗДАДЕН ВПОСЛЕДСТВИЕ”

ES „EXPEDIDO A POSTERIORI”

CS „VYSTAVENO DODATEČNE”

DA „UDSTEDT EFTERFØLGENDE”

DE „NACHTRÄGLICH AUSGESTELLT”

ET „TAGANTJÄRELE VÄLJA ANTUD”

EL „ΕΚΔΟΘΕΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ”

EN „ISSUED RETROSPECTIVELY”

FR „DÉLIVRÉ A POSTERIORI”

HR „NAKNADNO IZDANO”

IT „RILASCIATO A POSTERIORI”

LV „IZSNIEGTS RETROSPEKTĪVI”

LT „RETROSPEKTYVUSIS IŠDAVIMAS”

HU „KIADVA VISSZAMENŐLEGES HATÁLLYAL”

MT „MAHRUG RETROSPETTIVAMENT”

NL „AFGEGEVEN A POSTERIORI”

PL „WYSTAWIONE RETROSPEKTYWNIE”

PT „EMITIDO A POSTERIORI”

RO „EMIS A POSTERIORI”

SK „VYDANÉ DODATOČNE”

SL „IZDANO NAKNADNO”

FI „ANNETTU JÄLKIKÄTEEN”

SV „UTFÄRDAT I EFTERHAND”

2. Artykuł 18 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

(...)

Duplikat wystawiony zgodnie z ust. 1 musi zawierać jedną z następujących adnotacji:

BG „ДУБЛИКАТ”

ES „DUPLICADO”
CS „DUPLIKÁT”
DA „DUPLIKAT”
DE „DUPLIKAT”
ET „DUPLIKAAT”
EL „ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ”
EN „DUPLICATE”
FR „DUPLICATA”
HR „DUPLIKAT”
IT „DUPLICATO”
LV „DUBLIKĀTS”
LT „DUBLIKATAS”
HU „MÁSODLAT”
MT „DUPLIKAT”
NL „DUPLICAAT”
PL „DUPLIKAT”
PT „SEGUNDA VIA”
RO „DUPLICAT”
SK „DUPLIKÁT”
SL „DVOJNIK”
FI „KAKSOISKAPPALE”
SV „DUPLIKAT”

ZAŁĄCZNIK II

„DODATEK 4

DEKLARACJA NA FAKTURZE

Szczególne wymagania dotyczące sporządzania deklaracji na fakturze

Deklarację na fakturze, której treść podana jest poniżej, sporządza się w jednej z podanych wersji językowych oraz zgodnie z przepisami prawa krajowego Strony dokonującej wywozu. Jeśli deklaracja jest sporządzana odrębnie, powinna być napisana tuszem, drukowanymi literami. Deklaracja na fakturze musi zostać sporządzona zgodnie ze wskazówkami podanymi w przypisach. Przypisy nie muszą jednak być zamieszczone.

Wersja w języku bułgarskim

Износителят на продуктите, обхванати от този документ (разрешение № ... от митница или от друг компетентен държавен орган ⁽¹⁾) декларира, че освен където ясно е отбелязано друго, тези продукти са с ... ⁽²⁾ преференциален произход.

Wersja w języku hiszpańskim

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (autorización aduanera o de la autoridad gubernamental competente n° ... ⁽¹⁾) declara que, salvo indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial ... ⁽²⁾.

Wersja w języku czeskim

Vývozce výrobků uvedených v tomto dokumentu (číslo povolení celního nebo příslušného vládního orgánu ... ⁽¹⁾) prohlašuje, že kromě zřetelně označených, mají tyto výrobky preferenční původ v ... ⁽²⁾.

Wersja w języku duńskim

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument, (toldmyndighedernes eller den kompetente offentlige myndigheds tilladelse nr. ... ⁽¹⁾) erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i ... ⁽²⁾.

Wersja w języku niemieckim

Der Ausführer (Ermächtigter Ausführer; Bewilligung der Zollbehörde oder der zuständigen Regierungsbehörde Nr. ... ⁽¹⁾) der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nicht anders angegeben, präferenzbegünstigte Ursprungswaren ... ⁽²⁾ sind.

Wersja w języku estońskim

Käesoleva dokumendiga hõlmatud toodete eksportija (tolliameti või pädeva valitsusasutuse luba nr. ... ⁽¹⁾) deklareerib, et need tooted on ... ⁽²⁾ sooduspäritoluga, välja arvatud juhul kui on selgelt näidatud teisiti.

Wersja w języku greckim

Ο εξαγωγέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγραφο (άδεια τελωνείου ή της καθύλην αρμόδιας αρχής, υπ' αριθ. ... ⁽¹⁾) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησιακής καταγωγής ... ⁽²⁾.

Wersja w języku angielskim

The exporter of the products covered by this document (customs [or competent governmental] authorisation No ... ⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ... preferential origin ⁽²⁾.

Wersja w języku francuskim

L'exportateur des produits couverts par le présent document (autorisation douanière ou de l'autorité gouvernementale compétente n° ... ⁽¹⁾) déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ... ⁽²⁾.

Wersja w języku chorwackim

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br. ... ⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi ... ⁽²⁾ preferencijalnog podrijetla.'

Wersja w języku włoskim

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (autorizzazione doganale o dell'autorità governativa competente n. ... ⁽¹⁾) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale ... ⁽²⁾.

Wersja w języku łotewskim

Eksportētājs produktiem, kuri ietverti šajā dokumentā (muitas vai kompetentu valsts iestāžu pilnvara Nr. ... ⁽¹⁾), deklarē, ka, izņemot tur, kur ir citādi skaidri noteikts, šiem produktiem ir preferenciāla izcelsme no ... ⁽²⁾.

Wersja w języku litewskim

Šiame dokumente išvardintų prekių eksportuotojas (muitinės arba kompetentingos viešosios valdžios institucijos liudijimo Nr. ... ⁽¹⁾) deklaruoja, kad, jeigu kitaip nenurodyta, tai yra ... ⁽²⁾ preferencinės kilmės prekės.

Wersja w języku węgierskim

A jelen okmányban szereplő áruk exportőre (vámfelhatalmazási szám: ... ⁽¹⁾) vagy az illetékes kormányzati szerv által kiadott engedély száma: ...) kijelentem, hogy eltérő jelzés hiányában az áruk kedvezményes ... származásúak ⁽²⁾.

Wersja w języku maltańskim

L-esportatur tal-prodotti koperti b'dan id-dokument (awtorizzazzjoni kompetenti tal-gvern jew tad-dwana nru. ...⁽¹⁾) jiddikjara li, hlief fejn indikat b'mod car li mhux hekk, dawn il-prodotti huma ta' origini preferenzjali ...⁽²⁾.

Wersja w języku niderlandzkim

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (douanevergunning of vergunning van de competente overheidsinstantie nr. ...⁽¹⁾) verklaart dat, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële ... oorsprong zijn⁽²⁾.

Wersja w języku polskim

Eksporter produktów objętych tym dokumentem (upoważnienie władz celnych lub upoważnienie właściwych władz nr ...⁽¹⁾) deklaruje, że z wyjątkiem gdzie jest to wyraźnie określone, produkty te mają ...⁽²⁾ preferencyjne pochodzenie.

Wersja w języku portugalskim

O abaixo assinado, exportador dos produtos cobertos pelo presente documento (autorização aduaneira ou da autoridade governamental competente n.º ...⁽¹⁾) declara que, salvo indicação expressa em contrário, estes produtos são de origem preferencial ...⁽²⁾.

Wersja w języku rumuńskim

Exportatorul produselor ce fac obiectul acestui document (autorizația vamală sau a autorității guvernamentale competente nr. ...⁽¹⁾) declară că, exceptând cazul în care în mod expres este indicat altfel, aceste produse sunt de origine preferențială ...⁽²⁾.

Wersja w języku slowackim

Vývozca výrobkov uvedených v tomto dokumente (číslo povolenia colnej správy alebo príslušného vládneho povolenia ...⁽¹⁾) vyhlasuje, že okrem zreteľne označených, majú tieto výrobky preferenčný pôvod v ...⁽²⁾.

Wersja w języku słoweńskim

Izvoznik blaga, zajetega s tem dokumentom, (pooblastilo carinskih ali pristojnih državnih organov št. ...⁽¹⁾) izjavlja, da, razen če ni drugače jasno navedeno, ima to blago preferencialno ...⁽²⁾ poreklo.

Wersja w języku fińskim

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (tullin tai toimivaltaisen julkisen viranomaisen lupa nro ...⁽¹⁾) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja ... alkuperätuotteita⁽²⁾.

Wersja w języku szwedzkim

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (tullmyndighetens tillstånd eller behörig statlig myndighet nr. __⁽²⁾) försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande __ ursprung⁽³⁾

² Jeśli deklaracja na fakturze jest sporządzona przez upoważnionego eksportera w rozumieniu art. 21 niniejszego załącznika, numer zezwolenia tego eksportera musi być umieszczony w tym miejscu. Jeśli deklaracja na fakturze nie jest sporządzona przez upoważnionego eksportera, tekst w nawiasach opuszcza się lub miejsce pozostawia się niewypełnione.

³ Należy wskazać pochodzenie produktów. Jeżeli deklaracja na fakturze odnosi się w całości lub w części do produktów pochodzących z Ceuty i Melilli w rozumieniu art. 36 niniejszego załącznika, eksporter

..... (4)

(Miejscowość i data)

..... (5)

(Podpis eksportera oraz czytelnie nazwisko osoby
podpisującej deklarację)

musi wyraźnie wskazać je w dokumencie, w którym sporządzana jest deklaracja, poprzez wpisanie symbolu „CM”.

4

5

Wskazania te mogą zostać pominięte, jeżeli odpowiednie informacje są zawarte w samym dokumencie. Patrz art. 20 ust. 5 niniejszego załącznika. Jeżeli podpis eksportera nie jest wymagany, zwolnienie z obowiązku złożenia podpisu powoduje również zwolnienie z obowiązku podania nazwiska podpisującego.

ZAŁĄCZNIK III

(Sekcja B załącznika VII do Umowy, o którym mowa w art. 114 Umowy)
WYKAZ ZOBOWIĄZAŃ DOTYCZĄCYCH ZAKŁADANIA PRZEDSIĘBIORSTW
(o którym mowa w art. 114 Umowy)

„SEKCJA B
STRONA UE

Stosuje się następujące skróty:

AT	Austria
BE	Belgia
BG	Bułgaria
CY	Cypr
CZ	Republika Czeska
DE	Niemcy
DK	Dania
ES	Hiszpania
EE	Estonia
UE	Unia Europejska, w tym jej wszystkie Państwa Członkowskie
FI	Finlandia
FR	Francja
EL	Grecja
HR	Chorwacja
HU	Węgry
IE	Irlandia
IT	Włochy
LV	Łotwa
LT	Litwa
LU	Luksemburg
MT	Malta
NL	Królestwo Niderlandów
PL	Polska
PT	Portugalia
RO	Rumunia
SK	Republika Słowacka
SI	Słowenia

SE Szwecja
UK Zjednoczone Królestwo

1. W poniższym wykazie zobowiązań podano rodzaje działalności gospodarczej zliberalizowane na podstawie art. 114 Umowy oraz, w drodze zastrzeżeń, ograniczenia dostępu do rynku i traktowania narodowego, które mają w tych sektorach zastosowanie do przedsiębiorstw i inwestorów państw andyjskich-sygnatariuszy. Wykazy składają się z następujących elementów:
 - a) pierwszej kolumny, wskazującej sektor lub podsektor, w którym Strona przyjmuje zobowiązanie, oraz zakres liberalizacji, do którego odnoszą się zastrzeżenia; oraz
 - b) drugiej kolumny, opisującej obowiązujące zastrzeżenia.Jeżeli kolumna, o której mowa w lit. b), zawiera jedynie zastrzeżenia obowiązujące w określonych Państwach Członkowskich Unii Europejskiej, Państwa Członkowskie Unii Europejskiej niewymienione w niej przyjmują zobowiązania w danym sektorze bez zastrzeżeń⁶.

Sektory lub podsektory niewymienione w poniższym wykazie nie są objęte zobowiązaniami.
2. Przy identyfikacji poszczególnych sektorów lub podsektorów:
 - a) „ISIC rev 3.1” oznacza Międzynarodową Standardową Klasyfikację Rodzajów Działalności określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 4, ISIC REV 3.1, 2002;
 - b) „CPC” oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC prov, 1991; oraz
 - c) „CPC ver. 1.0” oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC ver 1.0, 1998.
3. Poniższy wykaz nie obejmuje środków odnoszących się do wymogów i procedur kwalifikacyjnych, standardów technicznych oraz wymogów i procedur licencyjnych, jeżeli nie stanowią one ograniczenia dotyczącego dostępu do rynku lub traktowania narodowego w rozumieniu art. 112 i 113 niniejszej Umowy. Powyższe środki (np. konieczność uzyskania zezwolenia, obowiązki świadczenia usługi powszechnej, konieczność uznania kwalifikacji w sektorach podlegających regulacji, konieczność zdania określonych egzaminów, w tym egzaminów językowych, niedyskryminacyjny wymóg określający, że pewne rodzaje działalności nie mogą być prowadzone w strefach ochrony środowiska naturalnego lub obszarach o szczególnych walorach historycznych i artystycznych), nawet jeśli nie są wymienione, w każdym wypadku mają zastosowanie do inwestorów z państw andyjskich-sygnatariuszy.
4. Zgodnie z art. 107 ust. 3 niniejszej Umowy poniższy wykaz nie obejmuje środków dotyczących dotacji przyznawanych przez Strony.

⁶ Brak zastrzeżeń obowiązujących w określonych Państwach Członkowskich Unii Europejskiej w danym sektorze pozostaje bez uszczerbku dla zastrzeżeń horyzontalnych lub zastrzeżeń obowiązujących w danym sektorze w całej UE.

5. Zgodnie z art. 112 niniejszej Umowy niedyskryminacyjne wymogi odnośnie do rodzajów formy prawnej przedsiębiorstwa nie są zawarte w niniejszym wykazie.
6. Prawa i obowiązki wynikające z niniejszego wykazu zobowiązań nie są samowystarczalne i w związku z tym nie przyznają bezpośrednio żadnych praw poszczególnym osobom fizycznym lub osobom prawnym.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
WSZYSTKIE SEKTORY	Nieruchomości AT, BG, CY, CZ, DK, EE, ES, EL, FI, HR, HU, IE, IT, LT, LV, MT, PL, RO, SI, SK: ograniczenia dotyczące nabywania gruntów i nieruchomości przez zagranicznych inwestorów⁷.
WSZYSTKIE SEKTORY	Obiekty użyteczności publicznej UE: działalność gospodarcza uważana za usługi użyteczności publicznej na poziomie krajowym lub lokalnym może być przedmiotem monopolu publicznych lub wyłącznych praw przyznanych prywatnym podmiotom gospodarczym⁸.
WSZYSTKIE SEKTORY	Sposoby zakładania przedsiębiorstw UE: traktowania przyznanego spółkom zależnym (przedsiębiorstw państw trzecich) utworzonym zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego Unii Europejskiej i posiadającym statutową siedzibę, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności na terytorium Unii nie rozszerza się na oddziały lub agencje utworzone w Państwie Członkowskim Unii Europejskiej przez przedsiębiorstwo państwa trzeciego. BG: tworzenie oddziałów wymaga zezwolenia. EE: przynajmniej połowa osób zasiadających w zarządzie musi mieć miejsce zamieszkania w Unii Europejskiej. FI: obcokrajowiec prowadzący działalność handlową jako współdziałowiec fińskiej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki jawnej potrzebuje pozwolenia na prowadzenie handlu i musi mieć miejsce stałego zamieszkania w Unii Europejskiej. Dla wszystkich sektorów poza usługami telekomunikacyjnymi przynajmniej połowa zwyczajnych członków i zastępców w zarządzie musi mieć fińskie obywatelstwo i miejsce zamieszkania w Finlandii. Niemniej jednak niektórym przedsiębiorstwom mogą być przyznawane zwolnienia. Jeżeli zagraniczna organizacja zamierza prowadzić działalność gospodarczą lub handlową poprzez utworzenie oddziału w Finlandii, wymagane jest posiadanie pozwolenia na handel. Od zagranicznej organizacji lub osoby prywatnej niebędącej obywatelem Unii Europejskiej wymagane jest zezwolenie na działanie jako założyciel spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. W przypadku usług telekomunikacyjnych istnieje wymóg w zakresie miejsca stałego zamieszkania w odniesieniu do połowy założycieli oraz połowy członków zarządu. Jeżeli osoba prawna jest założycielem, obowiązuje w stosunku do niej również wymóg w zakresie miejsca zamieszkania. IT: dostęp do działalności przemysłowej, handlowej i rzemieślniczej wymaga zezwolenia na pobyt i specjalnego zezwolenia na prowadzenie

⁷ W odniesieniu do sektorów usług ograniczenia te nie wykraczają poza ograniczenia odzwierciedlone w aktualnych zobowiązaniach wynikających z GATS.

⁸ Mając na uwadze, że usługi użyteczności publicznej często istnieją również na poziomie podcentralnym, szczegółowa i wyczerpująca lista dla poszczególnych sektorów nie stanowi praktycznego rozwiązania. W celu ułatwienia zrozumienia, poszczególne postanowienia w niniejszym wykazie zobowiązań wskażą przykładowo, a nie wyczerpująco te sektory, w których usługi użyteczności publicznej odgrywają istotną rolę.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	działalności. BG, PL: zakres działań przedstawicielstwa może obejmować wyłącznie reklamę i promocję zagranicznej spółki macierzystej reprezentowanej przez to przedstawicielstwo.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	PL: z wyjątkiem usług finansowych, bez zobowiązań w przypadku oddziałów. Inwestorzy spoza Unii Europejskiej mogą podejmować i prowadzić działalność gospodarczą tylko w formie spółki komandytowej, spółki komandytowo-akcyjnej, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółki akcyjnej (w przypadku usług prawnych wyłącznie w formie spółki jawnej i spółki komandytowej) RO: członkowie zarządów jednoosobowych i prezesi zarządów oraz połowa łącznej liczby członków zarządu spółek handlowych muszą być obywatelami rumuńskimi, chyba że umowa spółki lub jej statut przewiduje inaczej. Większość audytorów spółek handlowych i ich zastępców musi być obywatelami rumuńskimi. SE: przedsiębiorstwo zagraniczne (która nie ustanowiło podmiotu prawnego w Szwecji) prowadzi działalność handlową poprzez oddział, ustanowiony w Szwecji z niezależnym zarządem i oddzielnymi rachunkami. Projekty budowlane trwające mniej niż jeden rok są zwolnione z wymogów tworzenia oddziału lub wyznaczania przedstawiciela zamieszkującego w Szwecji. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (spółka akcyjna) może zostać ustanowiona przez jednego lub kilku założycieli. Założyciel musi być rezydentem w Szwecji lub być szwedzkim podmiotem prawnym. Spółka osobowa może być założycielem wyłącznie, jeżeli każdy z partnerów jest rezydentem w Szwecji. Odpowiednie warunki obowiązują dla ustanawiania wszystkich pozostałych rodzajów podmiotów prawnych. Przynajmniej 50 procent członków zarządu jest rezydentami w Szwecji. Obcokrajowcy lub obywatele Szwecji niemający miejsca zamieszkania w Szwecji, którzy chcą prowadzić działalność handlową w Szwecji, wyznaczają i rejestrują u władz lokalnych przedstawiciela będącego rezydentem w Szwecji, odpowiedzialnego za takie działania. Istnieje możliwość odstępstwa od wymogu w zakresie miejsca zamieszkania, jeżeli można udowodnić, że w danym wypadku wymóg ten nie jest niezbędny. SI: zakładanie oddziału przez spółki zagraniczne jest uwarunkowane zarejestrowaniem spółki dominującej w rejestrze sądowym kraju pochodzenia przez co najmniej jeden rok. SK: zagraniczna osoba fizyczna, której nazwisko należy wpisać do rejestru działalności gospodarczej jako osoby upoważnionej do występowania w imieniu przedsiębiorcy, musi przedstawić zezwolenie na pobyt w Republice Słowackiej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
WSZYSTKIE SEKTORY	Inwestycje ES: inwestycje w Hiszpanii przez rząd zagraniczny lub zagraniczne podmioty publiczne (co z reguły wiąże się z, poza ekonomicznymi, również nieekonomicznymi interesami ze strony podmiotu), bezpośrednio lub poprzez spółki kontrolowane bezpośrednio lub pośrednio przez rządy zagraniczne, wymagają wcześniejszego pozwolenia rządu. BG: w przedsiębiorstwach, w których publiczny (państwowy lub komunalny) udział w kapitale zakładowym przekracza 30 procent, zbycie udziałów osobom trzecim wymaga zezwolenia. Niektóre rodzaje działalności gospodarczej związane z eksploatacją lub użytkowaniem własności państwowej uwarunkowany jest uzyskaniem zezwolenia na mocy przepisów ustawy o koncesjach. Inwestorzy zagraniczni nie mogą uczestniczyć w prywatyzacji. W przypadku inwestorów zagranicznych i bułgarskich osób prawnych z udziałem zagranicznym obejmującym większość udziałów wymagane jest zezwolenie na a) poszukiwanie, wykorzystywanie lub wydobywanie zasobów naturalnych z wód terytorialnych, szelfu kontynentalnego lub wyłącznej strefy ekonomicznej oraz b) nabycie większości udziałów w spółkach prowadzących dowolną działalność określoną w lit. a). FR: zagraniczne transakcje kupna przekraczające 33,33 procent udziału w kapitale lub praw do głosowania w istniejących francuskich przedsiębiorstwach lub 20 procent we francuskich spółkach notowanych publicznie, podlegają następującym regulacjom: - inwestycje na kwotę niższą od 7,6 mln EUR w spółki francuskie, których obrót nie przekracza 76 mln EUR, nie są objęte ograniczeniami po upływie 15 dni od uprzedniego zgłoszenia i weryfikacji, że spełniony został wymóg dotyczący wysokości kwot; - po upływie miesiąca od uprzedniego zgłoszenia zezwolenie jest automatycznie przyznane dla innych inwestycji, chyba że Minister Gospodarki skorzystał, w wyjątkowych okolicznościach, z prawa do przesunięcia terminu inwestycji. Udział zagraniczny w nowo sprywatyzowanych przedsiębiorstwach może być ograniczony do zmiennej kwoty kapitału w ofercie publicznej, ustalonej przez rząd Francji na podstawie analizy każdego przypadku. W celu rozpoczęcia działalności w niektórych branżach handlowych, przemysłowych lub rzemieślniczych wymagane jest specjalne zezwolenie, jeżeli dyrektor nie jest posiadaczem zezwolenia na stały pobyt. FI: nabycie udziałów przez właścicieli zagranicznych dające ponad jedną trzecią głosów w znaczącym przedsiębiorstwie fińskim lub znaczącym przedsiębiorstwie handlowym (zatrudniającym ponad 1000 pracowników lub z obrotem przekraczającym 168 milionów EUR lub sumą bilansową przekraczającą 168 milionów EUR) jest przedmiotem zatwierdzenia przez władze fińskie; zatwierdzenia tego można odmówić, wyłącznie jeżeli byłby zagrożony istotny interes narodowy. Powyższe ograniczenia nie mają zastosowania do sektora telekomunikacji

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	HU: bez ograniczeń dla udziału zagranicznego w nowo sprywatyzowanych przedsiębiorstwach. IT: wyłączone prawa mogą być przyznane lub utrzymane dla nowo sprywatyzowanych spółek. Prawa do głosowania w nowo sprywatyzowanych przedsiębiorstwach mogą w niektórych przypadkach zostać ograniczone. Na okres pięciu lat nabycie dużych udziałów kapitałowych w spółkach działających w dziedzinie obronności, usług transportowych, telekomunikacji i energii mogą wymagać zatwierdzenia przez właściwe organy.
WSZYSTKIE SEKTORY	Strefy geograficzne FI: na Wyspach Alandzkich ograniczenia prawa przedsiębiorczości osób fizycznych, które nie mają regionalnego obywatelstwa Wysp Alandzkich, lub osób prawnych bez zgody właściwych organów Wysp Alandzkich.
1. ROLNICTWO, ŁOWIECTWO, LEŚNICTWO	
A. Rolnictwo, łowiectwo (ISIC rev 3.1: 011, 012, 013, 014, 015) z wyłączeniem usług doradztwa i konsultingu ⁹	AT, HR, HU, MT, RO: bez zobowiązań w przypadku działalności rolniczej CY: dopuszcza się do 49 procent udziału spoza Unii Europejskiej. FR: zakładanie przedsiębiorstw rolniczych przez obywateli spoza Unii Europejskiej i nabywanie winnic przez inwestorów spoza Unii Europejskiej wymagają zezwoleń. IE: założenie przedsiębiorstwa w sektorze młynarstwa przez rezydentów spoza Unii Europejskiej wymaga zezwolenia.
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna (ISIC rev 3.1: 020) z wyłączeniem usług doradczych i konsultingowych	BG: bez zobowiązań w przypadku działalności związanej z pozyskiwaniem drewna
2. RYBOŁÓWSTWO I AKWAKULTURA (ISIC rev.3.1: 0501, 0502) z wyłączeniem usług doradczych i konsultingowych	AT: przynajmniej 25 procent statków musi być zarejestrowanych w Austrii. BE, FI, IE, LV, NL, PT, SK: inwestorzy zagraniczni, którzy nie są zarejestrowani i nie posiadają swojej głównej siedziby odpowiednio w Belgii, Finlandii, Irlandii, na Łotwie, w Niemczech, Portugalii oraz Republice Słowackiej nie mogą posiadać statków pod banderą, odpowiednio belgijską, fińską, irlandzką, łotewską, niemiecką, portugalską oraz słowacką. CY, EL: dopuszcza się do 49 procent udziału spoza Unii Europejskiej. DK: osoby niebędące rezydentami w Unii Europejskiej nie mogą posiadać jednej trzeciej lub więcej udziałów w działalności związanej z połowami przemysłowymi. Osoby niebędące rezydentami w Unii Europejskiej nie

⁹

Usługi w zakresie doradztwa i konsultingu związane z rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem i rybołóstwem znajdują się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycjami 6.F.f) i 6.F.g).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	mogą posiadać statku pod duńską banderą, chyba że za pośrednictwem przedsiębiorstw zarejestrowanych w Danii. FR: obywatele państw niebędących członkami Unii Europejskiej nie mogą korzystać z morskich terenów należących do państwa w celu hodowania ryb, skorupiaków, mięczaków i alg. Inwestorzy zagraniczni, którzy nie są zarejestrowani i nie posiadają swojej głównej siedziby we Francji nie mogą posiadać więcej niż 50 procent udziału w statku pływającego pod francuską banderą.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	DE: licencje na połowy morskie przyznawane są wyłącznie statkom upoważnionym do pływania pod banderą Niemiec. Są to statki rybackie, których większość udziałów jest w posiadaniu obywateli Unii Europejskiej lub przedsiębiorstw założonych zgodnie z przepisami Unii Europejskiej oraz które mają główne miejsce prowadzenia działalności w Państwie Członkowskim Unii Europejskiej. Używanie statków musi być nadzorowane i kontrolowane przez osoby zamieszkujące na stałe w Niemczech. W celu uzyskania licencji połowowej, wszystkie statki rybackie muszą zostać zarejestrowane w odpowiednich państwach nadbrzeżnych, w których statki mają swoje porty macierzyste. EE: statki mają prawo do pływania pod banderą estońską, jeżeli posiadają siedzibę w Estonii, a własność w większości należy do obywateli estońskich w spółkach jawnych i spółkach komandytowych lub w innych podmiotach prawnych, które mają siedzibę w Estonii i w których większość głosów w zarządzie posiadają obywatele estońscy. BG, HR, HU, LT, MT, RO: bez zobowiązań. IT: cudzoziemcy inni niż osoby będące rezydentami w Unii Europejskiej nie mogą posiadać większościowego udziału w statkach pływających pod włoską banderą lub pakietu kontrolnego w mających główną siedzibę we Włoszech przedsiębiorstwach posiadających statki. Połowy na włoskich wodach terytorialnych zarezerwowane są dla statków pod włoską banderą. SE: inwestorzy zagraniczni, którzy nie są zarejestrowani i nie posiadają swojej głównej siedziby w Szwecji nie mogą posiadać więcej niż 50 procent udziału w statku pływającym pod szwedzką banderą. Nabywanie przez inwestorów zagranicznych 50 procent lub więcej udziałów w przedsiębiorstwach prowadzących handlową działalność połowową na szwedzkich wodach wymaga zezwolenia. SI: statki mają prawo do pływania pod banderą słoweńską, jeżeli więcej niż połowę udziału w statku posiadają obywatele państw Unii Europejskiej lub osoby prawne, których główna siedziba znajduje się w Państwie Członkowskim Unii Europejskiej. UK: zastrzeżenie dotyczące nabywania statków pod banderą UK, jeżeli inwestycja nie jest w co najmniej 75 % własnością obywateli brytyjskich lub firm, które są w co najmniej 75 % własnością obywateli brytyjskich, we wszystkich przypadkach będących rezydentami i osobami na stałe zamieszkującymi w UK. Statki muszą być zarządzane, kierowane i kontrolowane z terytorium Zjednoczonego Królestwa.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
3. GÓRNICTWO I KOPALNICTWO¹⁰ A. Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego; wydobywanie torfu (ISIC rev 3.1: 10) B. Wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego¹¹ (ISIC rev 3.1: 1110) C. Górnictwo rud metali (ISIC rev 3.1: 13) D. Pozostałe usługi górnictwa i kopalnictwa (ISIC rev 3.1: 14)	UE: inwestorzy z krajów będących dostawcami energii mogą podlegać zakazowi przejmowania kontroli nad działalnością tego rodzaju. bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). bez zobowiązań w przypadku górnictwa ropy naftowej i gazu ziemnego. ES: bez zobowiązań w przypadku inwestycji zagranicznych w zakresie zasobów mineralnych o strategicznym znaczeniu.
4. PRODUKCJA ¹²	
A. Produkcja artykułów spożywczych i napojów (ISIC rev 3.1: 15)	bez ograniczeń
B. Produkcja wyrobów tytoniowych (ISIC rev 3.1: 16)	bez ograniczeń
C. Produkcja wyrobów włókienniczych (ISIC rev 3.1: 17)	bez ograniczeń
D. Produkcja odzieży; wyprawa i barwienie futer (ISIC rev 3.1: 18)	bez ograniczeń
E. Garbowanie i wyprawa skór produkcja toreb bagażowych, torebek ręcznych, wyrobów rymarskich, uprzęży i obuwia (ISIC rev 3.1: 19)	bez ograniczeń

¹⁰ Stosuje się horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej.

¹¹ Nie obejmuje usług związanych z górnictwem świadczonych na polach naftowych i gazowych na podstawie wynagrodzenia lub umowy, które znajdują się w dziale USŁUGI ZWIĄZANE Z ENERGIĄ pod pozycją 18 A.

¹² Nie obejmuje usług w zakresie doradztwa odnoszących się do produkcji, które znajdują się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycją 6.F.h).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
F. Produkcja wyrobów z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania (ISIC rev 3.1: 20)	bez ograniczeń
G. Produkcja papieru i wyrobów z papieru (ISIC rev 3.1: 21)	bez ograniczeń
H. Usługi wydawnicze, poligraficzne i reprodukcja zapisanych nośników informacji ¹³ (ISIC rev 3.1: 22, wyłączając publikowanie i drukowanie na podstawie wynagrodzenia lub umowy ¹⁴)	IT: warunek obywatelstwa dla właścicieli wydawnictw i drukarni.
I. Wytwarzanie produktów pieców koksowniczych (ISIC rev 3.1: 231)	bez ograniczeń
J. Wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej ¹⁵ (ISIC rev 3.1: 232)	UE: inwestorzy z krajów będących dostawcami energii mogą podlegać zakazowi przejmowania kontroli nad działalnością tego rodzaju. bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja).
K. Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych innych niż materiały wybuchowe (ISIC rev 3.1: 24 z wyłączeniem materiałów wybuchowych)	bez ograniczeń
L. Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (ISIC rev 3.1: 25)	bez ograniczeń
M. Wytwarzanie pozostałych mineralnych produktów	bez ograniczeń

¹³ Sektor ten ogranicza się do działalności wytwórczej. Nie obejmuje on działalności związanej z zagadnieniami audiowizualnymi lub treściami kulturowymi.

¹⁴ Publikowanie i drukowanie na podstawie wynagrodzenia lub umowy znajduje się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycją 6.F.p).

¹⁵ Stosuje się horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
niemetalowych (ISIC rev 3.1: 26)	
N. Produkcja metali zwykłych (ISIC rev 3.1: 27)	bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
O. Produkcja gotowych wyrobów metalowych, z wyjątkiem maszyn i urządzeń (ISIC rev 3.1: 28)	bez ograniczeń
P. Produkcja maszyn	
a) produkcja maszyn ogólnego zastosowania (ISIC rev 3.1: 291)	bez ograniczeń
b) produkcja maszyn specjalnego zastosowania innych niż broń i amunicja (ISIC rev 3.1: 2921, 2922, 2923, 2924, 2925, 2926, 2929)	bez ograniczeń
c) Produkcja sprzętu gospodarstwa domowego, gdzie indziej niesklasyfikowana (ISIC rev 3.1: 293)	bez ograniczeń
d) produkcja urządzeń biurowych, księgujących i liczących (ISIC rev 3.1: 30)	bez ograniczeń
e) produkcja maszyn i aparatury elektrycznej, niesklasyfikowana gdzie indziej (ISIC rev 3.1: 31)	bez ograniczeń
f) produkcja sprzętu i aparatury radiowej, telewizyjnej i telekomunikacyjnej (ISIC rev 3.1: 32)	bez ograniczeń
Q. Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarków i zegarów (ISIC rev 3.1: 33)	bez ograniczeń
R. Produkcja pojazdów silnikowych, przyczep i naczep	bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
(ISIC rev 3.1: 34)	

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
S. Produkcja pozostałego (niewojskowego) sprzętu transportowego (ISIC rev 3.1: 35 z wyłączeniem produkcji okrętów wojennych, samolotów wojskowych i pozostałego sprzętu transportowego do celów wojskowych)	bez ograniczeń
T. Produkcja mebli; produkcja gdzie indziej niesklasyfikowana (ISIC rev 3.1: 361, 369)	bez ograniczeń
U. Recykling (ISIC rev 3.1: 37)	bez ograniczeń
5. SAMODZIELNE WYTWARZANIE, PRZESYŁANIE I DYSTRYBUCJA ENERGII ELEKTRYCZNEJ, GAZU, PARY WODNEJ I GORĄCEJ WODY ¹⁶ (Z WYŁĄCZENIEM PRODUKCJI ENERGII ELEKTRYCZNEJ PRZY WYKORZYSTANIU ENERGII JĄDROWEJ)	
A. Samodzielne wytwarzanie energii elektrycznej; przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej (część ISIC rev 3.1: 4010) ¹⁷	UE: Inwestorzy z krajów będących dostawcami energii mogą podlegać zakazowi przejmowania kontroli nad działalnością tego rodzaju. bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja).
B. Produkcja gazu; samodzielna dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym (część ISIC rev 3.1: 4020) ¹⁸	UE: inwestorzy z krajów będących dostawcami energii mogą podlegać zakazowi przejmowania kontroli nad działalnością tego rodzaju. bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja).

¹⁶ Stosuje się horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej.

¹⁷ Nie obejmuje systemów przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej na podstawie wynagrodzenia lub umowy, które znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII.

¹⁸ Nie obejmuje transportu gazu ziemnego i paliw gazowych rurociągami, przesyłania i dystrybucji gazu realizowanych na podstawie wynagrodzenia lub umowy ani sprzedaży gazu ziemnego i paliw gazowych, które znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
C. Wytwarzanie pary wodnej i gorącej wody; samodzielna dystrybucja pary wodnej i gorącej wody (część ISIC rev 3.1: 4030) ¹⁹	UE: inwestorzy z krajów będących dostawcami energii mogą podlegać zakazowi przejmowania kontroli nad działalnością tego rodzaju. bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja).

¹⁹ Nie obejmuje przesyłu i dystrybucji pary wodnej i gorącej wody na podstawie wynagrodzenia lub umowy oraz sprzedaży pary wodnej i gorącej wody, które znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
6. USŁUGI BIZNESOWE	
A. Usługi świadczone w ramach wolnych zawodów	
a) usługi prawne (CPC 861)²⁰ (z wyłączeniem usług w zakresie doradztwa prawnego oraz dokumentacji i świadectw prawnych, świadczonych przez prawników pełniących funkcje publiczne, takich jak notariusze, komornicy sądowi (<i>huissiers de justice</i>) lub inni urzędnicy państwowi (<i>officiers publics et ministériels</i>))	AT: udział zagranicznych prawników (którzy muszą posiadać pełne kwalifikacje w swoim kraju rodzimym) w kapitale oraz w wynikach działalności spółki prawniczej nie może przekraczać 25 procent. Nie mogą mieć oni decydującego wpływu w procesie podejmowania decyzji. BE: stosuje się ograniczenia kwotowe przy występowaniu przed sądem kasacyjnym („Cour de cassation”) w sprawach cywilnych. FR: dostęp prawników do zawodu „avocat auprès de la Cour de Cassation” i „avocat auprès du Conseil d’Etat” jest ograniczony określoną liczbą dostępnych miejsc. DK: w duńskiej spółce prawniczej mogą posiadać udziały wyłącznie prawnicy posiadający duńską licencję na wykonywanie zawodu i spółki prawnicze zarejestrowane w Danii. W radzie nadzorczej lub zarządzie duńskich spółek prawniczych mogą zasiadać wyłącznie prawnicy z duńską licencją na wykonywanie zawodu. Uzyskanie duńskiej licencji na wykonywanie zawodu uwarunkowane jest zdaniem duńskiego egzaminu z zakresu prawa. FR: niektóre formy prawne („association d’avocats” i „société en participation d’avocat”) są zarezerwowane dla prawników w pełni przyjętych do palestry we Francji. W spółce prawniczej świadczącej usługi w zakresie prawa francuskiego lub prawa Unii Europejskiej przynajmniej 75 procent udziałowców posiadających 75 procent udziałów musi być prawnikami w pełni przyjętymi do palestry we Francji. HR: reprezentowanie stron przed sądem może być świadczone jedynie przez członków Rady Adwokackiej Chorwacji („odvjetnici”). Wymóg obywatelstwa w zakresie członkostwa w Radzie Adwokackiej. HU: występowanie w sprawach handlowych dozwolone jest w formie spółki z węgierskim adwokatem uprawnionym do występowania przed sądem (ügyvéd) lub spółki z kancelarią adwokacką uprawnioną do występowania przed sądem (ügyvédi iroda) albo z biurem przedstawicielskim. PL: inne rodzaje formy prawnej są co prawda dostępne dla prawników z Unii Europejskiej, jednak zagraniczni prawnicy mogą zakładać spółki wyłącznie w formie spółki jawnej i spółki komandytowej.

20

Obejmuje doradztwo prawne, reprezentację prawną, arbitraż oraz postępowania rozjemcze/mediacje, a także usługi w zakresie dokumentacji i świadectw prawnych. Świadczenie usług prawnych jest dozwolone wyłącznie w odniesieniu do międzynarodowego prawa publicznego, prawa Unii Europejskiej i prawa obowiązującego na obszarze każdej jurysdykcji, gdzie inwestor lub jego pracownicy mają kwalifikacje do wykonywania zawodu prawnika oraz, podobnie jak świadczenie innych usług, podlega wymogowi uzyskania licencji i procedurom stosowanym w Państwach Członkowskich Unii Europejskiej. W przypadku prawników świadczących usługi prawne w zakresie międzynarodowego prawa publicznego i prawa zagranicznego mogą one między innymi przyjmować formę zachowania zgodności z miejscowymi kodeksami etyki, stosowania krajowych tytułów (chyba że uzyskano prawo noszenia tytułu stosowanego w państwie przyjmującym), wymogów w zakresie ubezpieczeń, zwykłej rejestracji w palestrze państwa przyjmującego lub uproszczonego przyjęcia do

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
b) 1. Usługi rachunkowo-księgowe (CPC 86212 inne niż „usługi audytorskie”, CPC 86213, CPC 86219 i CPC 86220)	AT: udział księgowych zagranicznych (którzy muszą być upoważnieni na podstawie prawa ich kraju rodzimego) w kapitale oraz w wynikach działalności austriackiego podmiotu prawnego nie może przekraczać 25 procent, jeżeli nie są oni członkami austriackiego organu zawodowego. CY: dostęp uwarunkowany jest przeprowadzeniem testu potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: sytuacja w zakresie zatrudnienia w danym podsektorze. DK: zagraniczni księgowi mogą wchodzić w spółki osobowe z duńskimi uprawnionymi księgowymi po uzyskaniu zezwolenia od duńskiej Agencji Handlu i Spółek.
b) 2. Usługi audytu (CPC 86211 i 86212, inne niż usługi w zakresie rachunkowości)	AT: udział audytorów zagranicznych (którzy muszą być upoważnieni na podstawie prawa ich kraju rodzimego) w kapitale oraz w wynikach działalności austriackiego podmiotu prawnego nie może przekraczać 25 procent, jeżeli nie są oni członkami austriackiego organu zawodowego. CY: dostęp uwarunkowany jest przeprowadzeniem testu potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: sytuacja w zakresie zatrudnienia w danym podsektorze. CZ, SK: przynajmniej 60 procent kapitału akcyjnego lub praw do głosowania zarezerwowane jest dla obywateli słowackich. DK: zagraniczni księgowi mogą wchodzić w spółki osobowe z duńskimi uprawnionymi księgowymi po uzyskaniu zezwolenia od duńskiej Agencji Handlu i Spółek. FI: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania przynajmniej jednego z audytorów fińskiej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. HR: bez ograniczeń, z wyjątkiem tego, że audyt może być prowadzony tylko przez osoby prawne. LV: w spółce handlowej biegłych rewidentów ponad 50 procent udziału dającego prawo do głosowania muszą posiadać biegli rewidentzi lub spółki handlowe biegłych rewidentów z Unii Europejskiej. LT: nie mniej niż 75 procent udziałów powinno należeć do audytorów lub spółek audytorskich z Unii Europejskiej. SE: usługi w zakresie audytu prawnego niektórych podmiotów prawnych, tj. wszystkich spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, mogą świadczyć wyłącznie audytorzy zatwierdzeni w Szwecji. Wyłącznie takie osoby mogą być właścicielami akcji lub tworzyć spółki osobowe w spółkach,

palestry państwa goszczącego w drodze testu kwalifikacji i zarejestrowania działalności w państwie przyjmującym. Usługi prawne dotyczące prawa Unii Europejskiej świadczone są z zasady przez w pełni wykwalifikowanych prawników przyjętych do palestry w Unii Europejskiej występujących osobiście, natomiast usługi prawne dotyczące prawa danego Państwa Członkowskiego Unii Europejskiej świadczone są z zasady przez w pełni wykwalifikowanych prawników przyjętych do palestry w tym Państwie Członkowskim Unii Europejskiej, występujących osobiście. Pełne przyjęcie do palestry w danym Państwie Członkowskim Unii Europejskiej może być więc konieczne do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami i innymi właściwymi organami w Unii Europejskiej, ponieważ wiąże się to z praktykowaniem prawa proceduralnego Unii Europejskiej i krajowego. W niektórych Państwach Członkowskich Unii Europejskiej prawnicy zagraniczni nie w pełni przyjęci do palestry mają jednak prawo reprezentować w postępowaniach cywilnych stronę będącą obywatelem lub pochodzącą z państwa, w którym prawnik jest uprawniony do wykonywania zawodu.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	które dokonują specjalistycznego audytu (do celów urzędowych). Do uzyskania zgody wymagane jest miejsce zamieszkania. SI: udział podmiotów zagranicznych w spółkach audytorskich nie może przekraczać 49 procent kapitału własnego.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
c) usługi w zakresie doradztwa podatkowego (CPC 863) ²¹	AT: udział zagranicznych doradców podatkowych (którzy muszą być upoważnieni na podstawie prawa ich kraju rodzimego) w kapitale oraz w wynikach działalności austriackiego podmiotu prawnego nie może przekraczać 25 procent, jeżeli nie są oni członkami austriackiego organu zawodowego. CY: dostęp uwarunkowany jest przeprowadzeniem testu potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: sytuacja w zakresie zatrudnienia w danym podsektorze.
d) usługi architektoniczne oraz e) usługi w zakresie planowania urbanistycznego i architektury krajobrazu (CPC 8671 i CPC 8674)	BG: w przypadku, gdy dany projekt jest istotny z krajowego lub regionalnego punktu widzenia, inwestorzy zagraniczni muszą działać w ramach spółki z inwestorami miejscowymi lub jako ich podwykonawcy. LV: w przypadku usług architektonicznych w celu uzyskania licencji na prowadzenie działalności gospodarczej przy zachowaniu pełnej odpowiedzialności prawnej i praw do autoryzowania projektów wymagana jest trzyletnia praktyka na Łotwie w dziedzinie projektowania oraz wyższe wykształcenie.
f) usługi inżynierskie oraz g) usługi inżynierskie kompleksowe (CPC 8672 i CPC 8673)	BG: w przypadku, gdy dany projekt jest istotny z krajowego lub regionalnego punktu widzenia, inwestorzy zagraniczni muszą działać w ramach spółki z inwestorami miejscowymi lub jako ich podwykonawcy.
h) Usługi medyczne (w tym usługi świadczone przez psychologów) i stomatologiczne (CPC 9312 i część CPC 85201)	AT: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług stomatologicznych oraz psychologów i psychoterapeutów, w przypadku których: bez ograniczeń DE: test potrzeb ekonomicznych dla lekarzy i stomatologów, którzy są uprawnieni do leczenia członków systemu ubezpieczeń społecznych. Główne kryteria: niedobór lekarzy i stomatologów w danym regionie. FI: bez zobowiązań FR: inne rodzaje formy prawnej są dostępne dla inwestorów z Unii Europejskiej, natomiast inwestorzy zagraniczni mogą zakładać spółki wyłącznie w formie <i>société d'exercice liberal</i> i <i>société civile professionnelle</i> . LV: test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: niedobór lekarzy i stomatologów w danym regionie. BG, LT: świadczenie usług uwarunkowane jest zezwoleniem wydawanym na podstawie planu usług zdrowotnych, opracowanego w odniesieniu do potrzeb, z uwzględnieniem liczby ludności oraz świadczonych już usług medycznych i stomatologicznych. SI: bez zobowiązań w przypadku usług z zakresu medycyny społecznej, usług sanitarnych, epidemiologicznych, medyczno-ekologicznych, zaopatrzenia w krew, preparaty z krwi i przeszczepy oraz autopsji. UK: działalność gospodarcza dla lekarzy w ramach Krajowej Służby

²¹

Nie obejmuje doradztwa prawnego i usług w zakresie reprezentacji prawnej w sprawach podatkowych, które znajdują się pod pozycją 1.A.a). Usługi prawne.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	Zdrowia jest przedmiotem planowania dotyczącego zasobów ludzkich w zawodzie lekarskim.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
i) usługi weterynaryjne (CPC 932)	AT: bez zobowiązań BG: test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: zaludnienie i gęstość rozmieszczenia istniejących przedsiębiorstw. HU: test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: sytuacja na rynku pracy w danym sektorze. FR: inne rodzaje formy prawnej są dostępne dla inwestorów z Unii Europejskiej, natomiast inwestorzy zagraniczni mogą zakładać spółki wyłącznie w formie société d'exercice liberal i société civile professionnelle.
j) 1. Usługi położnicze (część CPC 93191)	BG, FI, MT, SI: bez zobowiązań. FR: inne rodzaje formy prawnej są dostępne dla inwestorów z Unii Europejskiej, natomiast inwestorzy zagraniczni mogą zakładać spółki wyłącznie w formie société d'exercice liberal i société civile professionnelle. LT: może być stosowany test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: sytuacja w zakresie zatrudnienia w danym podsektorze.
j) 2. Usługi świadczone przez pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny (część CPC 93191)	AT: zagraniczni inwestorzy są dopuszczeni tylko do następujących rodzajów działalności: pielęgniarki, fizjoterapeuci, terapeuci zajęciowi, logopedzi, dietetycy i specjaliści do spraw żywienia. BG, MT: bez zobowiązań. FI, SI: bez zobowiązań w przypadku fizjoterapeutów i personelu paramedycznego. FR: inne rodzaje formy prawnej są dostępne dla inwestorów z Unii Europejskiej, natomiast inwestorzy zagraniczni mogą zakładać spółki wyłącznie w formie société d'exercice liberal i société civile professionnelle. LT: może być stosowany test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: sytuacja w zakresie zatrudnienia w danym podsektorze. LV: test potrzeb ekonomicznych dla zagranicznych fizjoterapeutów i osób zajmujących się usługami paramedycznymi. Główne kryteria: sytuacja w zakresie zatrudnienia w danym regionie.
k) sprzedaż detaliczna produktów farmaceutycznych oraz sprzedaż detaliczna towarów medycznych i ortopedycznych (CPC 63211) oraz inne usługi świadczone przez farmaceutów ²²	AT, BG, CY, FI, MT, PL, RO, SE, SI: bez zobowiązań BE, DE, DK, EE, ES, FR, IT, HR, HU, IE, LV, PT, SK: zezwolenie uwarunkowane jest przeprowadzeniem testu potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: zaludnienie i geograficzna gęstość rozmieszczenia istniejących aptek.

²²

Sprzedaż produktów farmaceutycznych na wolnym rynku, podobnie jak świadczenie innych usług, podlega wymogowi uzyskania licencji i kwalifikacji oraz procedurom stosowanym w Państwach Członkowskich Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą ogólną, działalność ta jest zastrzeżona dla

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
B. usługi informatyczne i pokrewne (CPC 84)	bez ograniczeń
C. Usługi badawczo-rozwojowe ²³ a) Usługi badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych (CPC 851) b) Usługi badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych (CPC 852, z wyjątkiem usług psychologów) ²⁴ c) Interdyscyplinarne usługi badawczo-rozwojowe (CPC 853)	Dla a) i c): UE: w przypadku usług badawczo-rozwojowych finansowanych ze środków publicznych wyłączne prawa lub zezwolenie mogą być przyznane jedynie obywatelom Państw Członkowskich Unii Europejskiej i unijnym osobom prawnym, których główna siedziba znajduje się na terenie Unii Europejskiej. Dla b): bez ograniczeń
D. Usługi w zakresie nieruchomości ²⁵	
a) związane z nieruchomościami stanowiącymi majątek własny lub dzierżawionymi (CPC 821)	bez ograniczeń
b) usługi realizowane na podstawie wynagrodzenia lub umowy (CPC 822)	bez ograniczeń
E. Usługi wynajmu lub dzierżawy bez obsługi	
a) w odniesieniu do statków (CPC 83103)	LT: statki muszą stanowić własność litewskich osób fizycznych lub spółek założonych na terytorium Litwy. SE: w celu pływania pod szwedzką banderą, w przypadku udziału podmiotów zagranicznych we własności statku, konieczne jest wykazanie

farmaceutów. W niektórych Państwach Członkowskich Unii Europejskiej tylko sprzedaż leków na receptę jest zastrzeżona dla farmaceutów.

²³ Stosuje się horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej.

²⁴ Część CPC 85201, która znajduje się pod pozycją 6.A.h) - Usługi medyczne i stomatologiczne.

²⁵ Przedmiotowe usługi wiążą się z zawodem pośrednika obrotu nieruchomościami i nie mają wpływu na żadne prawa lub ograniczenia wobec osób fizycznych i prawnych nabywających nieruchomości.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	szwedzkiego udziału większościowego.
b) w odniesieniu do statków powietrznych (CPC 83104)	UE: statki powietrzne używane przez przewoźników lotniczych Unii Europejskiej muszą być zarejestrowane w Państwie Członkowskim Unii Europejskiej wydającym licencję przewoźnikowi lub w innym miejscu w Unii Europejskiej. Samoloty i inne pojazdy latające muszą być własnością osób fizycznych spełniających szczególne kryteria obywatelstwa lub osób prawnych spełniających kryteria dotyczące własności i kontroli kapitału (włączając obywatelstwo dyrektorów). W przypadku krótkoterminowych umów najmu lub w wyjątkowych sytuacjach istnieje możliwość odstępiania od tego wymogu.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
c) w odniesieniu do pozostałego sprzętu transportowego (CPC 83101, CPC 83102 i CPC 83105)	bez ograniczeń
d) w odniesieniu do pozostałych maszyn i urządzeń (CPC 83106, CPC 83107, CPC 83108 i CPC 83109)	bez ograniczeń
e) w odniesieniu do artykułów użytku osobistego i domowego (CPC 832)	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: bez zobowiązań w przypadku CPC 83202
f) wynajem sprzętu telekomunikacyjnego (CPC 7541)	bez ograniczeń
F. Pozostałe usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	
a) usługi reklamowe (CPC 871)	bez ograniczeń
b) usługi badania rynku i opinii publicznej (CPC 864)	bez ograniczeń
c) usługi konsultacyjne w zakresie zarządzania (CPC 865)	bez ograniczeń
d) usługi związane z usługami konsultacyjnymi w zakresie zarządzania (CPC 866)	HU: bez zobowiązań w przypadku usług arbitrażowych i polubownych (CPC 86602).
e) usługi w zakresie badań i analiz technicznych ²⁶ (CPC 8676)	bez ograniczeń
f) usługi w zakresie doradztwa i konsultingu związane z	CY, CZ, EE, LT, MT, SK, SI: bez zobowiązań

²⁶

Horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej stosuje się do usług w zakresie badań i analiz technicznych obowiązkowych przy udzielaniu zezwolenia na dopuszczenie do obrotu lub zezwolenia na użytkowanie (np. kontrola samochodów, kontrola żywności).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem (część CPC 881)	
g) usługi w zakresie doradztwa i konsultingu odnoszące się do rybołówstwa (część CPC 882)	bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
h) usługi w zakresie doradztwa i konsultingu odnoszące się do produkcji (część CPC 884 i część CPC 885)	bez ograniczeń
i) usługi rekrutacji i pozyskiwania personelu	
i) 1. Poszukiwanie personelu kierowniczego (CPC 87201)	BG, CY, CZ, DE, EE, FI, HR, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK, SI: bez zobowiązań
i) 2. Usługi wyszukiwania miejsc pracy i pracowników (CPC 87202)	AT, BG, CY, CZ, EE, FI, HR, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK: bez zobowiązań BE, FR, IT: monopol państwowy DE: zezwolenie uwarunkowane jest przeprowadzeniem testu potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: sytuacja i zmiany na rynku pracy
i) 3. Usługi pozyskiwania biurowego personelu pomocniczego (CPC 87203)	AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, HR, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK, SI: bez zobowiązań IT: monopol państwowy
i) 4. Usługi agencji modeli i modelek (część CPC 87209)	bez ograniczeń
j) 1. Usługi dochodzeniowe (CPC 87301)	BE, BG, CY, CZ, DE, ES, EE, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI: bez zobowiązań
j) 2. Usługi ochroniarskie (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 i CPC 87305)	DK: wymóg obywatelstwa i miejsca zamieszkania dla członków zarządu. Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia usług dozoru lotnisk. BG, CY, CZ, EE, FI, LV, LT, MT, PL, RO, SI, SK: licencję mogą uzyskać wyłącznie obywatele danego państwa i organizacje zarejestrowane w danym państwie. ES: bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). Dostęp wymaga wcześniejszego zezwolenia. HR: bez zobowiązań.
k) powiązane usługi doradztwa naukowego i technicznego ²⁷ (CPC 8675)	FR: w przypadku inwestorów zagranicznych wymagane jest specjalne zezwolenie na świadczenie usług w zakresie poszukiwań złóż.

²⁷

Horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej stosuje się do niektórych działań związanych z wydobywaniem (minerałów, ropy, gazu, itp.).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
l) 1. Konserwacja i naprawa statków (część CPC 8868)	bez ograniczeń
l) 2. Konserwacja i naprawa sprzętu transportu kolejowego (część CPC 8868)	LV: monopol państwowy. SE: stosowane są testy potrzeb ekonomicznych, jeżeli inwestor ma zamiar utworzyć własną infrastrukturę związaną z obsługą terminala. Główne kryteria: ograniczenia związane z przestrzenią i wydajnością.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
l) 3. Konserwacja i naprawa pojazdów mechanicznych i motocykli, skuterów śnieżnych oraz sprzętu transportu drogowego (CPC 6112, CPC 6122, część CPC 8867 i część CPC 8868)	SE: stosowane są testy potrzeb ekonomicznych, jeżeli inwestor ma zamiar utworzyć własną infrastrukturę związaną z obsługą terminala. Główne kryteria: ograniczenia związane z przestrzenią i wydajnością.
l) 4. Konserwacja i naprawa statków powietrznych i ich części (część CPC 8868)	bez ograniczeń
l) 5. Usługi w zakresie konserwacji i naprawy wyrobów metalowych, urządzeń (nie biurowych), sprzętu (nie transportowego i biurowego) oraz artykułów użytku osobistego i domowego ²⁸ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 i CPC 8866)	bez ograniczeń
m) usługi sprzątania budynków (CPC 874)	bez ograniczeń
n) usługi fotograficzne (CPC 875)	CY, EE, MT: bez zobowiązań
o) usługi związane z pakowaniem (CPC 876)	bez ograniczeń
p) usługi poligraficzne i wydawnicze (CPC 88442)	LT, LV: prawa do prowadzenia działalności w sektorze wydawniczym przyznawane są wyłącznie osobom prawnym (nie ich oddziałom), które zostały zarejestrowane w danym państwie. PL: wymóg obywatelstwa dla naczelných redaktorów gazet i czasopism. SE: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania w przypadku wydawców i właścicieli wydawnictw i drukarni.
q) usługi konferencyjne	bez ograniczeń

28

Usługi konserwacji i naprawy sprzętu transportowego (CPC 6112, 6122, 8867 i CPC 8868) znajdują się pod pozycjami 6.F.I) 1-6.F.I) 4.
Usługi konserwacji i naprawy maszyn biurowych oraz sprzętu, włącznie z komputerami (CPC 845) znajdują się pod pozycją 6.B. Usługi informatyczne.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
(część CPC 87909)	
r) 1. Usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych (CPC 87905)	DK: zezwolenie dla uprawnionych publicznych tłumaczy ustnych i pisemnych może ograniczać zakres ich działalności. HR: bez zobowiązań w przypadku usług tłumaczeń pisemnych i ustnych świadczonych przed sądami chorwackimi lub dla nich. PL: bez zobowiązań w przypadku usług świadczonych przez przysięgłych tłumaczy ustnych. BG, HU, SK: bez zobowiązań w odniesieniu do oficjalnych tłumaczeń pisemnych i ustnych

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
r) 2. Usługi opracowywania projektów wystroju wnętrz i innych projektów specjalnych (CPC 87907)	bez ograniczeń
r) 3. Usługi świadczone przez agencje inkasa (CPC 87902)	IT, PT: warunek obywatelstwa dla inwestorów
r) 4. Usługi świadczone przez biura kredytowe (CPC 87901)	BE: w przypadku baz danych dotyczących kredytów konsumenckich, warunek obywatelstwa dla inwestorów. IT, PT: Warunek obywatelstwa dla inwestorów
r) 5. Usługi powielania (CPC 87904) ²⁹	bez ograniczeń
r) 6. Telekomunikacyjne usługi konsultingowe (CPC 7544)	bez ograniczeń
r) 7. Usługi odbierania telefonów (CPC 87903)	bez ograniczeń

²⁹ Nie obejmuje usług poligraficznych, których dotyczy CPC 88442, i które znajdują się pod pozycją 6.F p).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
7. USŁUGI KOMUNIKACYJNE	
A. Usługi pocztowe i kurierskie Usługi odnoszące się do obsługi³⁰ przesyłek pocztowych³¹ według następującego wykazu podsektorów, z przeznaczeniem krajowym lub zagranicznym: (i) obsługa zaadresowanych pisemnych informacji w jakiegokolwiek postaci fizycznej³², w tym usługi w zakresie mieszanych przesyłek pocztowych i bezpośrednio przesyłki pocztowe, (ii) obsługa zaadresowanych paczek³³, (iii) obsługa zaadresowanych wydawnictw prasowych³⁴, (iv) obsługa przesyłek określonych powyżej w ppkt (i)–(iii), w formie przesyłek poleconych lub ubezpieczonych, (v) usługi w zakresie przesyłek ekspresowych³⁵ dla pozycji określonych powyżej w ppkt (i)–(iii), (vi) obsługa przesyłek niezaadresowanych, (vii) wymiana dokumentów³⁶	bez ograniczeń ³⁷

³⁰ Termin „obsługa” obejmuje przyjęcie, sortowanie, transport i doręczenie.

³¹ „Pozycja pocztowa” odnosi się do pozycji obsługiwanych przez dowolny rodzaj podmiotu gospodarczego, publicznego lub prywatnego.

³² Np. listy, karty pocztowe.

³³ Włącznie z książkami i katalogami.

³⁴ Dzienniki, gazety, czasopisma.

³⁵ Przesyłki ekspresowe mogą obejmować, oprócz skróconego czasu przesyłki i większej niezawodności dostawy, czynniki dodatkowe, takie jak: odbiór z miejsce pochodzenia, przekazanie do rąk własnych adresata, oznaczanie i monitorowanie, możliwość zmiany miejsca przeznaczenia i adresata w trakcie tranzytu, potwierdzenie odbioru.

³⁶ Oferowanie środków, łącznie z udostępnieniem pomieszczeń na zasadzie ad hoc, jak również przewożenie przez stronę trzecią, umożliwianie doręczania własnych przesyłek w drodze wzajemnej wymiany przesyłek pocztowych między użytkownikami korzystającymi z przedmiotowej usługi. Przesyłka pocztowa odnosi się do przesyłek obsługiwanych przez dowolny rodzaj podmiotu gospodarczego, publicznego lub prywatnego.

³⁷ Dla podsektorów (i) do (iv) wymagane mogą być indywidualne licencje nakładające szczególne obowiązki świadczenia usługi powszechnej lub wkład finansowy na fundusz kompensacyjny.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Podsektory (i), (iv) i (v) wyklucza się jednak w przypadku, gdy wchodzi one w zakres usług, które mogą być zarezerwowane, tj. dla przesyłek korespondencyjnych, których cena jest niższa niż dwuipółkrotna wartość podstawowej stawki publicznej, z zastrzeżeniem, że ważą one mniej niż 50 gramów³⁸, oraz dla usług w zakresie przesyłania listów poleconych stosowanych w toku procedur sądowych lub administracyjnych). (część CPC 751, część CPC 71235³⁹ i część CPC 73210⁴⁰)	
B. Usługi telekomunikacyjne Usługi te nie obejmują działalności gospodarczej polegającej na dostarczaniu treści, których transport wiąże się z usługami telekomunikacyjnymi.	

³⁸ „Przesyłka z korespondencją” oznacza informację w formie pisemnej, w jakiegokolwiek postaci fizycznej, przekazywaną i dostarczaną pod adres wskazany przez nadawcę na przesyłce lub na jej opakowaniu. Książek, katalogów, gazet i czasopism nie uważa się za przesyłki korespondencyjne.

³⁹ Samodzielny transport poczty dowolnym środkiem transportu lądowego.

⁴⁰ Samodzielny transport poczty środkiem transportu lotniczego.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
a) Wszystkie usługi polegające na przesyłaniu i odbiorze sygnałów za pomocą dowolnych środków elektromagnetycznych ⁴¹ , z wyłączeniem nadawania ⁴² .	bez ograniczeń ⁴³
b) usługi transmisji drogą satelitarną ⁴⁴	UE: usługodawcy w tym sektorze mogą podlegać obowiązkom zabezpieczenia interesu powszechnego związanego z przekazywaniem treści poprzez swoją sieć zgodnie z ramami prawnymi Unii Europejskiej dotyczącymi komunikacji elektronicznej. BE: bez zobowiązań
8. BUDOWNICTWO I POKREWNE USŁUGI INŻYNIERSKIE (CPC 511, CPC 512, CPC 513, CPC 514, CPC 515, CPC 516, CPC 517 i CPC 518)	BG: w przypadku, gdy dany projekt jest istotny z krajowego lub regionalnego punktu widzenia, inwestorzy zagraniczni muszą działać w ramach spółki z inwestorami miejscowymi lub jako ich podwykonawcy. CY, CZ, HU, MT, SK: bez zobowiązań
9. USŁUGI W ZAKRESIE DYSTRYBUCJI (wyłączając dystrybucję broni, amunicji, środków wybuchowych oraz innych materiałów wojskowych) Wszystkie podsektory wymienione poniżej ⁴⁵	AT: bez zobowiązań w przypadku dystrybucji materiałów pirotechnicznych, artykułów zapalnych, urządzeń wybuchowych i substancji toksycznych. W przypadku dystrybucji tytoniu i produktów tytoniowych, wyłączne prawa lub zezwolenie mogą być przyznane jedynie obywatelom Unii Europejskiej i unijnym osobom prawnym, których główna siedziba znajduje się na terenie Unii Europejskiej. FI: bez zobowiązań w przypadku dystrybucji napojów alkoholowych i produktów farmaceutycznych. HR: bez zobowiązań w przypadku dystrybucji wyrobów tytoniowych.

⁴¹ Usługi te nie obejmują przetwarzania danych lub informacji on-line (włącznie z przetwarzaniem transakcji) (część CPC 843), które znajduje się pod pozycją I.B. Usługi informatyczne.

⁴² Nadawanie określa się jako nieprzerwany ciąg transmisji wymagany do rozpowszechniania sygnałów programów telewizyjnych i radiowych dla ogółu społeczeństwa, ale nie obejmuje to powiązań w zakresie wkładu między podmiotami gospodarczymi.

⁴³ Przypis wyjaśniający: Niektóre Państwa Członkowskie Unii Europejskiej utrzymują publiczne udziały w przedsiębiorstwach telekomunikacyjnych. Państwa Członkowskie Unii Europejskiej zastrzegają sobie prawo do utrzymywania takich udziałów publicznych w przyszłości. Nie stanowi to ograniczenia dostępu do rynku. W Belgii udziały skarbu państwa i prawo do głosowania w spółce Belgacom są swobodnie określane przez władze ustawodawcze, zgodnie z obecną ustawą z dnia 21 marca 1991 r. o reformie przedsiębiorstw państwowych.

⁴⁴ Usługi te obejmują usługi telekomunikacyjne polegające na przekazie i odbiorze transmisji radiowej i telewizyjnej drogą satelitarną (nieprzerwany ciąg transmisji drogą satelitarną wymagany do rozpowszechniania sygnałów programów telewizyjnych i radiowych dla ogółu społeczeństwa). Obejmuje to sprzedaż praw do korzystania z usług satelitarnych, ale nie obejmuje sprzedaży pakietów programów telewizyjnych gospodarstwom domowym.

⁴⁵ Horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej stosuje się do dystrybucji produktów chemicznych, produktów farmaceutycznych, produktów do użytku medycznego, takich jak wyroby medyczne i narzędzia chirurgiczne, substancji medycznych i przedmiotów do użytku medycznego, sprzętu wojskowego i metali (oraz kamieni) szlachetnych, a w niektórych Państwach Członkowskich Unii Europejskiej także dystrybucji tytoniu, wyrobów tytoniowych i napojów alkoholowych.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
A. Usługi świadczone przez pośredników pobierających prowizje	
a) usługi świadczone przez pośredników pobierających prowizje, dotyczące pojazdów silnikowych, motocykli i skuterów śnieżnych oraz części i akcesoriów do nich (część CPC 61111, część CPC 6113 i część CPC 6121)	bez ograniczeń
b) inne usługi świadczone przez pośredników pobierających prowizje (CPC 621)	bez ograniczeń
B. Usługi w zakresie sprzedaży hurtowej	
a) usługi w zakresie sprzedaży hurtowej dotyczące pojazdów silnikowych, motocykli i skuterów śnieżnych oraz ich części i akcesoriów (część CPC 61111, część CPC 6113 i część CPC 6121)	bez ograniczeń
b) usługi w zakresie sprzedaży hurtowej końcowych urządzeń telekomunikacyjnych (część CPC 7542)	bez ograniczeń
c) pozostałe usługi w zakresie sprzedaży hurtowej (CPC 622 wyłączając usługi w zakresie sprzedaży hurtowej produktów energetycznych ⁴⁶)	FR, IT: monopol państwa na wyroby tytoniowe FR: zezwolenie na zakładanie aptek hurtowych podlega testowi potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: zaludnienie i geograficzna gęstość rozmieszczenia istniejących aptek.

⁴⁶ Usługi te, obejmujące CPC 62271, znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycją 18.D.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
C. Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej⁴⁷ Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej pojazdów mechanicznych, motocykli i skuterów śnieżnych oraz części i akcesoriów do nich (część CPC 61112, część CPC 6113 i część CPC 6121) Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej końcowych urządzeń telekomunikacyjnych (część CPC 7542) Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej żywności (CPC 631) (Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej innych towarów (nieenergetycznych), z wyjątkiem sprzedaży detalicznej wyrobów farmaceutycznych, medycznych i ortopedycznych⁴⁸ (CPC 632 wyłączając CPC 63211 i 63297)	ES, FR, IT: monopol państwa na wyroby tytoniowe BE, BG, DK, FR, IT, MT, PT: zezwolenie dla domów handlowych (w przypadku Francji tylko dla dużych sklepów) uzależnione jest od testu potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: liczba i wpływ istniejących sklepów, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne, wpływ na warunki ruchu drogowego i tworzenie nowych miejsc pracy. IE, SE: bez zobowiązań w przypadku handlu detalicznego napojami alkoholowymi. SE: zezwolenie może podlegać testowi potrzeb ekonomicznych w przypadku handlu tymczasowego artykułami odzieżowymi, butami i środkami spożywczymi, które nie są przedmiotem konsumpcji w miejscu sprzedaży. Główne kryteria: wpływ na istniejące sklepy na danym obszarze geograficznym.
D. Usługi w zakresie franchisingu (CPC 8929)	bez ograniczeń

⁴⁷ Nie obejmuje usług w zakresie konserwacji i naprawy, które znajdują się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycjami 6.B. i 6.F.1). Nie obejmuje usług w zakresie sprzedaży detalicznej produktów energetycznych, które znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycjami 18.E i 18.F.

⁴⁸ Sprzedaż detaliczna produktów farmaceutycznych oraz towarów medycznych i ortopedycznych znajduje się w dziale USŁUGI ŚWIADCZONE W RAMACH WOLNYCH ZAWODÓW pod pozycją 1.A.k).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
10. USŁUGI W ZAKRESIE EDUKACJI (jedynie usługi finansowane ze środków prywatnych)	
A. Usługi szkolnictwa podstawowego (CPC 921) B. Usługi szkolnictwa średniego (CPC 922) C. Usługi szkolnictwa wyższego (CPC 923) D. Usługi kształcenia dorosłych (CPC 924)	UE: udział prywatnych podmiotów gospodarczych w systemie edukacji uwarunkowany jest uzyskaniem zezwolenia. AT: bez ograniczeń dla usług szkolnictwa wyższego. Bez zobowiązań w przypadku usług kształcenia dorosłych za pomocą programów radiowych lub telewizyjnych. BG: bez zobowiązań w przypadku świadczenia usług szkolnictwa podstawowego lub średniego przez zagraniczne osoby fizyczne i stowarzyszenia oraz dla świadczenia usług szkolnictwa wyższego CZ, SK: warunek obywatelstwa dla większości członków zarządu. Warunek obywatelstwa w przypadku większości członków zarządu. bez zobowiązań w przypadku dostarczania usług szkolnictwa wyższego, wyłączając usługi w zakresie edukacji technicznej i zawodowej po zakończeniu szkoły średniej (CPC 92310). CY, FI, MT, RO, SE: bez zobowiązań EL: warunek obywatelstwa dla większości członków zarządu w szkołach podstawowych i średnich. Bez zobowiązań w przypadku instytucji szkolnictwa wyższego wydających dyplomy uznawane przez państwo. ES, IT: test potrzeb ekonomicznych w przypadku zakładania prywatnych uczelni upoważnionych do wydawania uznawanych dyplomów lub przyznawania uznawanych stopni naukowych; procedura obejmuje konsultację z parlamentem. Główne kryteria: zaludnienie i gęstość rozmieszczenia istniejących zakładów. HR: bez zobowiązań w przypadku usług szkolnictwa podstawowego (CPC 921). Dla usług szkolnictwa średniego: bez ograniczeń dla osób prawnych. HU, SK: liczba zakładanych szkół może być ograniczona przez organy lokalne (a w przypadku szkół wyższych lub innych placówek szkolnictwa wyższego – centralne) odpowiedzialne za przyznawanie zezwoleń LV: bez zobowiązań w przypadku świadczenia usług edukacyjnych związanych z usługami edukacyjnymi w zakresie zawodowego i technicznego szkolnictwa średniego dla uczniów niepełnosprawnych (CPC 9224). SI: bez zobowiązań w przypadku szkół podstawowych. Warunek obywatelstwa dla większości członków zarządu w szkołach średnich i wyższych.
E. Usługi w zakresie pozostałych form kształcenia (CPC 929)	AT, BE, BG, CY, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, UK: bez zobowiązań CZ, SK: udział prywatnych podmiotów gospodarczych w systemie edukacji uwarunkowany jest uzyskaniem zezwolenia. Warunek obywatelstwa dla większości członków zarządu.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
11. USŁUGI W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO⁴⁹ A. Usługi związane ze ściekami (CPC 9401)⁵⁰ B. Gospodarka odpadami stałymi/niebezpiecznymi, wyłączając transgraniczny transport odpadów niebezpiecznych a) usługi usuwania odpadów (CPC 9402) b) usługi sanitarne i podobne (CPC 9403) C. Usługi w zakresie ochrony powietrza i klimatu (CPC 9404)⁵¹ D. Usługi rekultywacji i oczyszczania gleby i wody a) uzdatnianie, rekultywacja zanieczyszczonej/skażonej gleby i wody (część CPC 9406)⁵² E. Usługi w zakresie ochrony przed hałasem i wibracjami (CPC 9405) F. Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu a) usługi w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu (część CPC 9406) G. Pozostałe usługi dotyczące środowiska naturalnego i usługi pomocnicze (CPC 9409)	bez ograniczeń

⁴⁹ Stosuje się horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej.

⁵⁰ Odpowiada usługom kanalizacyjnym.

⁵¹ Odpowiada usługom w zakresie oczyszczania spalin.

⁵² Odpowiada częściowo usługom związanym z ochroną przyrody i krajobrazu.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
12. USŁUGI FINANSOWE	
A. Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami	AT: odmawia się wydania licencji dla oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli, jeżeli ubezpieczyciel w kraju macierzystym nie posiada formy prawnej odpowiadającej lub porównywalnej ze spółką akcyjną lub towarzystwem ubezpieczeń wzajemnych. BG, ES: przed założeniem oddziału lub agencji w Bułgarii lub Hiszpanii w celu obsługi niektórych grup ubezpieczeń, zagraniczny ubezpieczyciel musi posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności w tych samych grupach ubezpieczeń w kraju pochodzenia od przynajmniej pięciu lat. EL: prawo przedsiębiorczości nie obejmuje tworzenia przedstawicielstw i innych stałych obecności spółek ubezpieczeniowych, poza przypadkami, w których przedstawicielstwa te zarejestrowane są jako agencje, oddziały lub siedziby główne. FI: przynajmniej połowa założycieli i członków rady dyrektorów oraz rady nadzorczej zakładu ubezpieczeń musi mieć miejsce zamieszkania w Unii, chyba że właściwe organy przyznały zwolnienie. Zagraniczni ubezpieczyciele nie mogą otrzymać licencji w Finlandii, jako oddział do prowadzenia ustawowych ubezpieczeń emerytalnych. IT: zezwolenie na założenie oddziału jest ostatecznie przedmiotem oceny organów nadzorczych. BG, PL: pośrednicy ubezpieczeniowi muszą założyć w danym państwie przedsiębiorstwo (nie jest dozwolona forma oddziału). PT: w celu otwarcia oddziału w Portugalii, zagraniczne przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe muszą wykazać wcześniejsze doświadczenie operacyjne wynoszące co najmniej pięć lat. Tworzenie oddziałów bezpośrednich nie jest dozwolone w przypadku pośrednictwa ubezpieczeniowego, które zarezerwowane jest dla przedsiębiorstw utworzonych zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego Unii Europejskiej. SK: cudzoziemcy mogą założyć przedsiębiorstwo ubezpieczeniowe w formie spółki akcyjnej lub mogą prowadzić działalność ubezpieczeniową poprzez swoje spółki zależne posiadające siedzibę statutową (nie jest dozwolona forma oddziału) w Republice Słowackiej. SE: przedsiębiorstwa w zakresie brokerstwa ubezpieczeniowego, które nie zostały zarejestrowane w Szwecji mogą prowadzić działalność wyłącznie poprzez oddział.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
B. Usługi bankowe i pozostałe usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń)	UE: wyłącznie przedsiębiorstwa posiadające siedzibę statutową w Unii Europejskiej mogą działać jako depozytariusze aktywów funduszy inwestycyjnych. W celu wykonywania czynności związanych z zarządzaniem funduszami powierniczymi i przedsiębiorstwami inwestycyjnymi wymagane jest założenie wyspecjalizowanego przedsiębiorstwa zarządzającego posiadającego siedzibę główną i siedzibę statutową w tym samym Państwie Członkowskim Unii Europejskiej. BG: usługi ubezpieczeń emerytalnych świadczone są poprzez udział w zarejestrowanych emerytalnych zakładach ubezpieczeń (nie jest dozwolona forma oddziału). Obowiązuje wymóg stałego miejsca zamieszkania w Bułgarii w odniesieniu do przewodniczącego zarządu i przewodniczącego rady dyrektorów. CY: jedynie członkowie (maklerzy) Giełdy Cypryjskiej mogą prowadzić działalność pośrednictwa w zakresie papierów wartościowych na Cyprze. Przedsiębiorstwo maklerskie może zostać zarejestrowane jako członek Giełdy Cypryjskiej jedynie wówczas, gdy zostało założone i zarejestrowane zgodnie z cypryjskim prawem spółek (nie jest dozwolona forma oddziału). FI: co najmniej połowa założycieli, członkowie zarządu, co najmniej jeden zwyczajny członek i jeden zastępca członka rady nadzorczej oraz osoba uprawniona do składania podpisu w imieniu instytucji kredytowej muszą posiadać miejsce stałego zamieszkania w Unii Europejskiej. Zwolnienia z tego wymogu mogą udzielić właściwe organy. HR: bez ograniczeń, z wyjątkiem usług rozrachunkowych i rozliczeniowych, których jedynym dostawcą w Chorwacji jest Centralna Agencja Depozytowa. Dostęp do usług Centralnej Agencji Depozytowej jest przyznawany osobom niebędącymi rezydentami w sposób niedyskryminujący. HU: oddziały zagranicznych instytucji nie mogą świadczyć usług w dziedzinie zarządzania aktywami dla prywatnych funduszy emerytalnych lub zarządzania kapitałem podwyższonego ryzyka. Zarząd instytucji finansowej powinien obejmować przynajmniej dwóch członków będących obywatelami Węgier i rezydentami w rozumieniu odpowiednich przepisów dotyczących wymiany walutowej oraz posiadających stałe miejsce zamieszkania na Węgrzech od co najmniej jednego roku. IE: w przypadku systemów zbiorowego inwestowania tworzonych jako fundusze powiernicze i przedsiębiorstwa o zmiennym kapitale (innych niż przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe, UCITS) należy zarejestrować przedsiębiorstwo powiernicze lub depozytariuszowe i zarządzające w Irlandii lub w innym Państwie Członkowskim Unii Europejskiej (nie jest dozwolona forma oddziału). W przypadku inwestycyjnych spółek komandytowych przynajmniej jeden komplementariusz musi być zarejestrowany w Irlandii. W celu funkcjonowania jako członek giełdy papierów wartościowych w Irlandii podmiot musi być uprawniony do prowadzenia działalności w Irlandii, w związku z czym musi on (I) być on zarejestrowany lub być spółką osobową z główną/statutową siedzibą w Irlandii lub (II) być uprawniony do prowadzenia działalności w innym Państwie Członkowskim Unii Europejskiej zgodnie z unijną dyrektywą w sprawie inwestycji i usług.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	IT: w celu uzyskania zezwolenia na zarządzanie systemem rozliczeń papierów wartościowych we Włoszech przedsiębiorstwo musi być zarejestrowane we Włoszech (nie jest dozwolona forma oddziału). W celu uzyskania zezwolenia na usługi związane z zarządzaniem centralnymi depozytami papierów wartościowych we Włoszech przedsiębiorstwa muszą być zarejestrowane we Włoszech (nie jest dozwolona forma oddziału). W przypadku systemów zbiorowego inwestowania innych niż przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe, UCITS, zharmonizowane w prawodawstwie Unii Europejskiej, wymaga się, aby powiernik/depozytariusz był zarejestrowany we Włoszech lub w innym Państwie Członkowskim Unii Europejskiej i posiadał oddział we Włoszech. Przedsiębiorstwa zarządzające UCITS niezharmonizowane w prawodawstwie Unii Europejskiej również muszą być zarejestrowane we Włoszech (nie jest dozwolona forma oddziału). Wyłącznie banki, zakłady ubezpieczeń, przedsiębiorstwa inwestycyjne i zharmonizowane w prawodawstwie Unii Europejskiej przedsiębiorstwa zarządzające UCITS, mające siedzibę główną w Unii Europejskiej, oraz UCITS zarejestrowane we Włoszech mogą prowadzić działalność w zakresie zarządzania środkami funduszu emerytalnego. Prowadząc działalność związaną ze sprzedażą bezpośrednią, pośrednicy muszą korzystać z uprawnionych sprzedawców usług finansowych, będących rezydentami na terytorium Państwa Członkowskiego Unii Europejskiej. Przedstawicielstwa zagranicznych pośredników nie mogą prowadzić działalności w zakresie świadczenia usług inwestycyjnych. LT: dla celów zarządzania aktywami, wymagane jest założenie wyspecjalizowanego przedsiębiorstwa zarządzającego (nie jest dozwolona forma oddziału). Jedynie firmy posiadające siedzibę statutową na Litwie mogą prowadzić działalność w charakterze depozytariuszy aktywów. PT: usługi w zakresie zarządzania funduszami emerytalnymi mogą być świadczone wyłącznie przez przedsiębiorstwa zarejestrowane w Portugalii i wyspecjalizowane w tym celu oraz przez zakłady ubezpieczeń mające siedzibę w Portugalii i upoważnione do podejmowania działalności związanej z ubezpieczeniami na życie lub przez podmioty upoważnione do zarządzania funduszami emerytalnymi w innych Państwach Członkowskich Unii Europejskiej (bez zobowiązań w przypadku bezpośredniego tworzenia oddziałów z państw niebędących członkami Unii Europejskiej). RO: oddziały zagranicznych instytucji nie mogą świadczyć usług w zakresie zarządzania aktywami SK: w Republice Słowackiej usługi inwestycyjne mogą być świadczone przez banki, przedsiębiorstwa inwestycyjne, fundusze inwestycyjne i maklerów ustanowionych w formie spółki akcyjnej o kapitale akcyjnym przewidzianym w przepisach prawa (nie jest dozwolona forma oddziału). SI: bez zobowiązań w przypadku prywatnych funduszy emerytalnych (nieobowiązkowych funduszy emerytalnych). SE: założyciel banku oszczędnościowego musi być osobą fizyczną będącą rezydentem w Unii Europejskiej

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
13. USŁUGI W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ ⁵³ (jedynie usługi finansowane ze środków prywatnych)	
A. Usługi szpitalne (CPC 9311) B. Usługi pogotowia ratunkowego (CPC 93192) C. Usługi placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie inne niż usługi szpitalne (CPC 93193) D. Usługi społeczne (CPC 933)	UE: udział prywatnych podmiotów gospodarczych w systemie ochrony zdrowia i opieki społecznej uwarunkowany jest uzyskaniem zezwolenia. Stosowany może być test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: liczba istniejących zakładów i wpływ na nie, infrastruktura transportowa, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne i kryterium tworzenia nowych miejsc pracy. AT, SI: bez zobowiązań w przypadku usług pogotowia ratunkowego. BG: bez zobowiązań w przypadku usług szpitalnych, dla usług pogotowia ratunkowego i usług placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie innych niż usługi szpitalne. CZ, FI, MT, SE, SK: bez zobowiązań HU, SI: bez zobowiązań w przypadku usług społecznych. PL: bez zobowiązań w przypadku usług pogotowia ratunkowego, usług placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie innych niż usługi szpitalne oraz dla usług społecznych. BE, UK: bez zobowiązań w przypadku usług pogotowia ratunkowego, usług placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie innych niż usługi szpitalne oraz dla usług społecznych innych niż domy rekonwalescencji i opieki społecznej oraz domy spokojnej starości. CY: bez zobowiązań w przypadku usług szpitalnych, usług pogotowia ratunkowego, usług placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie innych niż usługi szpitalne oraz dla usług społecznych innych niż domy rekonwalescencji i opieki społecznej oraz domy spokojnej starości.
14. USŁUGI ZWIĄZANE Z TURYSTYKĄ I PODRÓŻAMI	
A. Hotele, restauracje i catering (CPC 641, CPC 642 i CPC 643) wyłączając catering w środkach transportu powietrznego ⁵⁴	BG: wymagana jest rejestracja (nie jest dozwolona forma oddziału) IT: test potrzeb ekonomicznych stosowany dla barów, kawiarni i restauracji. Główne kryteria: zaludnienie i gęstość rozmieszczenia istniejących zakładów.
B. Usługi biur podróży i	BG: bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana

⁵³

Stosuje się horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej.

⁵⁴

Catering w środkach transportu lotniczego znajduje się w dziale USŁUGI POMOCNICZE DLA USŁUG TRANSPORTOWYCH pod pozycją 17. D a) Usługi obsługi naziemnej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
organizatorów wyjazdów grupowych (włącznie z pilotami wycieczek) (CPC 7471)	jest rejestracja. PT: wymóg założenia spółki handlowej mającej główną siedzibę w Portugalii (bez zobowiązań w przypadku oddziałów). CZ: test potrzeb ekonomicznych w oparciu o kryterium zaludnienia.
C. Usługi przewodników turystycznych (CPC 7472)	BG, CY, DE, HU, MT, RO: bez zobowiązań

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
15. USŁUGI W ZAKRESIE REKREACJI, KULTURY I SPORTU (inne niż usługi audiowizualne)	
A. Usługi rozrywkowe (obejmujące m.in. teatr, koncerty na żywo, cyrk i dyskoteki) (CPC 9619)	CY, CZ, FI, MT, PL, RO, SI, SK: bez zobowiązań BG: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług rozrywkowych producentów teatralnych, zespołów muzycznych oraz orkiestr (CPC 96191); usług świadczonych przez autorów, kompozytorów, rzeźbiarzy, artystów estradowych i innych artystów indywidualnych (CPC 96192) oraz pomocniczych usług związanych z teatrem (CPC 96193) EE: bez zobowiązań w przypadku innych usług rozrywkowych (CPC 96199), z wyjątkiem usług kinowych. LV: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług związanych z prowadzeniem kin (część CPC 96199).
B. Usługi agencji informacyjnych i prasowych (CPC 962)	FR: udział zagraniczny w przedsiębiorstwach wydawniczych publikujących w języku francuskim nie może przekraczać 20 procent kapitału lub praw do głosowania w przedsiębiorstwie. Zakładanie przez zagranicznych inwestorów agencji prasowych opiera się na zasadzie wzajemności.
C. Usługi bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostałe usługi w zakresie kultury ⁵⁵ (CPC 963)	BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: bez zobowiązań AT, LT: udział prywatnych podmiotów gospodarczych w sieci usług bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostałych usług w zakresie kultury uwarunkowany jest uzyskaniem licencji.
D. Usługi związane ze sportem (CPC 9641)	AT, SI: bez zobowiązań w przypadku usług szkół narciarskich i przewodników górskich. BG, CY, CZ, EE, LV, MT, PL, RO, SK: bez zobowiązań
E. Usługi związane z działalnością parków rekreacyjnych i plaż (CPC 96491)	bez ograniczeń
16. Transport USŁUGI	
A. Transport morski ⁵⁶	
a) międzynarodowy	UE: bez zobowiązań w przypadku utworzenia spółki akcyjnej do celów

⁵⁵

Stosuje się horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej.

⁵⁶

Horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej stosuje się do usług portowych i innych usług w zakresie transportu morskiego wymagających korzystania z infrastruktury użyteczności publicznej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
transport pasażerski (CPC 7211 bez krajowego transportu kabotażowego). b) międzynarodowy transport towarowy (CPC 7212 bez krajowego transportu kabotażowego) ⁵⁷	obsługi floty pod banderą krajową państwa, w którym utworzono spółkę BG: bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). BG, CY, DE, EE, ES, FR, FI, EL, IT, LT, LV, MT, PL, PT, RO, SI, SE: usługi dowozowe na podstawie zezwolenia.

⁵⁷

W tym usługi dowozowe i transport sprzętu przez usługodawców w zakresie międzynarodowego transportu towarowego pomiędzy portami znajdującymi się w tym samym państwie, jeżeli nie ma to wpływu na dochody.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
B. Transport śródlądowymi drogami wodnymi ⁵⁸	
a) transport pasażerski (CPC 7221) b) transport towarowy (CPC 7222)	UE: środki oparte na istniejących lub przyszłych umowach dotyczących dostępu do śródlądowych dróg wodnych (włączając umowy dotyczące połączenia Ren-Men-Dunaj) zastrzegają niektóre prawa dotyczące ruchu dla podmiotów gospodarczych zlokalizowanych w danych państwach i spełniających kryteria obywatelstwa dotyczące własności. Rozporządzenia wykonawcze do Konwencji z Mannheim w sprawie żeglugi po Renie. UE: bez zobowiązań w przypadku utworzenia spółki akcyjnej do celów obsługi floty pod banderą krajową państwa, w którym utworzono spółkę AT: wymóg obywatelstwa w przypadku zakładania przedsiębiorstwa żeglugowego przez osoby fizyczne. W przypadku zakładania działalności jako osoba prawna, wymóg obywatelstwa dla zarządu i rady nadzorczej. Wymagana jest rejestracja przedsiębiorstwa lub stała siedziba w Austrii. Ponadto większość udziałów musi być własnością obywateli Unii Europejskiej. BG: bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). FI: usługi mogą być świadczone jedynie przez jednostki pływające pod banderą fińską. HR: bez zobowiązań.
C. Transport kolejowy ⁵⁹ a) transport pasażerski (CPC 7111) b) transport towarowy (CPC 7112)	BG: bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). HR: bez zobowiązań.
D. Transport drogowy ⁶⁰	
a) transport pasażerski (CPC 7121 i CPC 7122)	UE: inwestorzy zagraniczni nie mogą świadczyć usług transportowych w Państwie Członkowskim Unii Europejskiej (kabotaż), z wyjątkiem nieregularnych usług w zakresie transportu autobusowego z kierowcą. UE: test potrzeb ekonomicznych w odniesieniu do usług taksówkarskich. Główne kryteria: liczba istniejących przedsiębiorstw i wpływ na nie, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne, wpływ na warunki ruchu drogowego i tworzenie nowych miejsc pracy. AT, BG: wyłączne prawa lub zezwolenie mogą być przyznane jedynie obywatelom Unii Europejskiej oraz unijnym osobom prawnym posiadającym główną siedzibę w Unii Europejskiej.

⁵⁸ Horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej stosuje się do usług portowych i innych usług w zakresie transportu śródlądowymi drogami wodnymi wymagających korzystania z infrastruktury użyteczności publicznej.

⁵⁹ Horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej stosuje się do usług w zakresie transportu kolejowego wymagających korzystania z infrastruktury użyteczności publicznej.

⁶⁰ Stosuje się horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	BG: bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). FI, LV: wymóg zezwolenia, nie obejmuje pojazdów zarejestrowanych za granicą. LV, SE: wymóg, na podstawie którego z pojazdów z rejestracją krajową mogą korzystać wyłącznie podmioty zarejestrowane.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	ES: test potrzeb ekonomicznych w odniesieniu do CPC 7122. Główne kryteria: lokalny popyt. IT, PT: test potrzeb ekonomicznych w odniesieniu do usług w zakresie przewozu limuzynami. Główne kryteria: liczba istniejących przedsiębiorstw i wpływ na nie, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne, wpływ na warunki ruchu drogowego i tworzenie nowych miejsc pracy. ES, IE, IT: test potrzeb ekonomicznych w odniesieniu do przewozów autobusowych między miastami. Główne kryteria: liczba istniejących przedsiębiorstw i wpływ na nie, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne, wpływ na warunki ruchu drogowego i tworzenie nowych miejsc pracy. FR: bez zobowiązań w przypadku przewozów autobusowych między miastami.
b) transport towarowy ⁶¹ (CPC 7123, wyłączając samodzielny transport poczty ⁶²).	AT, BG: wyłączne prawa lub zezwolenie może być przyznane jedynie obywatelom Unii Europejskiej oraz unijnym osobom prawnym posiadającym główną siedzibę w Unii Europejskiej. BG: bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). FI, LV: wymóg zezwolenia, nie obejmuje pojazdów zarejestrowanych za granicą. LV, SE: wymóg, na podstawie którego z pojazdów z rejestracją krajową mogą korzystać wyłącznie podmioty zarejestrowane. IT, SK: test potrzeb ekonomicznych. Główne kryterium to lokalny popyt.
E. Transport rurociągami towarów innych niż paliwo ^{63 64} (CPC 7139)	AT: wyłączne prawa mogą być przyznane jedynie obywatelom Unii Europejskiej oraz unijnym osobom prawnym posiadającym główną siedzibę w Unii Europejskiej.
17. USŁUGI POMOCNICZE W BRANŻY TRANSPORTOWEJ ⁶⁵	

⁶¹ Horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej stosuje się w niektórych Państwach Członkowskich Unii Europejskiej.

⁶² Część CPC 71235, która znajduje się w dziale USŁUGI KOMUNIKACYJNE pod pozycją 7.A. Usługi pocztowe i kurierskie.

⁶³ Transport paliwa rurociągami znajduje się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycją 18.B.

⁶⁴ Stosuje się horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej.

⁶⁵ Nie obejmuje usług konserwacji i naprawy sprzętu transportowego, które znajdują się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycjami 6.F. I) 1 do 6.F.I) 4.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
A. Usługi pomocnicze w branży transportu morskiego⁶⁶ a) Usługi w zakresie obsługi ładunku przewożonego drogą morską b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742) c) Usługi w zakresie odprawy celnej d) Usługi w zakresie obsługi stacji kontenerowej i magazynowania e) Usługi agencji morskich f) Usługi spedycji morskiej	UE: bez zobowiązań w przypadku wynajmu statków z załogą, usług związanych z pchaniem i holowaniem oraz usług wspierających w branży transportu morskiego. IT: test potrzeb ekonomicznych w odniesieniu do usług przeładunku towarów przewożonych drogą morską. Główne kryteria: liczba istniejących przedsiębiorstw i wpływ na nie, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne i tworzenie nowych miejsc pracy. BG: bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). Udziały w przedsiębiorstwach bułgarskich ograniczone są do 49 procent. SI: odprawę celną mogą przejść wyłącznie osoby prawne zarejestrowane w Republice Słowenii (nie oddziały). HR: bez zobowiązań w przypadku c) usług w zakresie odprawy celnej, d) usług w zakresie obsługi stacji kontenerowej i magazynowania, e) usług agencji morskich oraz f) usług spedycji morskiej. Dla a) usług w zakresie przeładunku towarów przewożonych drogą morską, b) usług w zakresie przechowywania i magazynowania, j) pozostałych usług wspierających i pomocniczych (włączając catering), h) usług związanych z pchaniem i holowaniem oraz i) usług wspierających w branży transportu morskiego: bez ograniczeń, z wyjątkiem tego, że zagraniczna osoba prawna musi ustanowić spółkę w Chorwacji, która powinna otrzymać koncesję od władz zarządzających portem, na skutek procedury przetargu publicznego. Liczba usługodawców może być ograniczona w zależności od przepustowości portu.

⁶⁶

Horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej stosuje się do usług portowych, do usług pomocniczych w branży transportu morskiego wymagających korzystania z infrastruktury użyteczności publicznej oraz do usług związanych z pchaniem i holowaniem.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
g) Wynajem statków z załogą (CPC 7213) h) Usługi związane z pchaniem i holowaniem (CPC 7214) i) Usługi wspierające dla transportu morskiego (część CPC 745) j) Pozostałe usługi wspierające i pomocnicze (włączając catering) (część CPC 749)	
B. Usługi pomocnicze w branży transportu śródlądowymi drogami wodnymi ⁶⁷ a) Usługi przeładunku towarów (część CPC 741) b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742) c) Usługi agencji transportu towarowego (część CPC 748) d) Wynajem statków z załogą (CPC 7223) e) Usługi związane z pchaniem i holowaniem (CPC 7224) f) Usługi wspierające w branży transportu śródlądowymi drogami wodnymi (część CPC 745) g) Pozostałe usługi wspierające i pomocnicze	UE: środki oparte na istniejących lub przyszłych umowach dotyczących dostępu do śródlądowych dróg wodnych (włączając umowy dotyczące połączenia Ren-Men-Dunaj) zastrzegają niektóre prawa dotyczące ruchu dla podmiotów gospodarczych zlokalizowanych w danych państwach i spełniających kryteria obywatelstwa dotyczące własności. Rozporządzenia wykonawcze do Konwencji z Mannheim w sprawie żeglugi po Renie. UE: bez zobowiązań w przypadku wynajmu statków z załogą, usług związanych z pchaniem i holowaniem oraz usług wspierających w branży transportu śródlądowymi drogami wodnymi. AT: wymóg obywatelstwa w przypadku zakładania przedsiębiorstwa żeglugowego przez osoby fizyczne. W przypadku zakładania działalności jako osoba prawna, wymóg obywatelstwa dla zarządu i rady nadzorczej. Wymagana jest rejestracja przedsiębiorstwa lub stała siedziba w Austrii. Ponadto większość udziałów musi być własnością obywateli Unii Europejskiej. BG: bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). Udziały w przedsiębiorstwach bułgarskich ograniczone są do 49 procent. HU: może być wymagany udział państwa w przedsiębiorstwie SI: odprawę celną mogą przejść wyłącznie osoby prawne zarejestrowane w Republice Słowenii (nie oddziały). HR: bez zobowiązań.

⁶⁷

Horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej stosuje się do usług portowych, do usług pomocniczych w branży transportu morskiego wymagających korzystania z infrastruktury użyteczności publicznej oraz do usług związanych z pchaniem i holowaniem.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
(część CPC 749)	

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
C. Usługi pomocnicze w branży transportu kolejowego⁶⁸ a) Usługi przeładunku towarów (część CPC 741) b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742) c) Usługi agencji transportu towarowego (część CPC 748) d) Usługi związane z pchaniem i holowaniem (CPC 7113) e) Usługi wspierające dla usług transportu kolejowego (CPC 743) f) Pozostałe usługi wspierające i pomocnicze (część CPC 749) g) Usługi w zakresie odprawy celnej	BG: bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). Udziały w przedsiębiorstwach bułgarskich ograniczone są do 49 procent. SI: odprawę celną mogą przejść wyłącznie osoby prawne zarejestrowane w Republice Słowenii (nie oddziały) HR: bez zobowiązań w przypadku d) usług związanych z pchaniem i holowaniem oraz g) usług w zakresie odprawy celnej. HU: bez zobowiązań w przypadku usług w zakresie odprawy celnej. PL: krajowe ograniczenia dotyczące bezpośredniej reprezentacji w usługach w zakresie odprawy celnej: usługi te mogą świadczyć tylko agenci celni mający miejsce zamieszkania na terytorium Unii Europejskiej. FR: bez zobowiązań z wyjątkiem przypadków pełnej wzajemności. FI: bez zobowiązań w przypadku bezpośredniego tworzenia oddziałów. NL: dopuszczenie osób fizycznych lub prawnych do działania jako przedstawiciele celni uwarunkowane jest decyzją inspektora, zgodnie z art. 1 ust. 3 i art. 1 ust. 9 ustawy o cłach. Zezwolenie nie będzie wydawane wnioskodawcom, którzy w ciągu ostatnich pięciu lat zostali skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwa kryminalne. Przedstawiciele celni, którzy nie mają miejsca zamieszkania lub siedziby w Niderlandach, są zobowiązani do zamieszkania lub założenia siedziby w Niderlandach przed podjęciem działalności jako dopuszczeni przedstawiciele celni.
D. Usługi pomocnicze w branży transportu drogowego⁶⁹ a) Usługi przeładunku towarów (część CPC 741) b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742) c) Usługi agencji transportu towarowego (część CPC 748) d) Wynajem użytkowych	AT: zezwolenie na wynajem użytkowych pojazdów drogowych z kierowcą może być przyznane jedynie obywatelom Unii Europejskiej oraz unijnym osobom prawnym posiadającym główną siedzibę w Unii Europejskiej. BG: bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). Udziały w przedsiębiorstwach bułgarskich ograniczone są do 49 procent. FI: w przypadku wynajmu użytkowych pojazdów drogowych z kierowcą wymagane jest zezwolenie, ale nie obejmuje ono pojazdów zarejestrowanych za granicą. SI: odprawę celną mogą przejść wyłącznie osoby prawne zarejestrowane w Republice Słowenii (nie oddziały). HR: bez zobowiązań w przypadku d) wynajmu użytkowych pojazdów drogowych z kierowcą oraz g) usług w zakresie odprawy celnej.

⁶⁸ Horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej stosuje się do usług wymagających korzystania z infrastruktury użyteczności publicznej.

⁶⁹ Horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej stosuje się do usług wymagających korzystania z infrastruktury użyteczności publicznej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
pojazdów drogowych z kierowcą (CPC 7124) e) Usługi wspierające dla sprzętu transportu drogowego (CPC 744) f) Pozostałe usługi wspierające i pomocnicze (część CPC 749) g) Usługi w zakresie odprawy celnej	HU: bez zobowiązań w przypadku usług w zakresie odprawy celnej. PL: krajowe ograniczenia dotyczące bezpośredniej reprezentacji w usługach w zakresie odprawy celnej: usługi te mogą świadczyć tylko agenci celni mający miejsce zamieszkania na terytorium Unii Europejskiej. FR: bez zobowiązań z wyjątkiem przypadków pełnej wzajemności. FI: bez zobowiązań w przypadku bezpośredniego tworzenia oddziałów. NL: dopuszczenie osób fizycznych lub prawnych do działania jako przedstawiciele celni uwarunkowane jest decyzją inspektora, zgodnie z art. 1 ust. 3 i art. 1 ust. 9 ustawy o cłach. Zezwolenie nie będzie wydawane wnioskodawcom, którzy w ciągu ostatnich pięciu lat zostali skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwa kryminalne. Przedstawiciele celni, którzy nie mają miejsca zamieszkania lub siedziby w Niderlandach, są zobowiązani do zamieszkania lub założenia siedziby w Niderlandach przed podjęciem działalności jako dopuszczeni przedstawiciele celni.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
D. Usługi pomocnicze w branży usług transportu lotniczego	
a) Usługi obsługi naziemnej (włączając catering)	UE: kategorie działalności zależą od wielkości lotniska. Liczba usługodawców na poszczególnych lotniskach może zostać ograniczona z uwagi na brak miejsca, a z innych przyczyn – do minimum dwóch usługodawców. BG: bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). HR: bez zobowiązań.
b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742)	BG: bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). PL: w przypadku usług przechowywania towarów mrożonych lub schłodzonych oraz usług przechowywania luzem płynów lub gazów, kategorie działalności zależą od wielkości lotniska. Liczba usługodawców na poszczególnych lotniskach może zostać ograniczona z uwagi na brak miejsca, a z innych przyczyn – do minimum dwóch usługodawców.
c) Usługi agencji transportu towarowego (część CPC 748)	BG: bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). HU: bez zobowiązań SI: odprawę celną mogą przejść wyłącznie osoby prawne zarejestrowane w Republice Słowenii (nie oddziały).
d) Wynajem statków powietrznych z załogą (CPC 734)	UE: statki powietrzne używane przez przewoźników z Unii Europejskiej muszą być zarejestrowane w Państwie Członkowskim Unii Europejskiej, w którym przewoźnik uzyskał licencję, lub – za zgodą tego państwa – w innym Państwie Członkowskim Unii Europejskiej. Rejestracja może być obwarowana wymogiem, by statek powietrzny stanowił własność osoby fizycznej spełniającej szczególne kryteria obywatelstwa lub osoby prawnej spełniającej szczególne kryteria dotyczące własności i kontroli kapitału. Statek powietrzny musi być obsługiwany przez przewoźnika lotniczego należącego do osoby fizycznej spełniającej szczególne kryteria obywatelstwa lub osoby prawnej spełniającej szczególne kryteria dotyczące własności i kontroli kapitału.
e) Sprzedaż i marketing	UE: szczegółowe wymagania dla inwestorów obsługujących system rezerwacji komputerowej będący własnością lub będący pod kontrolą przewoźnika.
f) System rezerwacji komputerowej	UE: szczegółowe wymagania dla inwestorów obsługujących system rezerwacji komputerowej będący własnością lub będący pod kontrolą przewoźnika.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
g) Zarządzanie portami lotniczymi ⁷⁰	BG: bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). PL: udział zagraniczny jest ograniczony do 49 procent. HR: bez zobowiązań.
h) Usługi w zakresie odprawy celnej	BG: bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). SI: odprawę celną mogą przejść wyłącznie osoby prawne zarejestrowane w Republice Słowenii (nie oddziały). HR, HU: bez zobowiązań PL: krajowe ograniczenia dotyczące bezpośredniej reprezentacji w usługach w zakresie odprawy celnej: usługi te mogą świadczyć tylko agenci celni mający miejsce zamieszkania na terytorium Unii Europejskiej. FR: bez zobowiązań z wyjątkiem przypadków pełnej wzajemności. FI: bez zobowiązań w przypadku bezpośredniego tworzenia oddziałów. NL: dopuszczenie osób fizycznych lub prawnych do działania jako przedstawiciele celni uwarunkowane jest decyzją inspektora, zgodnie z art. 1 ust. 3 i art. 1 ust. 9 ustawy o cłach. Zezwolenie nie będzie wydawane wnioskodawcom, którzy w ciągu ostatnich pięciu lat zostali skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwa kryminalne. Przedstawiciele celni, którzy nie mają miejsca zamieszkania lub siedziby w Niderlandach, są zobowiązani do zamieszkania lub założenia siedziby w Niderlandach przed podjęciem działalności jako dopuszczeni przedstawiciele celni.
E. Usługi pomocnicze w branży transportu rurociągami towarów innych niż paliwo ⁷¹ a) usługi w zakresie przechowywania i magazynowania towarów innych niż paliwo transportowane rurociągami ⁷² (część CPC 742)	bez ograniczeń

⁷⁰ Stosuje się horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej.

⁷¹ Usługi pomocnicze w dziedzinie transportu paliwa rurociągami znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycją 18.C.

⁷² Stosuje się horyzontalne ograniczenia w zakresie usług użyteczności publicznej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
18. USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII	
A. Usługi związane z górnictwem ⁷³ (CPC 883) ⁷⁴	bez ograniczeń
B. Transport paliwa rurociągami ⁷⁵ (CPC 7131)	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: bez zobowiązań
C. Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania paliw transportowanych rurociągami ⁷⁶ (część CPC 742)	CY, CZ, MT, PL, SK: inwestorzy z krajów będących dostawcami energii mogą podlegać zakazowi przejmowania kontroli nad działalnością tego rodzaju. bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja).
D. Usługi w zakresie sprzedaży hurtowej paliw stałych, ciekłych i gazowych oraz produktów pochodnych (CPC 62271) oraz usługi w zakresie sprzedaży hurtowej energii elektrycznej, pary i gorącej wody ⁷⁷	UE: bez zobowiązań w przypadku usług w zakresie sprzedaży hurtowej energii elektrycznej, pary i gorącej wody.
E. Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej paliwa silnikowego (CPC 613) F. Sprzedaż detaliczna oleju	UE: bez zobowiązań w przypadku usług w zakresie sprzedaży detalicznej paliwa silnikowego, energii elektrycznej, gazu (nie w butlach), pary wodnej i gorącej wody. BE, BG, DK, FR, IT, MT, PT: w przypadku sprzedaży detalicznej oleju

⁷³

⁷⁴

Stosuje się horyzontalne ograniczenia w zakresie usług użyteczności publicznej.

Obejmuje następujące usługi świadczone na podstawie wynagrodzenia lub umowy: usługi w zakresie doradztwa i konsultingu odnoszące się do górnictwa, przygotowanie terenu, montaż urządzeń wiertniczych, wiercenie, usługi dotyczące usuwania pozostałości z odwiertów, usługi związane z orurowaniem, zapewnianie i obsługa płuczki wiertniczej, kontrola ciał stałych, specjalne czynności wiertnicze wgłębne i roboty ratunkowe, geologia terenów odwiertów i kontrola odwiertu, usuwanie rdzenia, testowanie odwiertów, usługi w zakresie obsługi odwiertu urządzeniami liniowymi, zapewnianie i obsługa cieczy roboczych (solanek), dostawa i montaż urządzeń stosowanych przy opróbowaniu i zbrojeniu otworów wiertniczych, cementowanie (pompowanie ciśnieniowe), usługi stymulacji (szczelinowanie, kwasowanie oraz pompowanie ciśnieniowe), usługi w zakresie remontów kapitalnych i napraw otworów wiertniczych, zamykanie i likwidowanie otworów wiertniczych. Nie obejmuje bezpośredniego dostępu do surowców naturalnych lub ich eksploatacji. Nie obejmuje prac przygotowawczych w terenie pod wydobycie surowców innych niż ropa naftowa i gaz (CPC 5115), które znajdują się pod pozycją 8. USŁUGI BUDOWLANE.

⁷⁵

⁷⁶

⁷⁷

⁷⁸

Stosuje się horyzontalne ograniczenia w zakresie usług użyteczności publicznej.

Stosuje się horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej.

Stosuje się horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej.

Stosuje się horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
opałowego, gazu w butlach, węgla i drewna (CPC 63297) oraz usługi w zakresie sprzedaży detalicznej energii elektrycznej, gazu (nie w butlach), pary i gorącej wody ⁷⁸	opałowego, gazu w butlach, węgla i drewna, zezwolenie dla domów handlowych (w przypadku Francji tylko dla dużych sklepów) uzależnione jest od testu potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: liczba i wpływ istniejących sklepów, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne, wpływ na warunki ruchu drogowego i tworzenie nowych miejsc pracy.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
G. Usługi związane z dystrybucją energii ⁷⁹ (CPC 887)	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, HU, IT, LU, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, UK: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług doradztwa, w przypadku których: bez ograniczeń SI: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług związanych z dystrybucją gazu, w przypadku których: bez ograniczeń
19. POZOSTAŁE USŁUGI GDZIE INDZIEJ NIESKLASYFIKOWANE	
a) Usługi w zakresie prania, czyszczenia i farbowania (CPC 9701)	bez ograniczeń
b) Usługi fryzjerskie (CPC 97021)	IT: test potrzeb ekonomicznych stosowany jest na zasadzie traktowania narodowego. W przypadku zastosowania testu potrzeb ekonomicznych ustanawia on limit liczby przedsiębiorstw. Główne kryteria: zaludnienie i gęstość rozmieszczenia istniejących przedsiębiorstw.
c) Zabiegi kosmetyczne, usługi manicure i pedicure (CPC 97022)	IT: test potrzeb ekonomicznych stosowany jest na zasadzie traktowania narodowego. W przypadku zastosowania testu potrzeb ekonomicznych ustanawia on limit liczby przedsiębiorstw. Główne kryteria: zaludnienie i gęstość rozmieszczenia istniejących przedsiębiorstw.
d) Pozostałe usługi upiększające gdzie indziej niesklasyfikowane (CPC 97029)	IT: test potrzeb ekonomicznych stosowany jest na zasadzie traktowania narodowego. W przypadku zastosowania testu potrzeb ekonomicznych ustanawia on limit liczby przedsiębiorstw. Główne kryteria: zaludnienie i gęstość rozmieszczenia istniejących przedsiębiorstw.
e) Usługi spa i masaże nieterapeutyczne, o ile wykonywane są jako usługi relaksacji fizycznej, a nie dla celów medycznych lub rehabilitacyjnych ^{80 81} (CPC ver. 1.0 97230)	bez ograniczeń
g) Usługi w zakresie połączeń telekomunikacyjnych (CPC 7543)	bez ograniczeń

⁷⁹ Z wyjątkiem usług konsultacyjnych, stosuje się horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej.

⁸⁰ Masaże terapeutyczne i usługi kuracji cieplnych znajdują się pod pozycjami: 6.A.h) „Usługi medyczne”, 6.A.j) 2 „Usługi świadczone przez pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny” oraz „Usługi w zakresie ochrony zdrowia” (13.A i 13.C).

⁸¹ Horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej stosuje się do usług spa i masaży nieterapeutycznych w miejscach użyteczności publicznych, takich jak niektóre źródła.

ZAŁĄCZNIK IV

(Sekcja B załącznika VIII do Umowy, o którym mowa w art. 118 Umowy) **WYKAZ ZOBOWIĄZAŃ DOTYCZĄCYCH TRANSGRANICZNEGO ŚWIADCZENIA USŁUG**

(o którym mowa w art. 118 Umowy)

„SEKCJA B STRONA UE

Stosuje się następujące skróty:

AT	Austria
BE	Belgia
BG	Bułgaria
CY	Cypr
CZ	Republika Czeska
DE	Niemcy
DK	Dania
ES	Hiszpania
EE	Estonia
UE	Unia Europejska, w tym jej wszystkie Państwa Członkowskie
FI	Finlandia
FR	Francja
EL	Grecja
HR	Chorwacja
HU	Węgry
IE	Irlandia
IT	Włochy
LV	Łotwa
LT	Litwa
LU	Luksemburg
MT	Malta
NL	Królestwo Niderlandów
PL	Polska
PT	Portugalia
RO	Rumunia
SK	Republika Słowacka

SI	Słowenia
SE	Szwecja
UK	Zjednoczone Królestwo

1. Poniższy wykaz zobowiązań zawiera sektory usług zliberalizowane na mocy art. 121 niniejszej Umowy oraz, w drodze zastrzeżeń, ograniczenia dostępu do rynku i traktowania narodowego, które mają w tych sektorach zastosowanie do usług i usługodawców z państw andyjskich-sygnatariuszy. Wykaz składa się z następujących elementów:
 - a) pierwszej kolumny, wskazującej sektor lub podsektor, w którym Strona przyjmuje zobowiązanie, oraz zakres liberalizacji, do którego odnoszą się zastrzeżenia; oraz
 - b) drugiej kolumny, opisującej obowiązujące zastrzeżenia.

Jeżeli kolumna, o której mowa w lit. b), zawiera jedynie zastrzeżenia obowiązujące w określonych Państwach Członkowskich Unii Europejskiej, Państwa Członkowskie Unii Europejskiej niewymienione w niej przyjmują zobowiązania w danym sektorze bez zastrzeżeń⁸².

Transgraniczne świadczenie usług w sektorach lub podsektorach objętych niniejszą Umową i nie umieszczonych w poniższym wykazie nie podlega zobowiązaniom.
2. Przy identyfikacji poszczególnych sektorów lub podsektorów:
 - a) „CPC” oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC prov, 1991; oraz
 - b) „CPC ver. 1.0” oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC ver 1.0, 1998.
3. Poniższy wykaz nie obejmuje środków odnoszących się do wymogów i procedur kwalifikacyjnych, standardów technicznych oraz wymogów i procedur licencyjnych, jeżeli nie stanowią one ograniczenia dotyczącego dostępu do rynku lub traktowania narodowego w rozumieniu art. 119 i 120 niniejszej Umowy. Powyższe środki (np. konieczność uzyskania zezwolenia, obowiązki świadczenia usługi powszechnej, konieczność uznania kwalifikacji w sektorach podlegających regulacji, konieczność zdania określonych egzaminów, w tym egzaminów językowych), nawet jeśli nie są wymienione, w każdym wypadku mają zastosowanie do usługodawców z państw andyjskich-sygnatariuszy.
4. Poniższy wykaz nie ma wpływu na wykonalność Sposobu 1 w niektórych sektorach i podsektorach usług oraz na istnienie monopolu publicznych i wyłącznych praw opisanych w wykazie zobowiązań podejmowanych przy zakładaniu działalności gospodarczej.
5. Zgodnie z art. 107 ust. 3 niniejszej Umowy poniższy wykaz nie obejmuje środków dotyczących dotacji przyznawanych przez Strony.

⁸² Brak zastrzeżeń obowiązujących w określonych Państwach Członkowskich Unii Europejskiej w danym sektorze pozostaje bez uszczerbku dla zastrzeżeń horyzontalnych lub zastrzeżeń obowiązujących w danym sektorze w całej Unii Europejskiej.

6. Prawa i obowiązki wynikające z niniejszego wykazu zobowiązań nie są samowystępujące i w związku z tym nie przyznają bezpośrednio żadnych praw poszczególnym osobom fizycznym lub osobom prawnym.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
WSZYSTKIE SEKTORY	Nieruchomości Dla sposobów 1 oraz 2 AT, BG, CY, CZ, DK, EE, EL, FI, HU, IE, IT, LT, LV, MT, PL, RO, SI, SK: ograniczenia dotyczące nabywania gruntów i nieruchomości przez zagranicznych inwestorów ⁸³ .
1. USŁUGI BIZNESOWE	
A. Usługi świadczone w ramach wolnych zawodów	
a) usługi prawne (CPC 861) ⁸⁴ (z wyłączeniem usług w zakresie doradztwa prawnego oraz dokumentacji i świadectw prawnych, świadczonych przez prawników pełniących funkcje publiczne, takich jak notariusze, komornicy sądowi (<i>huissiers de justice</i>) lub inni urzędnicy państwowi (<i>officiers publics et ministériels</i>))	Dla sposobów 1 oraz 2 AT, CY, ES, EL, LT, MT, SK: pełne członkostwo w palestrze, wymagane do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa krajowego (Unii Europejskiej i jej Państw Członkowskich) podlega wymogowi obywatelstwa. HR: bez zobowiązań w przypadku praktyki w zakresie prawa chorwackiego. BE, FI: pełne członkostwo w palestrze, wymagane do świadczenia usług w zakresie przedstawicielstwa prawnego, podlega wymogowi obywatelstwa, połączonemu z wymaganiami w zakresie miejsca zamieszkania. W Belgii przed sądem kasacyjnym (<i>Cour de cassation</i>) w sprawach cywilnych może występować ściśle określona liczba prawników. BG: prawnicy obcokrajowcy mogą świadczyć usługi w zakresie przedstawicielstwa prawnego wyłącznie obywatelom swojego kraju i tylko pod warunkiem stosowania zasady wzajemności oraz współpracy z prawnikiem bułgarskim. Stałe miejsce zamieszkania wymagane jest w przypadku świadczenia usług mediacji prawnych. FR: dostęp prawników do zawodu „avocat auprès de la Cour de Cassation” i „avocat auprès du Conseil d’Etat” jest ograniczony określoną liczbą dostępnych miejsc oraz podlega wymogowi obywatelstwa. HU: pełne członkostwo w palestrze podlega wymogowi obywatelstwa, połączonemu z wymaganiami w zakresie miejsca zamieszkania. Dla prawników obcokrajowców zakres wykonywanej działalności prawniczej jest ograniczony do doradztwa prawnego.

⁸³ W odniesieniu do sektorów usług, ograniczenia te nie wykraczają poza ograniczenia odzwierciedlone w aktualnych zobowiązaniach GATS.

⁸⁴ Obejmuje doradztwo prawne, reprezentację prawną, arbitraż oraz postępowania rozjemcze/mediacje, a także usługi w zakresie dokumentacji i świadectw prawnych. Świadczenie usług prawnych jest dozwolone wyłącznie w odniesieniu do międzynarodowego prawa publicznego, prawa Unii Europejskiej i prawa obowiązującego na obszarze każdej jurysdykcji, gdzie usługodawca lub jego pracownicy mają kwalifikacje do wykonywania zawodu prawnika oraz, podobnie jak świadczenie innych usług, podlega wymogowi uzyskania licencji i procedurom stosowanym w Państwach Członkowskich Unii Europejskiej. W przypadku prawników świadczących usługi prawne w zakresie międzynarodowego prawa publicznego i prawa zagranicznego mogą one między innymi przyjmować formę zachowania zgodności z miejscowymi kodeksami etyki, stosowania krajowych tytułów (chyba że

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	LV: wymóg obywatelstwa dla zaprzysiężonych adwokatów, dla których zastrzeżona jest reprezentacja prawna w sprawach karnych. DK: obrót działalnością związaną z doradztwem prawnym ograniczony jest do prawników posiadających duńską licencję na wykonywanie zawodu i spółek prawniczych zarejestrowanych w Danii. Uzyskanie duńskiej licencji na wykonywanie zawodu uwarunkowane jest zdaniem duńskiego egzaminu z zakresu prawa. SE: członkostwo w palestrze, konieczne wyłącznie do stosowania szwedzkiego tytułu „advokat”, podlega wymogowi w zakresie miejsca zamieszkania.
b) 1. Usługi rachunkowo-księgowe (CPC 86212 inne niż „usługi audytorskie”, CPC 86213, CPC 86219 i CPC 86220)	Dla sposobu 1 FR, HU, IT, MT, RO, SI: bez zobowiązań AT: wymóg obywatelstwa przy występowaniu w roli przedstawiciela przed właściwymi organami. Dla sposobu 2 bez ograniczeń
b) 2. Usługi audytu (CPC 86211 i 86212, inne niż usługi w zakresie rachunkowości)	Dla sposobu 1 BE, BG, CY, DE, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PT, RO, SI, UK: bez zobowiązań AT: wymóg obywatelstwa przy występowaniu w roli przedstawiciela przed właściwymi organami oraz przy prowadzeniu audytów przewidziany jest we właściwym prawodawstwie austriackim (np. ustawa o spółkach akcyjnych, ustawa o giełdzie papierów wartościowych, ustawa – prawo bankowe itd.). HR: zagraniczne firmy audytorskie mogą świadczyć usługi audytowe na terenie Chorwacji, jeśli ustanowiły oddział. SE: usługi w zakresie audytu prawnego niektórych podmiotów prawnych, tj. wszystkich spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, mogą świadczyć wyłącznie audytorzy zatwierdzeni w Szwecji. Wyłącznie takie osoby mogą być właścicielami akcji lub tworzyć spółki osobowe w spółkach, które dokonują specjalistycznego audytu (do celów urzędowych). Do uzyskania zgody wymagane jest miejsce

uzyskano prawo noszenia tytułu stosowanego w państwie przyjmującym), wymogów w zakresie ubezpieczeń, zwykłej rejestracji w palestrze państwa przyjmującego lub uproszczonego przyjęcia do palestry państwa goszczącego w drodze testu kwalifikacji i zarejestrowania działalności w państwie przyjmującym. Usługi prawne dotyczące prawa Unii Europejskiej świadczone są z zasady przez w pełni wykwalifikowanych prawników przyjętych do palestry w Unii Europejskiej występujących osobiście, natomiast usługi prawne dotyczące prawa danego Państwa Członkowskiego Unii Europejskiej świadczone są z zasady przez w pełni wykwalifikowanych prawników przyjętych do palestry w tym Państwie Członkowskim Unii Europejskiej, występujących osobiście. Pełne przyjęcie do palestry w danym Państwie Członkowskim Unii Europejskiej może być więc konieczne do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami i innymi właściwymi organami w Unii Europejskiej, ponieważ wiąże się to z praktykowaniem prawa proceduralnego Unii Europejskiej i krajowego. W niektórych Państwach Członkowskich Unii Europejskiej prawnicy zagraniczni nie w pełni przyjęci do palestry mają jednak prawo reprezentować w postępowaniach cywilnych stronę będącą obywatelem lub pochodzącą z państwa, w którym prawnik jest uprawniony do wykonywania zawodu.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	zamieszkania. LT: sprawozdanie audytora musi zostać opracowane wspólnie z audytorem posiadającym uprawnienia do wykonywania zawodu na Litwie. Dla sposobu 2 bez ograniczeń
c) usługi w zakresie doradztwa podatkowego (CPC 863)⁸⁵	Dla sposobu 1 AT: wymóg obywatelstwa przy występowaniu w roli przedstawiciela przed właściwymi organami. CY: agenci podatkowi muszą posiadać odpowiednie upoważnienie Ministra Finansów. Zezwolenie uwarunkowane jest przeprowadzeniem testu potrzeb ekonomicznych. Stosowane kryteria są analogiczne do tych stosowanych w odniesieniu do udzielania zezwolenia na inwestycje zagraniczne (wymienione w sekcji poziomej) w formie, w jakiej mają one zastosowanie do niniejszego podsektora, zawsze z uwzględnieniem sytuacji w zakresie zatrudnienia w danym podsektorze. BG, MT, RO, SI: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń

⁸⁵

Nie obejmuje doradztwa prawnego i usług w zakresie reprezentacji prawnej w sprawach podatkowych, które znajdują się pod pozycją 1.A.a). Usługi prawne.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
d) usługi architektoniczne oraz e) usługi w zakresie planowania urbanistycznego i architektury krajobrazu (CPC 8671 i CPC 8674)	Dla sposobu 1 AT: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług w zakresie planowania. BE, BG, CY, EL, IT, MT, PL, PT, SI: bez zobowiązań DE: stosowanie przepisów krajowych w sprawie opłat i uposażeń za wszystkie usługi, które są wykonywane za granicą. HR: osoby fizyczne i prawne mogą świadczyć usługi architektoniczne za zgodą Chorwackiej Izby Architektów. Projekt lub plan opracowany za granicą musi być uznany (zatwierdzony) przez upoważnioną osobę fizyczną lub prawną w Chorwacji pod względem zgodności z chorwackim prawem. bez zobowiązań w przypadku planowania urbanistycznego. HU, RO: bez zobowiązań w przypadku usług w zakresie architektonicznego kształtowania krajobrazu Dla sposobu 2 bez ograniczeń
f) usługi inżynierskie oraz g) usługi inżynierskie kompleksowe (CPC 8672 i CPC 8673)	Dla sposobu 1 AT, SI: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług wyłącznie w zakresie planowania. BG, CY, EL, IT, MT, PT: bez zobowiązań HR: osoby fizyczne i prawne mogą świadczyć usługi inżynierskie za zgodą Chorwackiej Izby Inżynierów. Projekt lub plan opracowany za granicą musi być uznany (zatwierdzony) przez upoważnioną osobę fizyczną lub prawną w Chorwacji pod względem zgodności z chorwackim prawem. Dla sposobu 2 bez ograniczeń
h) usługi medyczne (w tym usługi świadczone przez psychologów) i stomatologiczne (CPC 9312 i część CPC 85201)	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, CY, DE, DK, EE, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PT, RO, SK, UK: bez zobowiązań HR: bez zobowiązań, z wyłączeniem telemedycyny SI: bez zobowiązań w przypadku usług z zakresu medycyny społecznej, sanitarnych, epidemiologicznych, medyczo-ekologicznych, zaopatrzenia w krew, preparatów z krwi oraz transplantacji i autopsji. Dla sposobu 2 bez ograniczeń
i) usługi weterynaryjne (CPC 932)	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, MT, NL, PT, RO, SI, SK: bez zobowiązań UK: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług weterynaryjnych laboratoryjnych i technicznych świadczonych na rzecz weterynarzy-

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	chirurgów, usług doradztwa ogólnego, poradnictwa i dostarczania informacji, np. w zakresie żywienia, zachowania zwierząt i opieki nad zwierzętami. Dla sposobu 2 bez ograniczeń
j) 1. Usługi położnicze (część CPC 93191) j) 2. Usługi świadczone przez pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny (część CPC 93191)	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SI, SK, UK: bez zobowiązań FI, PL: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług pielęgniarek. HR: bez zobowiązań, z wyłączeniem telemedycyny Dla sposobu 2 bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
k) sprzedaż detaliczna produktów farmaceutycznych oraz sprzedaż detaliczna towarów medycznych i ortopedycznych (CPC 63211) oraz inne usługi świadczone przez farmaceutów ⁸⁶	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, DE, CY, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI: bez zobowiązań CZ, LV, LT: bez zobowiązań, z wyjątkiem zamówień pocztowych. HU: bez zobowiązań, z wyjątkiem CPC 63211 Dla sposobu 2 bez ograniczeń
B. usługi informatyczne i pokrewne (CPC 84)	Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń
C. Usługi badawczo-rozwojowe	
a) Usługi badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych (CPC 851) b) Usługi badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych (CPC 852, z wyjątkiem usług psychologów) ⁸⁷ c) Interdyscyplinarne usługi badawczo-rozwojowe (CPC 853)	Dla a) i c): Dla sposobów 1 oraz 2 UE: w przypadku usług badawczo-rozwojowych finansowanych ze środków publicznych wyłączne prawa lub zezwolenie mogą być przyznane jedynie obywatelom Państw Członkowskich Unii Europejskiej i unijnym osobom prawnym, których główna siedziba znajduje się na terenie Unii Europejskiej. Dla b): bez ograniczeń
D. Usługi w zakresie nieruchomości ⁸⁸	
a) związane z nieruchomościami stanowiącymi majątek własny lub dzierżawionymi (CPC 821)	Dla sposobu 1 BG, CY, CZ, EE, HU, IE, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI: bez zobowiązań HR: wymagana obecność handlowa. Dla sposobu 2

⁸⁶ Sprzedaż produktów farmaceutycznych na wolnym rynku, podobnie jak świadczenie innych usług, podlega wymogowi uzyskania licencji i kwalifikacji oraz procedurom stosowanym w Państwach Członkowskich Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą ogólną, działalność ta jest zastrzeżona dla farmaceutów. W niektórych Państwach Członkowskich Unii Europejskiej tylko sprzedaż leków na receptę jest zastrzeżona dla farmaceutów.

⁸⁷ Część CPC 85201, która znajduje się pod pozycją 1.A.h). Usługi medyczne i stomatologiczne.

⁸⁸ Przedmiotowe usługi wiążą się z zawodem pośrednika obrotu nieruchomościami i nie mają wpływu na żadne prawa lub ograniczenia wobec osób fizycznych i prawnych nabywających nieruchomości.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	bez ograniczeń
b) usługi realizowane na podstawie wynagrodzenia lub umowy (CPC 822)	Dla sposobu 1 BG, CY, CZ, EE, HU, IE, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI: bez zobowiązań HR: wymagana obecność handlowa. Dla sposobu 2 bez ograniczeń
E. Usługi wynajmu lub dzierżawy bez obsługi	
a) w odniesieniu do statków (CPC 83103)	Dla sposobu 1 BG, CY, DE, HU, MT, RO: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
b) w odniesieniu do statków powietrznych (CPC 83104)	Dla sposobów 1 oraz 2: BG, CY, CZ, HU, LV, MT, PL, RO, SK: bez zobowiązań UE: statki powietrzne używane przez przewoźników lotniczych Unii Europejskiej muszą być zarejestrowane w Państwie Członkowskim Unii Europejskiej wydającym licencję przewoźnikowi lotniczemu lub w innym miejscu w Unii Europejskiej. W przypadku krótkoterminowych umów najmu lub w wyjątkowych sytuacjach istnieje możliwość odstąpienia od tego wymogu.
c) w odniesieniu do pozostałego sprzętu transportowego (CPC 83101, CPC 83102 i CPC 83105)	Dla sposobu 1 BG, CY, HU, LV, MT, PL, RO, SI: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
d) w odniesieniu do pozostałych maszyn i urządzeń (CPC 83106, CPC 83107, CPC 83108 i CPC 83109)	Dla sposobu 1 BG, CY, CZ, HU, MT, PL, RO, SK: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
e) w odniesieniu do artykułów użytku osobistego i domowego (CPC 832)	Dla sposobów 1 oraz 2 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: bez zobowiązań EE: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług dzierżawy lub wynajmu nagranych taśm wideo do odtwarzania na urządzeniach użytku domowego
f) wynajem sprzętu telekomunikacyjnego (CPC 7541)	Dla sposobów 1 oraz 2: bez ograniczeń
F. Pozostałe usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	
a) usługi reklamowe (CPC 871)	Dla sposobów 1 oraz 2: bez ograniczeń
b) usługi badania rynku i opinii publicznej (CPC 864)	Dla sposobów 1 oraz 2: bez ograniczeń
c) usługi konsultacyjne w zakresie zarządzania (CPC 865)	Dla sposobów 1 oraz 2: bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
d) usługi związane z usługami konsultacyjnymi w zakresie zarządzania (CPC 866)	Dla sposobów 1 oraz 2: HU: bez zobowiązań w przypadku usług arbitrażowych i polubownych (CPC 86602).
e) usługi w zakresie badań i analiz technicznych (CPC 8676)	Dla sposobu 1 IT: bez zobowiązań w przypadku zawodu biologa i analityka chemicznego. HR: bez zobowiązań w przypadku usług związanych z wydawaniem obowiązkowych certyfikatów i podobnych dokumentów urzędowych. BG, CY, CZ, MT, PL, RO, SK, SE: bez zobowiązań Dla sposobu 2 BG, CY, CZ, MT, PL, RO, SK, SE: bez zobowiązań HR: bez zobowiązań w przypadku usług związanych z wydawaniem obowiązkowych certyfikatów i podobnych dokumentów urzędowych.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
f) usługi w zakresie doradztwa i konsultingu związane z rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem (część CPC 881)	Dla sposobu 1 IT: bez zobowiązań w przypadku działalności zarezerwowanej dla agronomów i „periti agrari”. CY, EE, MT, RO, SI: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
g) usługi w zakresie doradztwa i konsultingu odnoszące się do rybołówstwa (część CPC 882)	Dla sposobu 1 LV, MT, RO, SI: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
h) usługi w zakresie doradztwa i konsultingu odnoszące się do produkcji (część CPC 884 i część CPC 885)	Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń
i) usługi rekrutacji i pozyskiwania personelu	
i) 1. Poszukiwanie personelu kierowniczego (CPC 87201)	Dla sposobu 1 AT, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, HR, IE, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK, SI, SE: bez zobowiązań Dla sposobu 2 AT, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, HR, IE, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK, SI: bez zobowiązań
i) 2. Usługi wyszukiwania miejsc pracy i pracowników (CPC 87202)	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, EL, FI, FR, HR, IE, IT, LU, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: bez zobowiązań Dla sposobu 2 AT, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, EL, FI, FR, HR, IE, IT, LU, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SK, UK: bez zobowiązań
i) 3. Usługi pozyskiwania biurowego personelu pomocniczego (CPC 87203)	Dla sposobu 1 AT, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, FR, HR, IT, IE, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SK, SI: bez zobowiązań Dla sposobu 2 AT, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, FR, HR, IT, IE, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI: bez zobowiązań
j) 1. Usługi dochodzeniowe (CPC 87301)	Dla sposobów 1 oraz 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV,

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, UK: bez zobowiązań

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
j) 2. Usługi ochroniarskie (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 i CPC 87305)	Dla sposobów 1 oraz 2 HU: bez zobowiązań w przypadku CPC 87304, CPC 87305 BE, BG, CY, CZ, ES, EE, FI, FR, HR, IT, LV, LT, MT, PT, PL, RO, SI, SK: bez zobowiązań
k) powiązane usługi doradztwa naukowego i technicznego (CPC 8675)	Dla sposobu 1 BE, BG, CY, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, UK: bez zobowiązań w przypadku usług w zakresie badań. HR: podstawowe usługi w zakresie konsultingu geologicznego, geodezyjnego i górniczego oraz usługi powiązane z konsultingiem w zakresie ochrony środowiska na terenie Chorwacji mogą być świadczone wyłącznie wspólnie z krajowymi osobami prawnymi lub za ich pośrednictwem. Dla sposobu 2 bez ograniczeń
l) 1. Konserwacja i naprawa statków (część CPC 8868)	Dla sposobu 1 Dla morskich statków towarowych: BE, BG, CY, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, UK: bez zobowiązań Dla statków towarowych służących do transportu śródlądowymi drogami wodnym: UE: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
l) 2. Konserwacja i naprawa sprzętu transportu kolejowego (część CPC 8868)	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, DE, CY, CZ, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
l) 3. Konserwacja i naprawa pojazdów mechanicznych i motocykli, skuterów śnieżnych oraz sprzętu transportu drogowego (CPC 6112, CPC 6122, część CPC 8867 i część CPC 8868)	Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń
l) 4. Konserwacja i naprawa statków powietrznych i ich części (część CPC 8868)	Dla sposobu 1 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
l) 5. Usługi w zakresie konserwacji i naprawy wyrobów metalowych, urządzeń (nie biurowych), sprzętu (nie transportowego i biurowego) oraz artykułów użytku osobistego i domowego ⁸⁹ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 i CPC 8866)	Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń
m) usługi sprzątania budynków (CPC 874)	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
n) usługi fotograficzne (CPC 875)	Dla sposobu 1 CY, MT: bez zobowiązań BG, EE, LV, LT, PL, SE, SI: bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia usług fotografii lotniczej. HR, LV: bez zobowiązań w przypadku usług fotografii specjalistycznej (CPC 87504). Dla sposobu 2 bez ograniczeń
o) usługi związane z pakowaniem (CPC 876)	Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń
p) usługi poligraficzne i wydawnicze (CPC 88442)	Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń
q) usługi konferencyjne (część CPC 87909)	Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń
r) 1. Usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych (CPC 87905)	Dla sposobu 1 PL: bez zobowiązań w odniesieniu do usług przysięgłych tłumaczy ustnych

⁸⁹

Usługi konserwacji i naprawy sprzętu transportowego (CPC 6112, 6122, 8867 i CPC 8868) znajdują się pod pozycjami 1.F.I) 1 do 1.F.I) 4. Usługi konserwacji i naprawy maszyn biurowych oraz sprzętu, włącznie z komputerami (CPC 845) znajdują się pod pozycją 1.B. USŁUGI INFORMATYCZNE.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	HU, SK: bez zobowiązań w odniesieniu do oficjalnych tłumaczeń pisemnych i ustnych HR: bez zobowiązań w odniesieniu do dokumentów urzędowych. Dla sposobu 2 bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
r) 2. Usługi opracowywania projektów wystroju wnętrz i innych projektów specjalnych (CPC 87907)	Dla sposobu 1 DE: stosowanie przepisów krajowych w sprawie opłat i uposażeń za wszystkie usługi, które są wykonywane za granicą. Dla sposobu 2 bez ograniczeń
r) 3. Usługi świadczone przez agencje inkasa (CPC 87902)	Dla sposobów 1 oraz 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: bez zobowiązań
r) 4. Usługi świadczone przez biura kredytowe (CPC 87901)	Dla sposobów 1 oraz 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: bez zobowiązań
r) 5. Usługi powielania (CPC 87904) ⁹⁰	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
r) 6. Telekomunikacyjne usługi konsultingowe (CPC 7544)	Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń
r) 7. Usługi odbierania telefonów (CPC 87903)	Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń

⁹⁰ Nie obejmuje usług poligraficznych, których dotyczy CPC 88442, i które znajdują się pod pozycją 1.F p).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
2. USŁUGI KOMUNIKACYJNE	
A. Usługi pocztowe i kurierskie Usługi odnoszące się do obsługi ⁹¹ przesyłek pocztowych ⁹² według następującego wykazu podsektorów, z przeznaczeniem krajowym lub zagranicznym: (i) obsługa zaadresowanych pisemnych informacji w jakiegokolwiek postaci fizycznej ⁹³ , w tym usługi w zakresie mieszanych przesyłek pocztowych i bezpośrednio przesyłki pocztowe, (ii) obsługa zaadresowanych paczek ⁹⁴ , (iii) obsługa zaadresowanych wydawnictw prasowych ⁹⁵ , (iv) obsługa przesyłek określonych powyżej w ppkt (i)–(iii), w formie przesyłek poleconych lub ubezpieczonych, (v) usługi w zakresie przesyłek ekspresowych ⁹⁶ dla pozycji określonych powyżej w ppkt (i)–(iii), (vi) obsługa przesyłek niezaadresowanych, (vii) wymiana dokumentów ⁹⁷ .	Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń ⁹⁸

⁹¹ Termin „obsługa” obejmuje przyjęcie, sortowanie, transport i doręczenie.

⁹² „Pozycja pocztowa” odnosi się do pozycji obsługiwanych przez dowolny rodzaj podmiotu gospodarczego, publicznego lub prywatnego.

⁹³ Np. listy, karty pocztowe.

⁹⁴ Włącznie z książkami i katalogami.

⁹⁵ Dzienniki, gazety, czasopisma.

⁹⁶ Przesyłki ekspresowe mogą obejmować, oprócz skróconego czasu przesyłki i większej niezawodności dostawy, czynniki dodatkowe, takie jak: odbiór z miejsce pochodzenia, przekazanie do rąk własnych adresata, oznaczanie i monitorowanie, możliwość zmiany miejsca przeznaczenia i adresata w trakcie tranzytu, potwierdzenie odbioru.

⁹⁷ Oferowanie środków, łącznie z udostępnieniem pomieszczeń na zasadzie ad hoc, jak również przewożenie przez stronę trzecią, umożliwianie doręczania własnych przesyłek w drodze wzajemnej wymiany przesyłek pocztowych między użytkownikami korzystającymi z przedmiotowej usługi. Przesyłka pocztowa odnosi się do przesyłek obsługiwanych przez dowolny rodzaj podmiotu gospodarczego, publicznego lub prywatnego.

⁹⁸ Dla podsektorów (i) do (iv) wymagane mogą być indywidualne licencje nakładające szczególne obowiązki świadczenia usługi powszechnej lub wkład finansowy na fundusz kompensacyjny.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Podsektory (i), (iv) i (v) wyklucza się jednak w przypadku, gdy wchodzi one w zakres usług, które mogą być zarezerwowane, tj. dla przesyłek korespondencyjnych, których cena jest niższa niż dwuipółkrotna wartość podstawowej stawki publicznej, z zastrzeżeniem, że ważą one mniej niż 50 gramów ⁹⁹ , oraz dla usług w zakresie przesyłania listów poleconych stosowanych w toku procedur sądowych lub administracyjnych). (część CPC 751, część CPC 71235 ¹⁰⁰ i część CPC 73210 ¹⁰¹)	
B. Usługi telekomunikacyjne Usługi te nie obejmują działalności gospodarczej polegającej na dostarczaniu treści, których transport wiąże się z usługami telekomunikacyjnymi.	
a) Wszystkie usługi polegające na przesyłaniu i odbiorze sygnałów za pomocą dowolnych środków elektromagnetycznych ¹⁰² , z wyłączeniem nadawania ¹⁰³ .	Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń

⁹⁹ „Przesyłka z korespondencją” oznacza informację w formie pisemnej, w jakiegokolwiek postaci fizycznej, przekazywaną i dostarczaną pod adres wskazany przez nadawcę na przesyłce lub na jej opakowaniu. Książek, katalogów, gazet i czasopism nie uważa się za przesyłki korespondencyjne.

¹⁰⁰ Samodzielny transport poczty dowolnym środkiem transportu lądowego.

¹⁰¹ Samodzielny transport poczty środkiem transportu lotniczego.

¹⁰² Usługi te nie obejmują przetwarzania danych lub informacji on-line (włącznie z przetwarzaniem transakcji) (część CPC 843), które znajduje się pod pozycją 1.B. Usługi informatyczne.

¹⁰³ Nadawanie określa się jako nieprzerwany ciąg transmisji wymagany do rozpowszechniania sygnałów programów telewizyjnych i radiowych dla ogółu społeczeństwa, ale nie obejmuje to powiązań w zakresie wkładu między podmiotami gospodarczymi.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
b) Usługi transmisji drogą satelitarną ¹⁰⁴	Dla sposobów 1 oraz 2 UE: bez ograniczeń, z wyjątkiem faktu, że usługodawcy w tym sektorze mogą podlegać obowiązkom zabezpieczenia interesu powszechnego związanego z przekazywaniem treści poprzez ich sieć zgodnie z ramami prawnymi Unii Europejskiej dotyczącymi komunikacji elektronicznej. BE: bez zobowiązań
3. BUDOWNICTWO I POKREWNE USŁUGI INŻYNIERSKIE (CPC 511, CPC 512, CPC 513, CPC 514, CPC 515, CPC 516, CPC 517 i CPC 518)	Dla sposobu 1 CY, CZ, HU, LV, MT, SK: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
4. USŁUGI W ZAKRESIE DYSTRYBUCJI (wyłączając dystrybucję broni, amunicji, środków wybuchowych oraz innych materiałów wojskowych) A. Usługi świadczone przez pośredników pobierających prowizje a) Usługi świadczone przez pośredników pobierających prowizje, dotyczące pojazdów silnikowych, motocykli i skuterów śnieżnych oraz części i akcesoriów do nich (część CPC 61111, część CPC 6113 i część CPC 6121) b) Inne usługi świadczone przez pośredników pobierających prowizje (CPC 621) B. Usługi w zakresie sprzedaży hurtowej a) usługi w zakresie sprzedaży hurtowej dotyczące pojazdów silnikowych, motocykli i	Dla sposobów 1 oraz 2 UE: bez zobowiązań w przypadku dystrybucji produktów chemicznych, metali szlachetnych (i kamieni). AT: bez zobowiązań w przypadku dystrybucji materiałów pirotechnicznych, artykułów zapalnych, urządzeń wybuchowych i substancji toksycznych. AT, BG: bez zobowiązań w przypadku dystrybucji produktów do użytku medycznego, takich jak wyroby medyczne i narzędzia chirurgiczne, substancje medyczne i przedmioty do użytku medycznego. HR: bez zobowiązań w przypadku wyrobów tytoniowych. Dla sposobu 1 AT, BG, PL, RO: bez zobowiązań w przypadku dystrybucji tytoniu i produktów tytoniowych. IT: w przypadku usług w zakresie sprzedaży hurtowej monopol państwa na wyroby tytoniowe BG, FI, PL, RO: bez zobowiązań w przypadku dystrybucji napojów alkoholowych. SE: bez zobowiązań w przypadku dystrybucji detalicznej napojów alkoholowych AT, BG, CZ, FI, RO, SK, SI: bez zobowiązań w przypadku dystrybucji produktów farmaceutycznych BG, HU, PL: bez zobowiązań w przypadku usług pośredników w

¹⁰⁴

Usługi te obejmują usługi telekomunikacyjne polegające na przekazie i odbiorze transmisji radiowej i telewizyjnej drogą satelitarną (nieprzerwany ciąg transmisji drogą satelitarną wymagany do rozpowszechniania sygnałów programów telewizyjnych i radiowych dla ogółu społeczeństwa). Obejmuje to sprzedaż praw do korzystania z usług satelitarnych, ale nie obejmuje sprzedaży pakietów programów telewizyjnych gospodarstwom domowym.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
skuterów śnieżnych oraz ich części i akcesoriów (część CPC 61111, część CPC 6113 i część CPC 6121)	obrocie towarowym. FR: w przypadku usług świadczonych przez pośredników pobierających prowizje, bez ograniczeń dla handlowców i pośredników pracujących na siedemnastu (17) krajowych rynkach świeżych produktów żywnościowych. bez zobowiązań w przypadku sprzedaży hurtowej produktów farmaceutycznych MT: bez zobowiązań w przypadku usług świadczonych przez pośredników pobierających prowizje BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SK, UK: w przypadku usług w zakresie sprzedaży detalicznej bez zobowiązań, z wyjątkiem zamówień pocztowych.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
b) usługi w zakresie sprzedaży hurtowej końcowych urządzeń telekomunikacyjnych (część CPC 7542) c) pozostałe usługi w zakresie sprzedaży hurtowej (CPC 622 wyłączając usługi w zakresie sprzedaży hurtowej produktów energetycznych ¹⁰⁵) C. Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej ¹⁰⁶ Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej pojazdów mechanicznych, motocykli i skuterów śnieżnych oraz części i akcesoriów do nich (część CPC 6112, część CPC 6113 i część CPC 6121) Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej końcowych urządzeń telekomunikacyjnych (część CPC 7542) Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej żywności (CPC 631) Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej innych towarów (nieenergetycznych), z wyjątkiem sprzedaży detalicznej wyrobów farmaceutycznych, medycznych i ortopedycznych ¹⁰⁷ (CPC 632 wyłączając CPC 63211 i 63297) D. Usługi w zakresie franchisingu (CPC 8929)	

¹⁰⁵ Usługi te, obejmujące CPC 62271, znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycją 18.D.

¹⁰⁶ Nie obejmuje usług w zakresie konserwacji i naprawy, które znajdują się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycjami 1.B. i 1.F.1). Nie obejmuje usług w zakresie sprzedaży detalicznej produktów energetycznych, które znajdują się w dziale „Usługi w zakresie energii” pod pozycjami 13.E i 13.F.

¹⁰⁷ Sprzedaż detaliczna produktów farmaceutycznych oraz towarów medycznych i ortopedycznych znajduje się w dziale USŁUGI ŚWIADCZONE W RAMACH WOLNYCH ZAWODÓW pod pozycją 1.A.k).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
5. USŁUGI W ZAKRESIE EDUKACJI (jedynie usługi finansowane ze źródeł prywatnych)	
A. Usługi szkolnictwa podstawowego (CPC 921)	Dla sposobu 1 BG, CY, FI, FR, HR, IT, MT, RO, SE, SI: bez zobowiązań Dla sposobu 2 CY, FI, HR, MT, RO, SE, SI: bez zobowiązań
B. Usługi szkolnictwa średniego (CPC 922)	Dla sposobu 1 BG, CY, FI, FR, HR, IT, MT, RO, SE: bez zobowiązań Dla sposobu 2 CY, FI, MT, RO, SE: bez zobowiązań Dla sposobów 1 oraz 2 LV: bez zobowiązań w przypadku usług edukacyjnych związanych ze szkolnictwem zawodowym i technicznym na poziomie średnim dla uczniów niepełnosprawnych (CPC 9224)
C. Usługi szkolnictwa wyższego (CPC 923)	Dla sposobu 1 AT, BG, CY, FI, FR, IT, MT, RO, SE: bez zobowiązań Dla sposobu 2 AT, BG, CY, FI, MT, RO, SE: bez zobowiązań Dla sposobów 1 oraz 2 CZ, SK: bez zobowiązań w przypadku usług szkolnictwa wyższego, z wyjątkiem usług w zakresie edukacji technicznej i zawodowej na poziomie pomaturalnym (CPC 92310)
D. Usługi kształcenia dorosłych (CPC 924)	Dla sposobów 1 oraz 2 AT: bez zobowiązań w przypadku usług kształcenia dla dorosłych za pomocą programów radiowych lub telewizyjnych. CY, FI, MT, RO, SE: bez zobowiązań.
E. Usługi w zakresie pozostałych form kształcenia (CPC 929)	Dla sposobów 1 oraz 2 AT, BE, BG, CY, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, UK: bez zobowiązań. HR: bez ograniczeń dla edukacji korespondencyjnej oraz edukacji za pośrednictwem telekomunikacji.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
6. USŁUGI W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO A. Usługi związane ze ściekami (CPC 9401)¹⁰⁸ B. Gospodarka odpadami stałymi/niebezpiecznymi, wyłączając transgraniczny transport odpadów niebezpiecznych a) usługi usuwania odpadów (CPC 9402) b) usługi sanitarne i podobne (CPC 9403) C. Usługi w zakresie ochrony powietrza i klimatu (CPC 9404)¹⁰⁹ D. Usługi w zakresie rekultywacji gleby i wód oraz ich oczyszczania a) Uzdatnianie, rekultywacja zanieczyszczonej/skażonej gleby i wody (część CPC 94060)¹¹⁰ E. Usługi w zakresie ochrony przed hałasem i wibracjami (CPC 9405) F. Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu a) usługi w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu (część CPC 9406) G. Pozostałe usługi dotyczące środowiska naturalnego i usługi pomocnicze (CPC 94090)	Dla sposobu 1 UE: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług konsultingowych. Dla sposobu 2 bez ograniczeń

¹⁰⁸ Odpowiada usługom kanalizacyjnym.

¹⁰⁹ Odpowiada usługom oczyszczania spalin.

¹¹⁰ Odpowiada częściom pozycji „Usługi związane z ochroną przyrody i krajobrazu”.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
7. USŁUGI FINANSOWE	
A. Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami	Dla sposobów 1 oraz 2 AT, BE, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: bez zobowiązań w przypadku bezpośrednich usług ubezpieczeniowych, wyłączając ubezpieczenia od ryzyka odnoszącego się do: (i) żeglugi morskiej i zarobkowego transportu lotniczego oraz lotów kosmicznych i transportu ładunków w przestrzeni kosmicznej (włączając satelity), przy czym ubezpieczenie to obejmuje niektóre lub wszystkie następujące pozycje: transportowane towary, pojazd transportujący towary oraz wszelką odpowiedzialność z nimi związaną; oraz (ii) towarów w transzycie międzynarodowym. AT: działalność promocyjna i pośrednictwo w imieniu spółki zależnej nieprowadzącej działalności na terytorium Unii Europejskiej lub oddziału niezarejestrowanego w Austrii (z wyjątkiem reasekuracji i retrocesji) są zabronione. Obowiązkowe ubezpieczenia lotnicze, z wyjątkiem ubezpieczenia międzynarodowego zarobkowego transportu lotniczego, mogą zostać zagwarantowane wyłącznie przez spółkę zależną mającą siedzibę w Unii Europejskiej lub przez oddział mający siedzibę w Austrii. Wyższy podatek od składek jest należny w przypadku umów ubezpieczeniowych (z wyjątkiem umów w zakresie reasekuracji i retrocesji), które są sporządzane przez spółkę zależną nieprowadzącą działalności w Unii Europejskiej lub przez oddział niezakończony w Austrii. Można przyznać zwolnienia z wyższego podatku. DK: polisy obowiązkowych ubezpieczeń lotniczych mogą być wystawiane jedynie przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność w Unii Europejskiej. Żadne osoby ani przedsiębiorstwa (w tym towarzystwa ubezpieczeniowe) nie mogą, w celach biznesowych w Danii, pomagać w obsłudze ubezpieczeń bezpośrednich dla osób będących rezydentami w Danii, duńskich statków lub mienia w Danii, oprócz towarzystw ubezpieczeniowych licencjonowanych w myśl prawa duńskiego lub przez właściwe organy duńskie. DE: polisy obowiązkowych ubezpieczeń lotniczych mogą być wystawiane jedynie przez spółki zależne prowadzące działalność w Unii Europejskiej lub przez oddział założony w Niemczech. Jeżeli zagraniczny zakład ubezpieczeń zarejestrował filię w Niemczech, może ona zawierać umowy ubezpieczeniowe w Niemczech, odnoszące się do transportu międzynarodowego wyłącznie za pośrednictwem oddziału założonego w Niemczech. FR: ubezpieczenia od ryzyka w zakresie transportu naziemnego mogą być realizowane jedynie przez firmy ubezpieczeniowe mające siedzibę w Unii Europejskiej. PL: bez zobowiązań w przypadku reasekuracji i retrocesji, z wyjątkiem ubezpieczenia towarów w obrocie międzynarodowym.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	PT: polisy ubezpieczeń w zakresie transportu lotniczego i morskiego obejmujące towary, statki powietrzne, kadłuby i odpowiedzialność cywilną mogą być wystawiane jedynie przez przedsiębiorstwa mające siedzibę w Unii Europejskiej; jedynie osoby i przedsiębiorstwa mające siedzibę w Unii Europejskiej mogą działać w charakterze pośredników w zakresie takiej działalności ubezpieczeniowej w Portugalii. RO: reasekuracja na rynku międzynarodowym jest dozwolona tylko w przypadku, gdy ryzyko będące przedmiotem reasekuracji nie może być zlokalizowane na rynku krajowym. ES: w przypadku usług aktuarialnych, wymóg w zakresie miejsca zamieszkania i trzyletnie doświadczenie w tym zakresie. Dla sposobu 1 AT, BE, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, NL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: bez zobowiązań w przypadku bezpośrednich usług pośrednictwa ubezpieczeniowego, wyłączając ubezpieczenia od ryzyka odnoszącego się do: (i) żeglugi morskiej i zarobkowego transportu lotniczego oraz lotów kosmicznych i transportu ładunków w przestrzeni kosmicznej (włączając satelity), przy czym ubezpieczenie to obejmuje niektóre lub wszystkie następujące pozycje: transportowane towary, pojazd transportujący towary oraz wszelką odpowiedzialność z nimi związaną; oraz (ii) towarów w tranzycie międzynarodowym. BG: bez zobowiązań w przypadku ubezpieczeń bezpośrednich, z wyjątkiem usług świadczonych przez usługodawców zagranicznych na rzecz podmiotów zagranicznych na terytorium Republiki Bułgarii. Polisy ubezpieczeń transportowych obejmujących towary, ubezpieczeń pojazdów jako takich oraz ubezpieczeń od odpowiedzialności cywilnej w zakresie ryzyk zlokalizowanych w Republice Bułgarii nie mogą być wystawiane bezpośrednio przez zagraniczne towarzystwa ubezpieczeniowe. Zagraniczne towarzystwo ubezpieczeniowe może zawierać umowy ubezpieczeniowe tylko za pośrednictwem oddziału. bez zobowiązań w przypadku ubezpieczeń depozytów i podobnych programów odszkodowań oraz obowiązkowych programów ubezpieczeń. CY, LV, MT: bez zobowiązań w przypadku bezpośrednich usług ubezpieczeniowych, wyłączając ubezpieczenia od ryzyka odnoszącego się do: (i) żeglugi morskiej i zarobkowego transportu lotniczego oraz lotów kosmicznych i transportu ładunków w przestrzeni kosmicznej (włączając satelity), przy czym ubezpieczenie to obejmuje niektóre lub wszystkie następujące pozycje: transportowane towary, pojazd transportujący towary oraz wszelką odpowiedzialność z nimi związaną; oraz (ii) towarów w tranzycie międzynarodowym. LT: bez zobowiązań w przypadku bezpośrednich usług ubezpieczeniowych, wyłączając ubezpieczenia od ryzyka

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	odnoszącego się do: (i) żeglugi morskiej i zarobkowego transportu lotniczego oraz lotów kosmicznych i transportu ładunków w przestrzeni kosmicznej (włączając satelity), przy czym ubezpieczenie to obejmuje niektóre lub wszystkie następujące pozycje: transportowane towary, pojazd transportujący towary oraz wszelką odpowiedzialność z nimi związaną; oraz (ii) towarów w tranzycie międzynarodowym, z wyjątkiem transportu lądowego, jeżeli ryzyko znajduje się na Litwie.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	BG, LV, LT, PL: bez zobowiązań w przypadku usług pośrednictwa ubezpieczeniowego FI: wyłącznie ubezpieczyciele mający główną siedzibę w Unii Europejskiej lub oddział w Finlandii mogą oferować bezpośrednie usługi ubezpieczeniowe (w tym koasekurację). Świadczenie usług brokerów ubezpieczeniowych jest uwarunkowane posiadaniem stałego miejsca prowadzenia działalności w Unii Europejskiej. HR: bez zobowiązań w przypadku bezpośrednich usług ubezpieczeniowych i bezpośrednich usług pośrednictwa ubezpieczeniowego, z wyjątkiem: a) ubezpieczenia na życie: w przypadku świadczenia usług ubezpieczenia na życie osobom zagranicznym zamieszkałym w Chorwacji; b) ubezpieczenia innego niż ubezpieczenie na życie: świadczenia usług ubezpieczenia innego niż ubezpieczenia na życie osobom zagranicznym zamieszkałym w Chorwacji, poza ubezpieczeniem pojazdu od odpowiedzialności cywilnej; c) ubezpieczenia morskiego, lotniczego i transportowego. HU: świadczenie usług w zakresie ubezpieczeń bezpośrednich na terytorium Węgier przez zakłady ubezpieczeń nieprowadzące działalności w Unii Europejskiej dozwolone jest tylko za pośrednictwem oddziału zarejestrowanego na Węgrzech IT: bez zobowiązań w przypadku zawodu aktuarium. ubezpieczenie transportu towarów, ubezpieczenie pojazdów jako takich i ubezpieczenie od odpowiedzialności, dotyczące ryzyka na terenie Włoch, może zostać zagwarantowane wyłącznie przez zakłady ubezpieczeń prowadzące działalność w Unii Europejskiej. To ograniczenie nie ma zastosowania do transportu międzynarodowego obejmującego przywóz do Włoch. SE: świadczenie usług w zakresie ubezpieczeń bezpośrednich jest dopuszczalne wyłącznie poprzez usługodawcę świadczącego usługi ubezpieczeniowe, posiadającego zezwolenie w Szwecji, pod warunkiem że zagraniczny usługodawca i szwedzki zakład ubezpieczeń należą do tej samej grupy firm lub zawarły między sobą umowę o współpracy. Dla sposobu 2 AT, BE, BG, CZ, CY, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: bez zobowiązań w przypadku usług pośrednictwa BG: dla ubezpieczeń bezpośrednich, bułgarskie osoby fizyczne i prawne, jak również osoby zagraniczne, które prowadzą działalność gospodarczą na terytorium Republiki Bułgarii, mogą zawierać umowy ubezpieczeniowe dotyczące ich działalności w Bułgarii tylko z usługodawcami, którzy posiadają zezwolenia na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej na terytorium Bułgarii. Odszkodowania wynikające z takich umów są wypłacane w Bułgarii. Bez zobowiązań

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	w przypadku ubezpieczeń depozytów i podobnych programów odszkodowań oraz obowiązkowych programów ubezpieczeń. HR: bez zobowiązań w przypadku bezpośrednich usług ubezpieczeniowych i bezpośrednich usług pośrednictwa ubezpieczeniowego, z wyjątkiem: a) ubezpieczenia na życie: w odniesieniu do zdolności osób zagranicznych zamieszkałych w Chorwacji do zawierania ubezpieczenia na życie; b) ubezpieczenia innego niż ubezpieczenie na życie: (i) w odniesieniu do zdolności osób zagranicznych zamieszkałych w Chorwacji do zawierania ubezpieczenia innego niż na życie, poza ubezpieczeniem pojazdu od odpowiedzialności cywilnej; (ii) - ubezpieczeń osobowych i nieruchomości, które nie są dostępne w Republice Chorwacji; - przedsiębiorstw wykupujących ubezpieczenie za granicą w związku z pracami inwestycyjnymi za granicą, w tym ubezpieczenie obejmujące sprzęt wykorzystywany do tych prac; - ubezpieczeń spłaty pożyczek zagranicznych (zabezpieczenie); - ubezpieczeń osobowych i nieruchomości w pełni posiadanych przedsiębiorstw i spółek joint venture, które prowadzą działalność gospodarczą za granicą, jeśli jest to zgodne z przepisami tego kraju lub jest wymagane przy rejestracji; - ubezpieczeń statków będących w budowie oraz remoncie, jeżeli wymaga tego umowa zawarta z zagranicznym klientem (nabywcą); c) ubezpieczenia morskiego, lotniczego i transportowego. IT: ubezpieczenie transportu towarów, ubezpieczenie pojazdów jako takich i ubezpieczenie od odpowiedzialności, dotyczące ryzyka na terenie Włoch, może zostać zagwarantowane wyłącznie przez zakłady ubezpieczeń prowadzące działalność w Unii Europejskiej. Zastrzeżenie to nie ma zastosowania do transportu międzynarodowego obejmującego przywóz do Włoch.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
B. Usługi bankowe i pozostałe usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń)	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SK, SE, UK: bez zobowiązań, z wyjątkiem dostarczania informacji finansowych oraz przetwarzania danych finansowych oraz usług doradczych i innych usług wspomagających, wyłączając pośrednictwo. BE: w przypadku świadczenia usług doradczych w zakresie inwestycji wymagane jest posiadanie siedziby w Belgii. BG: stosowane mogą być ograniczenia i warunki dotyczące korzystania z sieci telekomunikacyjnych. CY: bez zobowiązań, z wyjątkiem obrotu zbywalnymi papierami wartościowymi, dostarczania informacji finansowych, przetwarzania danych finansowych oraz usług doradczych i innych usług wspomagających, wyłączając pośrednictwo EE: dla przyjmowania depozytów, wymóg uzyskania zezwolenia od estońskiej komisji nadzoru finansowego oraz rejestracji działalności zgodnie z przepisami prawa estońskiego jako spółki akcyjnej, przedsiębiorstwa zależnego lub oddziału. EE: założenie specjalistycznej spółki zarządzającej jest wymagane w celu realizacji czynności związanych z zarządzaniem funduszami inwestycyjnymi. Wyłącznie przedsiębiorstwa posiadające siedzibę statutową w Unii Europejskiej mogą działać jako depozytariusze aktywów funduszy inwestycyjnych. HR: bez zobowiązań z wyjątkiem udzielania pożyczek, leasingu finansowego, usług płatniczych i usług transferu środków pieniężnych, gwarancji i zobowiązań, usług brokerskich na rynku pieniężnym, dostarczania i transferu informacji finansowych oraz usług doradczych oraz innych dodatkowych usług finansowych z wyjątkiem pośrednictwa. LT: założenie specjalistycznej spółki zarządzającej jest wymagane w celu realizacji czynności związanych z zarządzaniem funduszami powierniczymi i spółkami inwestycyjnymi. Wyłącznie przedsiębiorstwa posiadające siedzibę statutową w Unii Europejskiej mogą działać jako depozytariusze aktywów funduszy inwestycyjnych IE: świadczenie usług inwestycyjnych lub doradztwa w zakresie inwestycji wymaga: (I) uzyskania zezwolenia w Irlandii, dla którego zwykle wymaga się, aby podmiot był zarejestrowany lub był spółką osobową lub podmiotem jednoosobowym, w każdym przypadku posiadającym siedzibę statutową/główną siedzibę w Irlandii (w pewnych przypadkach zezwolenie może nie być wymagane, np. gdy usługodawca z państwa trzeciego nie jest obecny na rynku (obecność handlowa) w Irlandii oraz usługa nie jest świadczona podmiotom prywatnym), lub (II) uzyskania zezwolenia w innym Państwie Członkowskim Unii Europejskiej zgodnie z unijną dyrektywą w sprawie inwestycji i usług. IT: bez zobowiązań w przypadku „promotori di servizi finanziari” (sprzedawcy usług finansowych).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	LV: bez zobowiązań, z wyjątkiem udziału w emisji wszystkich rodzajów papierów wartościowych, dostarczania informacji finansowych, przetwarzania danych finansowych oraz usług doradczych i innych usług pomocniczych, wyłączając pośrednictwo. LT: obecność handlowa wymagana jest do zarządzania funduszami emerytalnymi MT: bez zobowiązań, z wyjątkiem przyjmowania depozytów, udzielania wszelkiego rodzaju pożyczek i kredytów, dostarczania informacji finansowych, przetwarzania danych finansowych oraz usług doradczych i innych usług wspomagających, wyłączając pośrednictwo

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	PL: dla dostarczania i przekazywania informacji finansowych, przetwarzania danych finansowych i związanego z tym oprogramowania: Wymóg korzystania z publicznej sieci telekomunikacyjnej, lub sieci innego autoryzowanego operatora. RO: bez zobowiązań w przypadku leasingu finansowego, obrotu instrumentami rynku pieniężnego, walutami obcymi, instrumentami pochodnymi, instrumentami opartymi na kursach walutowych i stopach procentowych, zbywalnymi papierami wartościowymi i innymi negocjowalnymi instrumentami i aktywami finansowymi, dla udziału w emisji wszystkich rodzajów papierów wartościowych, zarządzania aktywami oraz usług rozrachunkowych i rozliczeniowych w odniesieniu do aktywów finansowych. Płatności i usługi transferu środków pieniężnych dozwolone są wyłącznie poprzez bank mający siedzibę w Rumunii. SI: (1) udział w emisjach obligacji skarbowych, zarządzaniu funduszem emerytalno-rentowym: bez zobowiązań. (2) wszystkie inne podsektory, wyłączając dostarczanie i przekazywanie informacji finansowych, przyjmowanie kredytów (wszelkiego rodzaju kredytów i pożyczek) oraz przyjmowanie gwarancji i zobowiązań ze strony zagranicznych instytucji kredytowych przez krajowe osoby prawne i wyłącznych właścicieli oraz usługi doradcze i inne pomocnicze usługi finansowe: bez zobowiązań Członkowie Słoweńskiej Giełdy Papierów Wartościowych muszą być zarejestrowani w Republice Słowenii lub być oddziałami zagranicznych przedsiębiorstw inwestycyjnych lub banków. Dla sposobu 2 BG: stosowane mogą być ograniczenia i warunki dotyczące korzystania z sieci telekomunikacyjnych. PL: dla dostarczania i przekazywania informacji finansowych, przetwarzania danych finansowych i związanego z tym oprogramowania: Wymóg korzystania z publicznej sieci telekomunikacyjnej lub sieci innego autoryzowanego operatora.
8. USŁUGI W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ (jedynie usługi finansowane ze źródeł prywatnych)	

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
A. Usługi szpitalne (CPC 9311) C. Usługi placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie inne niż usługi szpitalne (CPC 93193)	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, DE, CY, CZ, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LV, LT, MT, LU, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
D. Usługi społeczne (CPC 933)	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, EL, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: bez zobowiązań Dla sposobu 2 BE: bez zobowiązań w przypadku usług społecznych innych niż domy rekonwalescencji i opieki społecznej oraz domy spokojnej starości.
9. USŁUGI ZWIĄZANE Z TURYSTYKĄ I PODRÓŻAMI	
A. Hotele, restauracje i catering (CPC 641, CPC 642 i CPC 643) wyłączając catering w środkach transportu powietrznego¹¹¹	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: bez zobowiązań, z wyjątkiem cateringu. HR: bez zobowiązań. Dla sposobu 2 bez ograniczeń
B. Usługi biur podróży i organizatorów wyjazdów grupowych (włącznie z pilotami wycieczek) (CPC 7471)	Dla sposobu 1 BG, CY, HU, MT, SK: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
C. Usługi przewodników turystycznych (CPC 7472)	Dla sposobu 1 BG, CY, CZ, HU, IT, LT, MT, PL, SK, SI: bez zobowiązań. Dla sposobu 2 bez ograniczeń

¹¹¹ Catering w środkach transportu lotniczego znajduje się w dziale USŁUGI POMOCNICZE W BRANŻY TRANSPORTOWEJ pod pozycją 12.D.a) Usługi obsługi naziemnej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
10. USŁUGI W ZAKRESIE REKREACJI, KULTURY I SPORTU (inne niż usługi audiowizualne)	
A. Usługi rozrywkowe (obejmujące m.in. teatr, koncerty na żywo, cyrk i dyskoteki) (CPC 9619)	Dla sposobu 1 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, UK: bez zobowiązań Dla sposobu 2 CY, CZ, FI, HR, MT, PL, RO, SK, SI: bez zobowiązań BG: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług rozrywkowych producentów teatralnych, zespołów muzycznych oraz orkiestr (CPC 96191); usług świadczonych przez autorów, kompozytorów, rzeźbiarzy, artystów estradowych i innych artystów indywidualnych (CPC 96192)) pomocniczych usług związanych z teatrem (CPC 96193). EE: bez zobowiązań w przypadku innych usług rozrywkowych (CPC 96199), z wyjątkiem usług kinowych. LT, LV: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług związanych z prowadzeniem kin (część CPC 96199).
B. Usługi agencji informacyjnych i prasowych (CPC 962)	Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń
C. Usługi bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostałe usługi w zakresie kultury (CPC 963)	Dla sposobu 1 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: bez zobowiązań Dla sposobu 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: bez zobowiązań
D. Usługi związane ze sportem (CPC 9641)	Dla sposobów 1 oraz 2 AT: bez zobowiązań w przypadku usług szkół narciarskich i przewodników górskich. BG, CZ, HR, LV, MT, PL, RO, SK: bez zobowiązań Dla sposobu 1 CY, EE: bez zobowiązań
E. Usługi związane z działalnością parków rekreacyjnych i plaż (CPC 96491)	Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
11. Transport USŁUGI	
A. Transport morski a) Międzynarodowy transport pasażerski (CPC 7211 bez krajowego transportu kabotażowego). b) Międzynarodowy transport towarowy (CPC 7212 bez krajowego transportu kabotażowego) ¹¹²	Dla sposobów 1 oraz 2 BG, CY, DE, EE, ES, FR, FI, EL, IT, LT, LV, MT, PL, PT, RO, SI oraz SE: usługi dowozowe na podstawie zezwolenia.
B. Transport śródlądowymi drogami wodnymi a) Transport pasażerski (CPC 7221) b) Transport towarowy (CPC 7222)	Dla sposobów 1 oraz 2 UE: środki oparte na istniejących lub przyszłych umowach dotyczących dostępu do śródlądowych dróg wodnych (włączając umowy dotyczące połączenia Ren-Men-Dunaj) zastrzegają niektóre prawa dotyczące ruchu dla podmiotów gospodarczych zlokalizowanych w danych państwach i spełniających kryteria obywatelstwa dotyczące własności. Rozporządzenia wykonawcze do Konwencji z Mannheim w sprawie żeglugi po Renie. AT: wymóg obywatelstwa w przypadku zakładania przedsiębiorstwa żeglugowego przez osoby fizyczne. W przypadku zakładania przedsiębiorstwa jako osoba prawna wymóg obywatelstwa dla większości dyrektorów zarządzających, zarządu i rady nadzorczej. Wymagana jest rejestracja przedsiębiorstwa lub stała siedziba w Austrii. Ponadto większość udziałów musi być własnością obywateli Unii Europejskiej. BG, CY, CZ, EE, FI, HR, HU, LT, MT, RO, SE, SI, SK: bez zobowiązań
C. Transport kolejowy a) Transport pasażerski (CPC 7111) b) Transport towarowy (CPC 7112)	Dla sposobu 1 UE: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń

¹¹² W tym usługi dowozowe i transport sprzętu przez usługodawców w zakresie międzynarodowego transportu towarowego pomiędzy portami znajdującymi się w tym samym państwie, jeżeli nie ma to wpływu na dochody.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
D. Transport drogowy a) Transport pasażerski (CPC 7121 i CPC 7122) b) Transport towarowy (CPC 7123, wyłączając samodzielny transport poczty ¹¹³).	Dla sposobu 1 UE: bez zobowiązań. Dla sposobu 2 bez ograniczeń
E. Transport rurociągami towarów innych niż paliwo ¹¹⁴ (CPC 7139)	Dla sposobu 1: UE: bez zobowiązań. Dla sposobu 2: AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: bez zobowiązań
12. USŁUGI POMOCNICZE W BRANŻY TRANSPORTOWEJ ¹¹⁵	
A. Usługi pomocnicze w branży transportu morskiego a) Usługi w zakresie obsługi ładunku przewożonego drogą morską b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742) c) Usługi w zakresie odprawy celnej d) Usługi w zakresie obsługi stacji kontenerowej i magazynowania e) Usługi agencji morskich f) Usługi spedycji morskiej g) Wynajem statków z załogą (CPC 7213) h) Usługi związane z pchaniem i holowaniem	Dla sposobu 1: UE: bez zobowiązań w przypadku usług w zakresie obsługi ładunku przewożonego drogą morską, usług w zakresie przechowywania i magazynowania, usług w zakresie odprawy celnej, usług w zakresie obsługi stacji kontenerowej i magazynowania, usług związanych z pchaniem i holowaniem oraz usług wspierających dla transportu morskiego. AT, BG, CY, CZ, DE, EE, HU, LT, MT, PL, RO, SK, SI, SE: bez zobowiązań w przypadku wynajmu statków z załogą HR: bez zobowiązań z wyjątkiem f) usług agencji transportu towarowego. Dla sposobu 2: bez ograniczeń

¹¹³ Część CPC 71235, która znajduje się w dziale USŁUGI KOMUNIKACYJNE pod pozycją 2.A. Usługi pocztowe i kurierskie.

¹¹⁴ Transport paliwa rurociągami znajduje się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycją 13.B.

¹¹⁵ Nie obejmuje usług konserwacji i naprawy sprzętu transportowego, które znajdują się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycjami 1.F.1) 1 do 1.F.1) 4.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
(CPC 7214) i) Usługi wspierające dla transportu morskiego (część CPC 745) j) Pozostałe usługi wspierające i pomocnicze (część CPC 749)	

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
B. Usługi pomocnicze w branży transportu śródlądowymi drogami wodnymi a) Usługi przeładunku towarów (część CPC 741) b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742) c) Usługi agencji transportu towarowego (część CPC 748) d) Wynajem statków z załogą (CPC 7223) e) Usługi związane z pchaniem i holowaniem (CPC 7224) f) Usługi wspierające w branży transportu śródlądowymi drogami wodnymi (część CPC 745) g) Pozostałe usługi wspierające i pomocnicze (część CPC 749)	Dla sposobu 1 UE: środki oparte na istniejących lub przyszłych umowach dotyczących dostępu do śródlądowych dróg wodnych (włączając umowy dotyczące połączenia Ren-Men-Dunaj) zastrzegające niektóre prawa dotyczące ruchu dla podmiotów gospodarczych zlokalizowanych w danych państwach i spełniających kryteria obywatelstwa dotyczące własności. Rozporządzenia wykonawcze do Konwencji z Mannheim w sprawie żeglugi po Renie. UE: bez zobowiązań w przypadku usług w zakresie obsługi ładunku przewożonego drogą morską, usług w zakresie przechowywania i magazynowania, usług związanych z pchaniem i holowaniem oraz usług wspierających dla transportu śródlądowymi drogami wodnymi. AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, HU, LV, LT, MT, RO, SK, SI, SE: bez zobowiązań w przypadku wynajmu statków z załogą HR: bez zobowiązań. Dla sposobu 2: bez ograniczeń
C. Usługi pomocnicze w branży transportu kolejowego a) Usługi przeładunku towarów (część CPC 741) b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742) c) Usługi agencji transportu towarowego (część CPC 748) d) Usługi związane z pchaniem i holowaniem (CPC 7113) e) Usługi wspierające dla usług transportu kolejowego	Dla sposobu 1 UE: bez zobowiązań w przypadku usług związanych z pchaniem i holowaniem HR: bez zobowiązań z wyjątkiem c) usług agencji transportu towarowego. Dla sposobu 2 bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
(CPC 743) f) Pozostałe usługi wspierające i pomocnicze (część CPC 749)	

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
D. Usługi pomocnicze w branży transportu drogowego a) Usługi przeładunku towarów (część CPC 741) b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742) c) Usługi agencji transportu towarowego (część CPC 748) d) Wynajem użytkowych pojazdów drogowych z kierowcą (CPC 7124) e) Usługi wspierające dla transportu drogowego (CPC 744) f) Pozostałe usługi wspierające i pomocnicze (część CPC 749)	Dla sposobu 1 AT, BG, CY, CZ, EE, HU, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI, SE: bez zobowiązań w przypadku wynajmu użytkowych pojazdów drogowych z kierowcą HR: bez zobowiązań za wyjątkiem c) usług agencji transportu towarowego i f) usług wspierających dla transportu drogowego wymagających pozwolenia. Dla sposobu 2 bez ograniczeń
E. Usługi pomocnicze w branży usług transportu lotniczego	
a) Usługi obsługi naziemnej (włączając usługi w zakresie cateringu)	Dla sposobów 1 oraz 2 UE: bez zobowiązań, z wyjątkiem cateringu
b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742)	Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń
c) Usługi agencji transportu towarowego (część CPC 748)	Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń
d) Wynajem statków powietrznych z załogą (CPC 734)	Dla sposobów 1 oraz 2 UE: statki powietrzne używane przez przewoźników lotniczych Unii Europejskiej muszą być zarejestrowane w Państwie Członkowskim Unii Europejskiej wydającym licencję przewoźnikowi lub w innym miejscu w Unii Europejskiej. W przypadku krótkoterminowych umów najmu lub w wyjątkowych sytuacjach istnieje możliwość odstępienia od tego wymogu.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
e) Sprzedaż i marketing f) System rezerwacji komputerowej	Dla sposobów 1 oraz 2 UE: szczególne obowiązki dla usługodawców obsługujących systemy rezerwacji komputerowej należące do przewoźników lotniczych lub przez nich kontrolowane.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
g) Zarządzanie portami lotniczymi	Dla sposobu 1 UE: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
F. Usługi pomocnicze w branży transportu rurociągami towarów innych niż paliwo ¹¹⁶ a) usługi w zakresie przechowywania i magazynowania towarów innych niż paliwo transportowane rurociągami, (część CPC 742)	Dla sposobu 1: AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
13. USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII	
A. Usługi związane z górnictwem (CPC 883) ¹¹⁷	Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń
B. Transport paliwa rurociągami (CPC 7131)	Dla sposobu 1: UE: bez zobowiązań. Dla sposobu 2: AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: bez zobowiązań
C. Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania paliw transportowanych rurociągami (część CPC 742)	Dla sposobu 1: AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: bez zobowiązań Dla sposobu 2

¹¹⁶ Usługi pomocnicze w dziedzinie transportu paliwa rurociągami znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycją 13.C.

¹¹⁷ Obejmuje następujące usługi świadczone na podstawie wynagrodzenia lub umowy: usługi w zakresie doradztwa i konsultingu odnoszące się do górnictwa, przygotowanie terenu, montaż urządzeń wiertniczych, wiercenie, usługi dotyczące usuwania pozostałości z odwiertów, usługi związane z orurowaniem, zapewnianie i obsługa płuczki wiertniczej, kontrola ciał stałych, specjalne czynności wiertnicze wgłębne i roboty ratunkowe, geologia terenów odwiertów i kontrola odwiertu, usuwanie rdzenia, testowanie odwiertów, usługi w zakresie obsługi odwiertu urządzeniami liniowymi, zapewnianie i obsługa cieczy roboczych (solanek), dostawa i montaż urządzeń stosowanych przy opróbowaniu i zbrojeniu otworów wiertniczych, cementowanie (pompowanie ciśnieniowe), usługi stymulacji (szczelinowanie, kwasowanie oraz pompowanie ciśnieniowe), usługi w zakresie remontów kapitalnych i napraw otworów wiertniczych, zamykanie i likwidowanie otworów wiertniczych. Nie obejmuje bezpośredniego dostępu do surowców naturalnych lub ich eksploatacji. Nie obejmuje prac przygotowawczych w terenie pod wydobycie surowców innych niż ropa naftowa i gaz (CPC 5115), które znajdują się pod pozycją 3. USŁUGI BUDOWLANE.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
D. Usługi w zakresie sprzedaży hurtowej paliw stałych, ciekłych i gazowych oraz produktów pochodnych (CPC 62271) oraz usługi w zakresie sprzedaży hurtowej energii elektrycznej, pary i gorącej wody	Dla sposobu 1: UE: bez zobowiązań w przypadku usług w zakresie sprzedaży hurtowej energii elektrycznej, pary i gorącej wody Dla sposobu 2 bez ograniczeń
E. Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej paliwa silnikowego (CPC 613)	Dla sposobu 1: UE: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
F. Sprzedaż detaliczna oleju opałowego, gazu w butlach, węgla i drewna (CPC 63297) oraz usługi w zakresie sprzedaży detalicznej energii elektrycznej, gazu (nie w butlach), pary i gorącej wody	Dla sposobu 1: UE: bez zobowiązań w przypadku usług w zakresie sprzedaży detalicznej dotyczących energii elektrycznej, gazu (nie w butlach), pary i gorącej wody. BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SK, UK: bez zobowiązań w przypadku sprzedaży detalicznej oleju opałowego, gazu w butlach, węgla i drewna, z wyjątkiem zamówień pocztowych, w przypadku których: bez ograniczeń. Dla sposobu 2 bez ograniczeń
G. Usługi związane z dystrybucją energii (CPC 887)	Dla sposobu 1: UE: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług doradztwa, w przypadku których: bez ograniczeń Dla sposobu 2 bez ograniczeń
14. POZOSTAŁE USŁUGI GDZIE INDZIEJ NIESKLASYFIKOWANE	
a) Usługi w zakresie prania, czyszczenia i farbowania (CPC 9701)	Dla sposobu 1: UE: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
b) Usługi fryzjerskie (CPC 97021)	Dla sposobu 1: UE: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
c) Zabiegi kosmetyczne, usługi manicure i pedicure (CPC 97022)	Dla sposobu 1: UE: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
d) Pozostałe usługi upiększające gdzie indziej niesklasyfikowane (CPC 97029)	Dla sposobu 1: UE: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
e) Usługi spa i masaże nieterapeutyczne, o ile wykonywane są jako usługi relaksacji fizycznej, a nie dla celów medycznych lub rehabilitacyjnych ¹¹⁸ (CPC ver. 1.0 97230)	Dla sposobu 1: UE: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
g) Usługi w zakresie połączeń telekomunikacyjnych (CPC 7543)	Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń

¹¹⁸

Masaże terapeutyczne i usługi kuracji cieplnych znajdują się pod pozycjami: 1.A.h) „Usługi medyczne”, 1.A.j) 2 „Usługi świadczone przez pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny” oraz „Usługi w zakresie ochrony zdrowia” (8.A i 8.C).

ZAŁĄCZNIK V

(Seksja B dodatku 1 do załącznika IX do Umowy, o którym mowa w art. 124 Umowy)
ZASTRZEŻENIA DOTYCZĄCE TYMCZASOWEJ OBECNOŚCI OSÓB FIZYCZNYCH
W CELACH SŁUŻBOWYCH

DODATEK 1

ZASTRZEŻENIA DOTYCZĄCE PERSONELU KLUCZOWEGO I ABSOLWENTÓW
ODBYWAJĄCYCH STAŻ

(o którym mowa w art. 124 Umowy)

„SEKCJA B

STRONA UE

Stosuje się następujące skróty:

AT	Austria
BE	Belgia
BG	Bułgaria
CY	Cypr
CZ	Republika Czeska
DE	Niemcy
DK	Dania
ES	Hiszpania
EE	Estonia
UE	Unia Europejska, w tym jej wszystkie Państwa Członkowskie
FI	Finlandia
FR	Francja
EL	Grecja
HR	Chorwacja
HU	Węgry
IE	Irlandia
IT	Włochy
LV	Łotwa
LT	Litwa
LU	Luksemburg
MT	Malta
NL	Królestwo Niderlandów
PL	Polska
PT	Portugalia

RO	Rumunia
SK	Republika Słowacka
SI	Słowenia
SE	Szwecja
UK	Zjednoczone Królestwo

1. Poniższy wykaz zastrzeżeń podaje rodzaje działalności gospodarczej zliberalizowane zgodnie z art. 114 niniejszej Umowy, do których mają zastosowanie ograniczenia dotyczące personelu kluczowego i absolwentów odbywających staż zgodnie z art. 124 niniejszej Umowy, i wymienia takie ograniczenia. Wykazy składają się z następujących elementów:

- a) pierwszej kolumny, wskazującej sektor lub podsektor, w którym mają zastosowanie ograniczenia; oraz
- b) drugiej kolumny, opisującej obowiązujące ograniczenia.

Jeżeli kolumna, o której mowa w lit. b), zawiera jedynie zastrzeżenia obowiązujące w określonych Państwach Członkowskich Unii Europejskiej, Państwa Członkowskie Unii Europejskiej niewymienione w niej przyjmują zobowiązania w danym sektorze bez zastrzeżeń¹¹⁹.

Unia Europejska i jej Państwa Członkowskie nie przyjmują żadnych zobowiązań w stosunku do personelu kluczowego i absolwentów odbywających staż w przypadku rodzajów działalności gospodarczej, które nie zostały zliberalizowane (pozostają bez zobowiązań) na podstawie art. 114 niniejszej Umowy.

¹¹⁹ Brak zastrzeżeń obowiązujących w określonych Państwach Członkowskich Unii Europejskiej w danym sektorze pozostaje bez uszczerbku dla zastrzeżeń horyzontalnych lub zastrzeżeń obowiązujących w danym sektorze w całej Unii Europejskiej.

2. Przy identyfikacji poszczególnych sektorów lub podsektorów:
 - a) „ISIC rev 3.1” oznacza Międzynarodową Standardową Klasyfikację Rodzajów Działalności określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 4, ISIC REV 3.1, 2002;
 - b) „CPC” oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC prov, 1991; oraz
 - c) „CPC ver. 1.0” oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC ver 1.0, 1998.
3. Zobowiązania dotyczące personelu kluczowego i absolwentów odbywających staż nie mają zastosowania w przypadku, gdy zamiar lub rezultat związany z ich tymczasową obecnością zakłóca lub w inny sposób wpływa na wynik wszelkich sporów lub negocjacji między pracownikami i pracodawcami.
4. Poniższy wykaz nie obejmuje środków odnoszących się do wymogów kwalifikacyjnych i procedur, standardów technicznych i wymogów dotyczących uzyskania zezwolenia oraz procedur, a także środków dotyczących warunków zatrudnienia, pracy i ubezpieczeń społecznych, jeżeli nie stanowią one ograniczenia w rozumieniu art. 112 i 113 niniejszej Umowy. Środki te (np. konieczność uzyskania licencji, konieczność uznania kwalifikacji w sektorach podlegających regulacji, konieczność zdania określonych egzaminów, w tym egzaminów językowych, konieczność posiadania miejsca stałego zamieszkania na terytorium, gdzie prowadzona jest działalność gospodarcza, konieczność przestrzegania krajowych przepisów i praktyk dotyczących płacy minimalnej i układów zbiorowych w zakresie płac w państwie przyjmującym), nawet jeśli nie wymienione w wykazie, znajdują zastosowanie w każdym przypadku do kluczowego personelu i absolwentów odbywających staż reprezentujących inwestorów innej Strony. Zgodnie z art. 107 ust. 3 niniejszej Umowy poniższy wykaz nie obejmuje środków dotyczących dotacji przyznawanych przez Strony.
5. Wszystkie wymogi przepisów ustawowych i wykonawczych Unii Europejskiej i jej Państw Członkowskich dotyczące wjazdu, pobytu, pracy oraz środków zabezpieczenia społecznego mają nadal zastosowanie, włącznie z przepisami dotyczącymi okresu pobytu, płacy minimalnej i układów zbiorowych w zakresie płac, nawet jeśli nie zostały wymienione w poniższym wykazie.

6. Poniższy wykaz nie ma wpływu na istnienie monopolu publicznych i wyłącznych praw opisanych w wykazie zobowiązań podejmowanych przy zakładaniu przedsiębiorstw.
7. W tych sektorach, w których stosuje się testy potrzeb ekonomicznych, ich głównym kryterium będzie ocena odpowiedniej sytuacji rynkowej w Państwie Członkowskim Unii Europejskiej lub regionie, gdzie ma być świadczona usługa, z uwzględnieniem liczby istniejących usługodawców i wpływu na nich.
8. Prawa i obowiązki wynikające z niniejszego wykazu zastrzeżeń nie są samowystarczalne i w związku z tym nie przyznają bezpośrednio żadnych praw poszczególnym osobom fizycznym lub osobom prawnym.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
WSZYSTKIE SEKTORY	Test potrzeb ekonomicznych. BG, HU: test potrzeb ekonomicznych jest wymagany w przypadku absolwentów odbywających staż.
WSZYSTKIE SEKTORY	Zakres „przeniesienia w ramach przedsiębiorstwa” BG: liczba osób przenoszonych w ramach przedsiębiorstwa nie może przekroczyć 10 procent średniej rocznej liczby obywateli Unii Europejskiej zatrudnionych przez daną bułgarską osobę prawną: W przypadku gdy zatrudnionych jest mniej niż 100 osób, liczba osób przenoszonych w ramach przedsiębiorstwa może, po otrzymaniu zezwolenia, przekroczyć 10 procent. HU: bez zobowiązań w przypadku osób fizycznych będących partnerami w ramach osoby prawnej innej Strony.
WSZYSTKIE SEKTORY	Dyrektorzy zarządzający i audytorzy AT: dyrektorzy zarządzający oddziałów osób prawnych muszą być rezydentami w Austrii; osoby fizyczne odpowiedzialne w ramach osoby prawnej lub oddziału za przestrzeganie austriackiej ustawy handlowej muszą mieć miejsce stałego zamieszkania w Austrii. FI: cudzoziemiec prowadzący działalność handlową jako przedsiębiorca prywatny potrzebuje pozwolenia na prowadzenie handlu i musi mieć miejsce stałego zamieszkania w Unii Europejskiej. Dla wszystkich sektorów poza usługami telekomunikacyjnymi, wymóg obywatelstwa i wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla dyrektora zarządzającego spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. W odniesieniu do usług telekomunikacyjnych, wymóg miejsca stałego zamieszkania w odniesieniu do dyrektora zarządzającego. FR: dyrektor przedsięwzięcia przemysłowego, handlowego lub rzemieślniczego, jeżeli nie posiada on zezwolenia na pobyt, musi uzyskać specjalne zezwolenie. RO: większość audytorów spółek handlowych i ich zastępców musi być obywatelami rumuńskimi. SE: dyrektor zarządzający osoby prawnej lub oddziału musi mieć miejsce zamieszkania w Szwecji
WSZYSTKIE SEKTORY	Uznawanie UE: dyrektywy Unii Europejskiej w sprawie wzajemnego uznawania dyplomów mają zastosowanie wyłącznie do obywateli Unii Europejskiej. Prawo do wykonywania regulowanego zawodu w jednym Państwie Członkowskim Unii Europejskiej nie przyznaje prawa do wykonywania tego zawodu w innym Państwie Członkowskim Unii Europejskiej¹²⁰.

¹²⁰

W celu uzyskania przez obywateli państw trzecich uznania ich kwalifikacji obowiązującego na terytorium całej Unii Europejskiej konieczne jest negocjowanie porozumienia o wzajemnym uznawaniu w ramach określonych w art. 129 niniejszej Umowy.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
4. PRODUKCJA ¹²¹	
H. Usługi wydawnicze, poligraficzne i reprodukcja zapisanych nośników informacji (ISIC rev 3.1: 22), wyłączając publikowanie i drukowanie na podstawie wynagrodzenia lub umowy ¹²²	HR: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla wydawców. IT: wymóg obywatelstwa dla wydawców. PL: wymóg obywatelstwa dla naczelników redaktorów gazet i czasopism. SE: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania w przypadku wydawców i właścicieli wydawnictw i drukarni.
6. USŁUGI BIZNESOWE	
A. Usługi świadczone w ramach	

¹²¹ Sektor ten nie obejmuje usług w zakresie doradztwa odnoszących się do produkcji, które znajdują się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycją 6.F.h).

¹²² Publikowanie i drukowanie na podstawie wynagrodzenia lub umowy znajduje się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycją 6.F.p).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
wolnych zawodów	
a) usługi prawne (CPC 861)¹²³ (z wyłączeniem usług w zakresie doradztwa prawnego oraz dokumentacji i świadectw prawnych, świadczonych przez prawników pełniących funkcje publiczne, takich jak notariusze, komornicy sądowi (huissiers de justice) lub inni urzędnicy państwowi (officiers publics et ministériels))	AT, CY, ES, EL, LT, MT, RO, SK: pełne członkostwo w palestrze, wymagane do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa krajowego (Unii Europejskiej i jej Państw Członkowskich) podlega wymogowi obywatelstwa. W przypadku Hiszpanii właściwe organy mogą przyznać zwolnienie z tego wymogu. BE, FI: pełne członkostwo w palestrze, wymagane do świadczenia usług w zakresie przedstawicielstwa prawnego, podlega wymogowi obywatelstwa, połączonemu z wymaganiami w zakresie miejsca zamieszkania. W Belgii przed sądem kasacyjnym (<i>Cour de cassation</i>) w sprawach cywilnych może występować ściśle określona liczba prawników. BG: prawnicy obcokrajowcy mogą świadczyć usługi w zakresie przedstawicielstwa prawnego wyłącznie obywatelom swojego kraju i tylko pod warunkiem stosowania zasady wzajemności oraz współpracy z prawnikiem bułgarskim. Stałe miejsce zamieszkania wymagane jest w przypadku świadczenia usług mediacji prawnych. FR: dostęp prawników do zawodu „avocat auprès de la Cour de Cassation” i „avocat auprès du Conseil d’Etat” jest ograniczony określoną liczbą dostępnych miejsc oraz podlega wymogowi obywatelstwa. HR: pełne członkostwo w palestrze, wymagane do świadczenia usług w zakresie przedstawicielstwa prawnego, podlega wymogowi obywatelstwa (obywatelstwo Państwa Członkowskiego Unii Europejskiej). HU: pełne członkostwo w palestrze podlega wymogowi obywatelstwa, połączonemu z wymaganiami w zakresie miejsca zamieszkania. W

123

Obejmuje doradztwo prawne, reprezentację prawną, arbitraż oraz postępowania rozjemcze/mediacje, a także usługi w zakresie dokumentacji i świadectw prawnych. Świadczenie usług prawnych jest dozwolone wyłącznie w odniesieniu do międzynarodowego prawa publicznego, prawa Unii Europejskiej i prawa obowiązującego na obszarze każdej jurysdykcji, gdzie usługodawca lub jego pracownicy mają kwalifikacje do wykonywania zawodu prawnika oraz, podobnie jak świadczenie innych usług, podlega wymogowi uzyskania licencji i procedurom stosowanym w Państwach Członkowskich Unii Europejskiej. W przypadku prawników świadczących usługi prawne w zakresie międzynarodowego prawa publicznego i prawa zagranicznego mogą one między innymi przyjmować formę zachowania zgodności z miejscowymi kodeksami etyki, stosowania krajowych tytułów (chyba że uzyskano prawo noszenia tytułu stosowanego w państwie przyjmującym), wymogów w zakresie ubezpieczeń, zwykłej rejestracji w palestrze państwa przyjmującego lub uproszczonego przyjęcia do palestry państwa goszczącego w drodze testu kwalifikacji i zarejestrowania działalności w państwie przyjmującym. Usługi prawne dotyczące prawa Unii Europejskiej świadczone są z zasady przez w pełni wykwalifikowanych prawników przyjętych do palestry w Unii Europejskiej występujących osobiście, natomiast usługi prawne dotyczące prawa danego Państwa Członkowskiego Unii Europejskiej świadczone są z zasady przez w pełni wykwalifikowanych prawników przyjętych do palestry w tym Państwie Członkowskim Unii Europejskiej, występujących osobiście. Pełne przyjęcie do palestry w danym Państwie Członkowskim Unii Europejskiej może być więc konieczne do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami i innymi właściwymi organami w Unii Europejskiej, ponieważ wiąże się to z praktykowaniem prawa proceduralnego Unii Europejskiej i krajowego. W niektórych Państwach Członkowskich Unii Europejskiej prawnicy zagraniczni nie w pełni przyjęci do palestry mają jednak prawo reprezentować w postępowaniach cywilnych stronę będącą obywatelem lub pochodzącą z państwa, w którym prawnik jest uprawniony do wykonywania zawodu.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	przypadku prawników zagranicznych zakres działalności prawnej jest ograniczony do świadczenia usług w zakresie doradztwa prawnego, które muszą być wykonywane w oparciu o umowę o współpracy zawartą z węgierskim prawnikiem lub spółką prawniczą.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	LV: wymóg obywatelstwa dla zaprzysiężonych adwokatów, dla których zastrzeżona jest reprezentacja prawna w sprawach karnych. DK: obrót działalnością związaną z doradztwem prawnym ograniczony jest do prawników posiadających duńską licencję na wykonywanie zawodu. Uzyskanie duńskiej licencji na wykonywanie zawodu uwarunkowane jest zdaniem duńskiego egzaminu z zakresu prawa. LU: wymóg obywatelstwa w przypadku świadczenia usług prawnych w odniesieniu do prawa luksemburskiego i unijnego. SE: członkostwo w palestrze, konieczne wyłącznie do stosowania szwedzkiego tytułu „advokat”, podlega wymogowi w zakresie miejsca zamieszkania.
b) 1. Usługi rachunkowo-księgowe (CPC 86212 inne niż „usługi audytorskie”, CPC 86213, CPC 86219 i CPC 86220)	FR: świadczenie usług w dziedzinie księgowości i rachunkowości jest uzależnione od decyzji Ministerstwa Gospodarki, Finansów i Przemysłu w porozumieniu z ministerstwem Spraw Zagranicznych. Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania nie może przekraczać 5 lat.
b) 2. Usługi audytu (CPC 86211 i 86212, inne niż usługi w zakresie rachunkowości)	AT: wymóg obywatelstwa przy występowaniu w roli przedstawiciela przed właściwymi organami oraz przeprowadzaniu audytów przewidziany w konkretnym prawodawstwie austriackim (np. ustawa o spółkach akcyjnych, ustawa o giełdzie papierów wartościowych, ustawa – prawo bankowe itd.) DK: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania. ES: wymóg obywatelstwa dla biegłych rewidentów oraz administratorów, dyrektorów i udziałowców w spółkach innych niż spółki objęte Ósmą dyrektywą EWG w sprawie prawa spółek. FI: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania przynajmniej jednego z audytorów fińskiej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. EL: wymóg obywatelstwa dla biegłych rewidentów. HR: wyłącznie biegli rewidentzi, którzy mają licencję oficjalnie uznaną przez Chorwacką Izbę Audytorów, mogą świadczyć usługi audytorskie. IT: wymóg obywatelstwa dla audytorów ustawowych oraz administratorów, dyrektorów i udziałowców w spółkach innych niż spółki objęte Ósmą dyrektywą EWG w sprawie prawa spółek. Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla indywidualnych biegłych rewidentów. SE: usługi w zakresie audytu prawnego niektórych podmiotów prawnych, tj. wszystkich spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, mogą świadczyć wyłącznie audytorzy zatwierdzeni w Szwecji. Do uzyskania zgody wymagane jest miejsce zamieszkania w Szwecji.
c) Usługi w zakresie doradztwa	AT: wymóg obywatelstwa przy występowaniu w roli przedstawiciela

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
podatkowego (CPC 863) ¹²⁴	przed właściwymi organami. BG, SI: wymóg obywatelstwa dla specjalistów HU: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania

¹²⁴

Nie obejmuje doradztwa prawnego i usług w zakresie reprezentacji prawnej w sprawach podatkowych, które znajdują się pod pozycją 1.A.a). Usługi prawne.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
d) usługi architektoniczne oraz e) usługi w zakresie planowania urbanistycznego i architektury krajobrazu (CPC 8671 i CPC 8674)	EE: przynajmniej jedna odpowiedzialna osoba (kierownik projektu lub konsultant) musi być rezydentem w Estonii. BG: specjaliści zagraniczni muszą posiadać co najmniej dwa lata doświadczenia w dziedzinie budownictwa. Wymóg obywatelstwa w przypadku usług w zakresie planowania urbanistycznego oraz architektury krajobrazu EL, HR, HU, SK: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania
f) usługi inżynierskie oraz g) usługi inżynierskie kompleksowe (CPC 8672 i CPC 8673)	EE: przynajmniej jedna odpowiedzialna osoba (kierownik projektu lub konsultant) musi być rezydentem w Estonii. BG: specjaliści zagraniczni muszą posiadać co najmniej dwa lata doświadczenia w dziedzinie budownictwa. EL, HR, HU, SK: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.
h) usługi medyczne (w tym usługi świadczone przez psychologów) i stomatologiczne (CPC 9312 i część CPC 85201)	CZ, IT, SK: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania. CZ, EE, RO, SK: zagraniczne osoby fizyczne zobowiązane są uzyskać zezwolenie właściwych organów. BE, LU: absolwenci odbywający staż zobowiązani są uzyskać zezwolenie właściwych organów wymagane w przypadku zagranicznych osób fizycznych. BG, CY, MT: wymóg obywatelstwa. DE: wymóg obywatelstwa, który może być zniesiony w wyjątkowych przypadkach uwarunkowanych interesem zdrowia publicznego. DK: ograniczone zezwolenie na pełnienie konkretnych funkcji może zostać przyznane na maksymalny okres 18 miesięcy, przy czym wymagane jest miejsce zamieszkania. FR: wymóg obywatelstwa. Niemniej jednak, dostęp jest możliwy w ramach corocznie ustanawianych kontyngentów. LV: wykonywanie zawodów medycznych przez obcokrajowców uwarunkowane jest zezwoleniem lokalnego organu ds. zdrowia, wydawanym zgodnie z potrzebami ekonomicznymi w odniesieniu do lekarzy i stomatologów w danym regionie. PL: wykonywanie zawodów medycznych przez cudzoziemców uwarunkowane jest zezwoleniem. Zagraniczni lekarze mają ograniczone prawa wyborcze w izbach zawodowych. PT: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla psychologów
i) usługi weterynaryjne (CPC 932)	BG, CY, DE, EE, EL, FR, HR, HU, MT, SI: wymóg obywatelstwa. CZ, SK: wymóg obywatelstwa oraz wymóg w zakresie miejsca zamieszkania IT: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania. PL: wymóg obywatelstwa. Obcokrajowcy mogą ubiegać się o zezwolenie na wykonywanie zawodu.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
j) 1. Usługi położnicze (część CPC 93191)	AT: w celu założenia praktyki zawodowej w Austrii, niezbędne jest, by dana osoba wykonywała zawód przynajmniej przez trzy lata poprzedzające założenie praktyki zawodowej w Austrii. BE, LU: absolwenci odbywający staż zobowiązani są uzyskać zezwolenie właściwych organów wymagane w przypadku zagranicznych osób fizycznych. CZ, CY, EE, RO, SK: zagraniczne osoby fizyczne zobowiązane są uzyskać zezwolenie właściwych organów. FR: wymóg obywatelstwa. Niemniej jednak, dostęp jest możliwy w ramach corocznie ustanawianych kontyngentów. HU: wymóg obywatelstwa. IT: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania. LV: potrzeby ekonomiczne określone na podstawie łącznej liczby położnych w danym regionie, posiadających zezwolenie lokalnych organów ds. opieki zdrowotnej. PL: wymóg obywatelstwa. Obywatele innych krajów mogą ubiegać się o zezwolenie na wykonywanie zawodu.
j) 2. Usługi świadczone przez pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny (część CPC 93191)	AT: zagraniczni usługodawcy są dopuszczeni tylko do następujących rodzajów działalności: pielęgniarki, fizjoterapeuci, terapeuci zajęciowi, logopedzi, dietetycy i specjaliści do spraw żywienia. W celu założenia praktyki zawodowej w Austrii, niezbędne jest, by dana osoba wykonywała zawód przynajmniej przez trzy lata poprzedzające założenie praktyki zawodowej w Austrii. BE, FR, LU: absolwenci odbywający staż zobowiązani są uzyskać zezwolenie właściwych organów wymagane w przypadku zagranicznych osób fizycznych. CY, CZ, EE, RO, SK: zagraniczne osoby fizyczne zobowiązane są uzyskać zezwolenie właściwych organów. HU: wymóg obywatelstwa. DK: ograniczone zezwolenie na pełnienie konkretnych funkcji może zostać przyznane na maksymalny okres 18 miesięcy, przy czym wymagane jest miejsce zamieszkania. CY, CZ, EL, IT: z zastrzeżeniem testu potrzeb ekonomicznych: decyzja jest uwarunkowana wolnymi stanowiskami w regionie i niedoborem personelu. LV: potrzeby ekonomiczne określone na podstawie łącznej liczby pielęgniarek w danym regionie, posiadających zezwolenie lokalnych organów ds. opieki zdrowotnej.
k) sprzedaż detaliczna produktów farmaceutycznych oraz sprzedaż detaliczna	FR: wymóg obywatelstwa. Niemniej jednak, w ramach ustanowionych kontyngentów, dostęp dla obywateli państw trzecich jest możliwy, pod warunkiem, że usługodawca posiada francuski dyplom farmacji.

125

Sprzedaż produktów farmaceutycznych na wolnym rynku, podobnie jak świadczenie innych usług, podlega wymogowi uzyskania licencji i kwalifikacji oraz procedurom stosowanym w Państwach

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
towarów medycznych i ortopedycznych (CPC 63211) oraz inne usługi świadczone przez farmaceutów ¹²⁵	DE, EL, SK: wymóg obywatelstwa HU: wymóg obywatelstwa, z wyjątkiem sprzedaży detalicznej produktów farmaceutycznych oraz sprzedaży detalicznej towarów medycznych i ortopedycznych (CPC 63211) IT, PT: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.

Członkowskich Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą ogólną, działalność ta jest zastrzeżona dla farmaceutów. W niektórych Państwach Członkowskich Unii Europejskiej tylko sprzedaż leków na receptę jest zastrzeżona dla farmaceutów.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
D. Usługi w zakresie nieruchomości ¹²⁶	
a) związane z nieruchomościami stanowiącymi majątek własny lub dzierżawionymi (CPC 821)	FR, HU, IT, PT: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania. LV, MT, SI: wymóg obywatelstwa.
b) usługi realizowane na podstawie wynagrodzenia lub umowy (CPC 822)	DK: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania, jeżeli nie zostanie on zniesiony przez Duńską Agencję Handlu i Spółek. FR, HU, IT, PT: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania LV, MT, SI: wymóg obywatelstwa.
E. Usługi wynajmu lub dzierżawy bez obsługi	
e) w odniesieniu do artykułów użytku osobistego i domowego (CPC 832)	UE: wymóg obywatelstwa dla absolwentów odbywających staż AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: wymóg obywatelstwa dla specjalistów
f) wynajem sprzętu telekomunikacyjnego (CPC 7541)	UE: wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż
F. Pozostałe usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	
e) usługi w zakresie badań i analiz technicznych (CPC 8676)	IT, PT: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla biologów i analityków chemicznych.
f) usługi w zakresie doradztwa i konsultingu związane z rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem (część CPC 881)	IT: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla agronomów i ekspertów ds. rolnictwa („periti agrari”).
j) 2. Usługi ochroniarskie (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 i CPC 87305)	BE: wymóg obywatelstwa i w zakresie miejsca zamieszkania dla personelu zarządzającego BG, CY, CZ, EE, LV, LT, MT, PL, RO, SI, SK: wymóg obywatelstwa oraz wymóg w zakresie miejsca zamieszkania DK: wymóg obywatelstwa i w zakresie miejsca zamieszkania dla personelu zarządzającego oraz w odniesieniu do usług dozoru lotnisk. ES, PT: wymóg obywatelstwa dla pracowników wyspecjalizowanych.

¹²⁶

Przedmiotowe usługi wiążą się z zawodem pośrednika obrotu nieruchomościami i nie mają wpływu na żadne prawa lub ograniczenia wobec osób fizycznych i prawnych nabywających nieruchomości.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	FR: wymóg obywatelstwa dla dyrektorów zarządzających i dyrektorów. IT: wymóg obywatelstwa i w zakresie miejsca zamieszkania w celu uzyskania koniecznego zezwolenia na świadczenie usług ochrony i konwojowania przedmiotów wartościowych

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
k) powiązane usługi doradztwa naukowego i technicznego (CPC 8675)	BG: wymóg obywatelstwa dla specjalistów DE: wymóg obywatelstwa dla geodetów wyznaczanych przez organy publiczne FR: wymóg obywatelstwa dla wykonywania usług geodezyjnych związanych z ustanawianiem praw własności i prawem ziemskim. IT, PT: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.
l) 1. Konserwacja i naprawa statków (część CPC 8868)	MT: wymóg obywatelstwa.
l) 2. Konserwacja i naprawa sprzętu transportu kolejowego (część CPC 8868)	LV: wymóg obywatelstwa.
l) 3. Konserwacja i naprawa pojazdów mechanicznych i motocykli, skuterów śnieżnych oraz sprzętu transportu drogowego (CPC 6112, CPC 6122, część CPC 8867 i część CPC 8868)	UE: wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż w odniesieniu do konserwacji i naprawy pojazdów silnikowych, motocykli i skuterów śnieżnych
l) 5. Usługi w zakresie konserwacji i naprawy wyrobów metalowych, urządzeń (nie biurowych), sprzętu (nie transportowego i biurowego) oraz artykułów użytku osobistego i domowego ¹²⁷ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 i CPC 8866)	UE: wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż
m) usługi sprzątania budynków (CPC 874)	CY, EE, HR, MT, PL, RO, SI: wymóg obywatelstwa dla specjalistów
n) usługi fotograficzne (CPC 875)	HR, LV: wymóg obywatelstwa w odniesieniu do specjalistycznych usług fotograficznych PL: wymóg obywatelstwa w odniesieniu do usług fotografii lotniczej
p) usługi poligraficzne i wydawnicze	HR: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla wydawców. SE: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania w przypadku wydawców

¹²⁷

Usługi konserwacji i naprawy sprzętu transportowego (CPC 6112, 6122, 8867 i CPC 8868) znajdują się pod pozycjami 6.F.I) 1-6.F.I) 4.
Usługi konserwacji i naprawy maszyn biurowych oraz sprzętu, włącznie z komputerami (CPC 845) znajdują się pod pozycją 6.B. Usługi informatyczne.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
(CPC 88442)	i właścicieli wydawnictw i drukarni
r) 1. Usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych (CPC 87905)	FI: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla certyfikowanych tłumaczy pisemnych DK: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla uprawnionych publicznych tłumaczy ustnych i pisemnych o ile Duńska Agencja ds. Handlu i Spółek nie odstąpi od przedmiotowego wymogu
q) usługi konferencyjne (część CPC 87909)	SI: wymóg obywatelstwa.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
r) 3. Usługi świadczone przez agencje inkasa (CPC 87902)	BE, EL, IT: wymóg obywatelstwa.
r) 4. Usługi świadczone przez biura kredytowe (CPC 87901)	BE, EL, IT: wymóg obywatelstwa.
r) 5. Usługi powielania (CPC 87904) ¹²⁸	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż LV: test potrzeb ekonomicznych dla specjalistów oraz wymóg obywatelstwa dla absolwentów odbywających staż
8. BUDOWNICTWO I POKREWNE USŁUGI INŻYNIERSKIE (CPC 511, CPC 512, CPC 513, CPC 514, CPC 515, CPC 516, CPC 517 i CPC 518)	BG: specjaliści zagraniczni muszą posiadać co najmniej dwa lata doświadczenia w dziedzinie budownictwa.
9. USŁUGI W ZAKRESIE DYSTRYBUCJI (wyłączając dystrybucję broni, amunicji i materiałów wojskowych)	
C. Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej ¹²⁹	
c) Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej żywności (CPC 631)	FR: wymóg obywatelstwa dla dystrybutorów tytoniu („buralistes”)
10. USŁUGI W ZAKRESIE EDUKACJI (jedynie usługi finansowane ze środków prywatnych)	
A. Usługi szkolnictwa podstawowego	FR: wymóg obywatelstwa. Niemniej jednak obywatele państw trzecich mogą uzyskać zezwolenie właściwych organów na założenie i kierowanie placówką oświatową oraz na nauczanie.

¹²⁸ Nie obejmuje usług poligraficznych, których dotyczy CPC 88442, i które znajdują się pod pozycją 6.F p).

¹²⁹ Nie obejmuje usług konserwacji i naprawy, które znajdują się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycjami 6.B. i 6.F.1). Nie obejmuje usług w zakresie sprzedaży detalicznej produktów energetycznych, które znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycjami 18.E i 18.F.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
(CPC 921)	IT: wymóg obywatelstwa dla usługodawców, którzy są uprawnieni do wydawania dyplomów uznawanych przez państwo. EL: wymóg obywatelstwa dla nauczycieli
B. Usługi szkolnictwa średniego (CPC 922)	FR: wymóg obywatelstwa. Niemniej jednak obywatele państw trzecich mogą uzyskać zezwolenie właściwych organów na założenie i kierowanie placówką oświatową oraz na nauczanie. IT: wymóg obywatelstwa dla usługodawców, którzy są uprawnieni do wydawania dyplomów uznawanych przez państwo. EL: wymóg obywatelstwa dla nauczycieli. LV: wymóg obywatelstwa dla osób świadczących usługi edukacyjne w zakresie zawodowego i technicznego szkolnictwa ponadpodstawowego dla uczniów niepełnosprawnych (CPC 9224)

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
C. Usługi szkolnictwa wyższego (CPC 923)	FR: wymóg obywatelstwa. Niemniej jednak obywatele państw trzecich mogą uzyskać zezwolenie właściwych organów na założenie i kierowanie placówką oświatową oraz na nauczanie. CZ, SK: wymóg obywatelstwa dla osób świadczących usługi szkolnictwa wyższego, wyłączając usługi w zakresie edukacji technicznej i zawodowej po zakończeniu szkoły średniej (CPC 92310). IT: wymóg obywatelstwa dla usługodawców, którzy są uprawnieni do wydawania dyplomów uznawanych przez państwo. DK: wymóg obywatelstwa dla nauczycieli.
12. USŁUGI FINANSOWE	
A. Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami	AT: zarząd biura oddziału musi składać się z dwóch osób fizycznych będących rezydentami w Austrii. EE: w przypadku ubezpieczeń bezpośrednich organ zarządzający ubezpieczeniowej spółki akcyjnej z udziałem kapitału zagranicznego może mieć w swoim składzie obywatele państw spoza Unii Europejskiej jedynie proporcjonalnie do udziału zagranicznego, przy czym liczba ta nie może przekraczać połowy członków grupy zarządzającej. Szef kierownictwa firmy zależnej lub spółki niezależnej musi mieć miejsce stałego zamieszkania w Estonii. ES: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania oraz trzech lat doświadczenia zawodowego dla osób wykonujących zawód aktuarusza. HR: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania. IT: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla osób wykonujących zawód aktuarusza. FI: dyrektorzy zarządzający oraz przynajmniej jeden audytor zakładu ubezpieczeń muszą mieć miejsce zamieszkania w Unii Europejskiej, chyba że właściwe organy przyznały zwolnienie. Agent zagranicznego towarzystwa ubezpieczeniowego musi mieć miejsce zamieszkania w Finlandii, chyba że towarzystwo ma swoją siedzibę główną we Unii Europejskiej. PL: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla pośredników ubezpieczeniowych.
B. Usługi bankowe i pozostałe usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń)	BG: obowiązuje wymóg stałego miejsca zamieszkania w Bułgarii dla dyrektorów wykonawczych i personelu zarządzającego. FI: dyrektorzy zarządzający oraz przynajmniej jeden audytor instytucji kredytowej musi mieć miejsce zamieszkania w Unii Europejskiej, chyba że fiński organ nadzoru finansowego przyznał zwolnienie. Makler (osoba fizyczna) zajmujący się obrotem instrumentami pochodnymi musi posiadać miejsce zamieszkania na terytorium Unii Europejskiej. HR: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania. Zarząd kieruje działalnością instytucji kredytowej z terytorium Republiki Chorwacji. Przynajmniej jeden członek zarządu musi płynnie posługiwać się

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	językiem chorwackim. IT: w przypadku działalności „promotori di servizi finanziaři” (sprzedawców usług finansowych), obowiązuje wymóg w zakresie miejsca zamieszkania na terytorium jednego z Państw Członkowskich Unii Europejskiej. LT: co najmniej jeden kierownik musi posiadać obywatelstwo jednego z Państw Członkowskich Unii Europejskiej. PL: wymóg obywatelstwa przynajmniej jednego członka kadry zarządzającej banku

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
13. USŁUGI W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ (jedynie usługi finansowane ze środków prywatnych) A. Usługi szpitalne (CPC 9311) B. Usługi pogotowia ratunkowego (CPC 93192) C. Usługi placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie inne niż usługi szpitalne (CPC 93193) E. Usługi społeczne (CPC 933)	FR: przy wydawaniu niezbędnego zezwolenia na dostęp do funkcji kierowniczych bierze się pod uwagę dostępność miejscowych kierowników. LV: test potrzeb ekonomicznych dla lekarzy, dentystów, położnych, pielęgniarek, fizjoterapeutów oraz innych osób zajmujących się działalnością paramedyczną. PL: wykonywanie zawodów medycznych przez cudzoziemców uwarunkowane jest zezwoleniem. Zagraniczni lekarze mają ograniczone prawa wyborcze w izbach zawodowych.
14. USŁUGI ZWIĄZANE Z TURYSTYKĄ I PODRÓŻAMI	
A. Hotele, restauracje i catering (CPC 641, CPC 642 i CPC 643) wyluczając catering w środkach transportu powietrznego¹³⁰	BG: liczba zagranicznych członków kierownictwa nie może być większa niż liczba członków kierownictwa będących obywatelami Bułgarii w przypadku, gdy poziom publicznego udziału (własność skarbu państwa oraz/lub samorządów) w kapitale zakładowym bułgarskiej spółki przekracza 50 procent. HR: wymóg obywatelstwa dla usług gastronomicznych i hotelowych w gospodarstwach domowych i gospodarstwach wiejskich.
B. Usługi biur podróży i organizatorów wyjazdów grupowych (włącznie z pilotami wycieczek) (CPC 7471)	BG: liczba zagranicznych członków kierownictwa nie może być większa niż liczba członków kierownictwa będących obywatelami Bułgarii w przypadku, gdy poziom publicznego udziału (własność skarbu państwa lub samorządów) w kapitale zakładowym bułgarskiej spółki przekracza 50 procent.
C. Usługi przewodników turystycznych (CPC 7472)	ES, FR, EL, HR, IT, PL, PT: wymóg obywatelstwa ES, IT: prawo do wykonywania zawodu zarezerwowane jest dla lokalnych organizacji przewodników turystycznych.
15. USŁUGI W ZAKRESIE REKREACJI, KULTURY I SPORTU (inne niż usługi audiowizualne)	

¹³⁰

Catering w środkach transportu lotniczego znajduje się w dziale USŁUGI POMOCNICZE W BRANŻY USŁUG TRANSPORTOWYCH pod pozycją 17.D.a) Usługi obsługi naziemnej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
A. Usługi rozrywkowe (obejmujące m.in. teatr, koncerty na żywo, cyrk i dyskoteki) (CPC 9619)	FR: niezbędne zezwolenie regulujące dostęp do sprawowania funkcji kierowniczych podlega wymogowi obywatelstwa w przypadku wniosku dotyczącego okresu przekraczającego dwa lata.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
16. Transport USŁUGI	
A. Transport morski	
a) Międzynarodowy transport pasażerski (CPC 7211 bez krajowego transportu kabotażowego). b) Międzynarodowy transport towarowy (CPC 7212 bez krajowego transportu kabotażowego) ¹³¹	UE: wymóg obywatelstwa dla załóg statków AT: wymóg obywatelstwa dla większości dyrektorów zarządzających
D. Transport drogowy	
a) Transport pasażerski (CPC 7121 i CPC 7122)	AT: wymóg obywatelstwa dla osób i udziałowców uprawnionych do reprezentowania osoby prawnej lub partnerstwa DK, HR: wymóg obywatelstwa oraz w zakresie miejsca zamieszkania dla personelu zarządzającego. BG, MT: wymóg obywatelstwa
b) Transport towarowy (CPC 7123, wyłączając samodzielny transport poczty ¹³²).	AT: wymóg obywatelstwa dla osób i udziałowców uprawnionych do reprezentowania osoby prawnej lub partnerstwa BG, MT: wymóg obywatelstwa HR: wymóg obywatelstwa oraz wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla personelu zarządzającego.
E. Transport rurociągami towarów innych niż paliwo ¹³³ (CPC 7139)	AT: wymóg obywatelstwa dla dyrektorów zarządzających
17. USŁUGI POMOCNICZE W BRANŻY TRANSPORTOWEJ ¹³⁴	

¹³¹ W tym usługi dowozowe i transport sprzętu przez usługodawców w zakresie międzynarodowego transportu towarowego pomiędzy portami znajdującymi się w tym samym państwie, jeżeli nie ma to wpływu na dochody.

¹³² Część CPC 71235, która znajduje się w dziale USŁUGI KOMUNIKACYJNE pod pozycją 7.A. Usługi pocztowe i kurierskie.

¹³³ Transport paliwa rurociągami znajduje się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycją 18.B.

¹³⁴ Nie obejmuje usług konserwacji i naprawy sprzętu transportowego, które znajdują się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycjami 6.F. I) 1 do 6.F.I) 4.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
A. Usługi pomocnicze w branży transportu morskiego a) Usługi w zakresie obsługi ładunku przewożonego drogą morską b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742) c) Usługi w zakresie odprawy celnej d) Usługi w zakresie obsługi stacji kontenerowej i magazynowania e) Usługi agencji morskich f) Usługi spedycji morskiej	UE: wymóg obywatelstwa dla załóg w odniesieniu do usług w zakresie pchania i holowania oraz usług wspierających dla transportu morskiego. AT: wymóg obywatelstwa dla większości dyrektorów zarządzających w odniesieniu do lit. a), d), h), g), h), oraz i). BG, MT: wymóg obywatelstwa DK: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla usług w zakresie odprawy celnej EL: wymóg obywatelstwa dla usług w zakresie odprawy celnej IT: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla „raccomandatario marittimo”.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
g) Wynajem statków z załogą (CPC 7213) h) Usługi związane z pchaniem i holowaniem (CPC 7214) i) Usługi wspierające dla transportu morskiego (część CPC 745) j) Pozostałe usługi wspierające i pomocnicze (część CPC 749)	
B. Usługi pomocnicze w branży transportu śródlądowymi drogami wodnymi e) Usługi związane z pchaniem i holowaniem (CPC 7224) f) Usługi wspierające w branży transportu śródlądowymi drogami wodnymi (część CPC 745)	UE: wymóg obywatelstwa dla załóg
C. Usługi pomocnicze w branży transportu drogowego d) wynajem użytkowych pojazdów drogowych z kierowcą (CPC 7124) e) Usługi w zakresie odprawy celnej	AT: wymóg obywatelstwa dla osób i udziałowców uprawnionych do reprezentowania osoby prawnej lub spółki w zakresie wynajmu użytkowych pojazdów drogowych z kierowcą. BG, MT: wymóg obywatelstwa DK: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla usług w zakresie odprawy celnej EL: wymóg obywatelstwa dla usług w zakresie odprawy celnej PL: krajowe ograniczenia dotyczące bezpośredniej reprezentacji w usługach w zakresie odprawy celnej: usługi te mogą świadczyć tylko agenci celni mający miejsce zamieszkania na terytorium Unii Europejskiej. FR: bez zobowiązań z wyjątkiem przypadków pełnej wzajemności. NL: dopuszczenie osób fizycznych lub prawnych do działania jako przedstawiciele celni uwarunkowane jest decyzją inspektora, zgodnie z art. 1 ust. 3 i art. 1 ust. 9 ustawy o cłach. Zezwolenie nie będzie wydawane wnioskodawcom, którzy w ciągu ostatnich pięciu lat zostali skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwa kryminalne. Przedstawiciele celni, którzy nie mają miejsca zamieszkania lub siedziby w Niderlandach, są zobowiązani do zamieszkania lub założenia siedziby w Niderlandach przed podjęciem działalności jako dopuszczeni przedstawiciele celni.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
D. Usługi pomocnicze w branży transportu kolejowego¹³⁵ a) Usługi w zakresie odprawy celnej	BG, MT: wymóg obywatelstwa DK: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla usług w zakresie odprawy celnej EL: wymóg obywatelstwa dla usług w zakresie odprawy celnej PL: krajowe ograniczenia dotyczące bezpośredniej reprezentacji w usługach w zakresie odprawy celnej: usługi te mogą świadczyć tylko agenci celni mający miejsce zamieszkania na terytorium Unii Europejskiej. FR: bez zobowiązań z wyjątkiem przypadków pełnej wzajemności. NL: dopuszczenie osób fizycznych lub prawnych do działania jako przedstawiciele celni uwarunkowane jest decyzją inspektora, zgodnie z art. 1 ust. 3 i art. 1 ust. 9 ustawy o cłach. Zezwolenie nie będzie wydawane wnioskodawcom, którzy w ciągu ostatnich pięciu lat zostali skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwa kryminalne. Przedstawiciele celni, którzy nie mają miejsca zamieszkania lub siedziby w Niderlandach, są zobowiązani do zamieszkania lub założenia siedziby w Niderlandach przed podjęciem działalności jako dopuszczeni przedstawiciele celni.
E. Usługi pomocnicze w branży usług transportu lotniczego a) Usługi w zakresie odprawy celnej	BG, MT: wymóg obywatelstwa DK: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla usług w zakresie odprawy celnej EL: wymóg obywatelstwa dla usług w zakresie odprawy celnej PL: krajowe ograniczenia dotyczące bezpośredniej reprezentacji w usługach w zakresie odprawy celnej: usługi te mogą świadczyć tylko agenci celni mający miejsce zamieszkania na terytorium Unii Europejskiej. FR: bez zobowiązań z wyjątkiem przypadków pełnej wzajemności. NL: dopuszczenie osób fizycznych lub prawnych do działania jako przedstawiciele celni uwarunkowane jest decyzją inspektora, zgodnie z art. 1 ust. 3 i art. 1 ust. 9 ustawy o cłach. Zezwolenie nie będzie wydawane wnioskodawcom, którzy w ciągu ostatnich pięciu lat zostali skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwa kryminalne. Przedstawiciele celni, którzy nie mają miejsca zamieszkania lub siedziby w Niderlandach, są zobowiązani do zamieszkania lub założenia siedziby w Niderlandach przed podjęciem działalności jako dopuszczeni przedstawiciele celni.

¹³⁵

Horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej stosuje się do usług wymagających korzystania z infrastruktury użyteczności publicznej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
F. Usługi pomocnicze w branży transportu rurociągami towarów innych niż paliwo ¹³⁶ a) usługi w zakresie przechowywania i magazynowania towarów innych niż paliwo transportowane rurociągami (część CPC 742)	AT: wymóg obywatelstwa dla dyrektorów zarządzających
18. USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII	
A. Usługi związane z górnictwem (CPC 883) ¹³⁷	SK: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.
19. POZOSTAŁE USŁUGI GDZIE INDZIEJ NIESKLASYFIKOWANE	
a) Usługi w zakresie prania, czyszczenia i farbowania (CPC 9701)	UE: wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż
b) Usługi fryzjerskie (CPC 97021)	BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż AT: wymóg obywatelstwa dla absolwentów odbywających staż

¹³⁶ Usługi pomocnicze w dziedzinie transportu paliwa rurociągami znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycją 18.C.

¹³⁷ Obejmuje następujące usługi świadczone na podstawie wynagrodzenia lub umowy: usługi w zakresie doradztwa i konsultingu odnoszące się do górnictwa, przygotowanie terenu, montaż urządzeń wiertniczych, wiercenie, usługi dotyczące usuwania pozostałości z odwiertów, usługi związane z orurowaniem, zapewnianie i obsługa płuczki wiertniczej, kontrola ciał stałych, specjalne czynności wiertnicze wgłębne i roboty ratunkowe, geologia terenów odwiertów i kontrola odwiertu, usuwanie rdzenia, testowanie odwiertów, usługi w zakresie obsługi odwiertu urządzeniami liniowymi, zapewnianie i obsługa cieczy roboczych (solanek), dostawa i montaż urządzeń stosowanych przy opróbowaniu i zbrojeniu otworów wiertniczych, cementowanie (pompowanie ciśnieniowe), usługi stymulacji (szczelinowanie, kwasowanie oraz pompowanie ciśnieniowe), usługi w zakresie remontów kapitalnych i napraw otworów wiertniczych, zamykanie i likwidowanie otworów wiertniczych. Nie obejmuje bezpośredniego dostępu do surowców naturalnych lub ich eksploatacji. Nie obejmuje prac przygotowawczych w terenie pod wydobycie surowców innych niż ropa naftowa i gaz (CPC 5115), które znajdują się pod pozycją 8. USŁUGI BUDOWLANE.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
c) zabiegi kosmetyczne, usługi manicure i pedicure (CPC 97022)	BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż AT: wymóg obywatelstwa dla absolwentów odbywających staż
d) Pozostałe usługi upiększające gdzie indziej niesklasyfikowane (CPC 97029)	BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż AT: wymóg obywatelstwa dla absolwentów odbywających staż
e) Usługi spa i masaże nieterapeutyczne, o ile wykonywane są jako usługi relaksacji fizycznej, a nie dla celów medycznych lub rehabilitacyjnych ¹³⁸ (CPC ver. 1.0 97230)	UE: wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż

¹³⁸

Masaże terapeutyczne i usługi kuracji cieplnych znajdują się pod pozycjami: 6.A.h) „Usługi medyczne”, 6.A.j) 2 „Usługi świadczone przez pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny” oraz „Usługi w zakresie ochrony zdrowia” (13.A i 13.C).

ZAŁĄCZNIK VI

(Sekcja B dodatku 2 do załącznika IX do Umowy, o którym mowa w art. 126 i 127 Umowy)

ZASTRZEŻENIA DOTYCZĄCE TYMCZASOWEJ OBECNOŚCI OSÓB FIZYCZNYCH W CELACH SŁUŻBOWYCH

DODATEK 2

ZASTRZEŻENIA DOTYCZĄCE USŁUGODAWCÓW KONTRAKTOWYCH I OSÓB WYKONUJĄCYCH WOLNE ZAWODY

(o których mowa w art. 126 i 127 niniejszej Umowy)

„SEKCJA B

STRONA UE

Stosuje się następujące skróty:

AT	Austria
BE	Belgia
BG	Bułgaria
CY	Cypr
CZ	Republika Czeska
DE	Niemcy
DK	Dania
ES	Hiszpania
EE	Estonia
UE	Unia Europejska, w tym jej wszystkie Państwa Członkowskie
FI	Finlandia
FR	Francja
EL	Grecja
HR	Chorwacja
HU	Węgry
IE	Irlandia
IT	Włochy
LV	Łotwa
LT	Litwa
LU	Luksemburg
MT	Malta
NL	Królestwo Niderlandów
PL	Polska
PT	Portugalia

RO	Rumunia
SK	Republika Słowacka
SI	Słowenia
SE	Szwecja
UK	Zjednoczone Królestwo

1. W poniższym wykazie zastrzeżeń podano sektory usług zliberalizowane przez Stronę UE zgodnie z art. 126 ust. 2 i 3 oraz art. 127 ust. 2 i 3 niniejszej Umowy oraz szczególne dyskryminacyjne ograniczenia, które mają do nich zastosowanie.

Wykazy składają się z następujących elementów:

- a) pierwszej kolumny, wskazującej sektor lub podsektor, w którym mają zastosowanie ograniczenia; oraz
- b) drugiej kolumny, opisującej obowiązujące ograniczenia;

Jeśli nie występują szczególne ograniczenia inne niż te określone w tytule IV niniejszej Umowy, mające zastosowanie zarówno do usługodawców kontraktowych (zwanym dalej „CSS”), jak i do osób wykonujących wolne zawody (zwanym dalej „IP”), obok skrótów nazw odpowiednich Państw Członkowskich Unii Europejskiej wpisuje się adnotację „bez ograniczeń”.

2. Przy identyfikacji poszczególnych sektorów i podsektorów, CPC oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC prov, 1991.
3. Poniższy wykaz nie obejmuje środków odnoszących się do wymogów kwalifikacyjnych i procedur, standardów technicznych i wymogów licencyjnych oraz procedur, a także środków dotyczących warunków zatrudnienia, pracy i zabezpieczenia społecznego, jeżeli nie stanowią one ograniczenia dyskryminacyjnego w rozumieniu art. 126 ust. 2 i 3 oraz art. 127 ust. 2 i 3 niniejszej Umowy. Środki te (np. konieczność uzyskania licencji, konieczność uznania kwalifikacji w sektorach podlegających regulacji, konieczność zdania określonych egzaminów, w tym egzaminów językowych, konieczność posiadania miejsca stałego zamieszkania na terytorium, gdzie prowadzona jest działalność, konieczność przestrzegania krajowych przepisów i praktyk dotyczących płacy minimalnej i układów zbiorowych w zakresie płac w państwie przyjmującym), nawet jeśli nie wymienione w wykazie, znajdują zastosowanie w każdym przypadku do CSS i IP pochodzących z drugiej Strony.
4. Zgodnie z art. 107 ust. 3 niniejszej Umowy poniższy wykaz nie obejmuje środków dotyczących dotacji przyznawanych przez Stronę.
5. Wszystkie wymogi przepisów ustawowych i wykonawczych Unii Europejskiej i jej Państw Członkowskich dotyczące wjazdu, pobytu, pracy oraz środków zabezpieczenia społecznego będą miały nadal zastosowanie, włącznie z przepisami dotyczącymi okresu pobytu, płacy minimalnej i układów zbiorowych w zakresie płac, nawet jeśli nie zostały wymienione w poniższym wykazie.
6. Poniższy wykaz nie ma wpływu na istnienie monopolii publicznych i wyłącznych praw opisanych w wykazie zobowiązań podejmowanych przy zakładaniu przedsiębiorstw.

7. W tych sektorach, w których stosuje się testy potrzeb ekonomicznych, ich głównym kryterium będzie ocena odpowiedniej sytuacji rynkowej w Państwie Członkowskim Unii Europejskiej lub regionie, gdzie ma być świadczona usługa, z uwzględnieniem liczby istniejących usługodawców i wpływu na nich.
8. Prawa i obowiązki wynikające z niniejszego wykazu zastrzeżeń nie są samowystarczalne i w związku z tym nie przyznają bezpośrednio żadnych praw poszczególnym osobom fizycznym lub osobom prawnym.
9. Zobowiązania dotyczące CSS i IP nie mają zastosowania, w przypadku gdy zamiar lub rezultat związany z ich tymczasową obecnością zakłóca lub w inny sposób wpływa na wynik wszelkich sporów lub negocjacji między pracownikami i pracodawcami.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
WSZYSTKIE SEKTORY ¹³⁹	Okresy przejściowe Bez ograniczeń.b)BG, RO: zobowiązania wchodzą w życie w dniu 1 stycznia 2014 r. AT, BE, DE, DK, EL, ES, FI, FR, IE, IT, LU, NL, PT, SE, UK: bez ograniczeń Uznawanie UE: dyrektywy Unii Europejskiej w sprawie wzajemnego uznawania dyplomów mają zastosowanie wyłącznie do obywateli Państw Członkowskich Unii Europejskiej. Prawo do wykonywania regulowanego zawodu w jednym Państwie Członkowskim Unii Europejskiej nie przyznaje prawa do wykonywania tego zawodu w innym Państwie Członkowskim Unii Europejskiej¹⁴⁰.
Usługi w zakresie doradztwa prawnego w odniesieniu do międzynarodowego prawa publicznego i prawa zagranicznego (tj. niebędącego prawem Unii Europejskiej) (część CPC 861) ¹⁴¹	AT, CY, DE, EE, IE, LU, NL, SE, UK: bez ograniczeń ES, IT, HR, EL, PL: test potrzeb ekonomicznych dla IP. LV: test potrzeb ekonomicznych dla usługodawców kontraktowych (CSS) BE: test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem przypadku CSS, których roczne wynagrodzenie przekracza kwotę określoną w odpowiednich ustawach i regulacjach. BG, CZ, DK, FI, HU, LT, MT, PT, RO, SI, SK: test potrzeb ekonomicznych. DK: obrót działalnością związaną z doradztwem prawnym ograniczony jest do prawników posiadających duńską licencję na wykonywanie zawodu. Uzyskanie duńskiej licencji na wykonywanie zawodu uwarunkowane jest zdaniem duńskiego egzaminu z zakresu prawa. FR: wymagane jest pełne (uproszczone) przyjęcie do palestry w drodze testu kwalifikacji. HR: pełne członkostwo w palestrze, wymagane do świadczenia usług w zakresie przedstawicielstwa prawnego, podlega wymogowi obywatelstwa.

¹³⁹ Uwaga służąca zwiększeniu przejrzystości w odniesieniu do Belgii: w stosownych przypadkach kwota rocznego wynagrodzenia, o której mowa, jest obecnie ustalona na 33 677 EUR (marzec 2007 r.).

¹⁴⁰ W celu uzyskania przez obywateli państw trzecich uznania ich kwalifikacji obowiązującego na terytorium całej Unii Europejskiej, konieczne jest negocjowanie porozumienia o wzajemnym uznawaniu w ramach określonych w art. 129 niniejszej Umowy.

¹⁴¹ Świadczenie tych usług, podobnie jak świadczenie innych usług, podlega wymogowi uzyskania licencji i procedurom obowiązującym w Państwach Członkowskich Unii Europejskiej. Mogą one między innymi przyjmować formę zachowania zgodności z miejscowymi kodeksami etyki, stosowania krajowych tytułów (chyba że uzyskano prawo noszenia tytułu stosowanego w państwie przyjmującym), wymogów w zakresie ubezpieczeń, zwykłej rejestracji w palestrze w państwie przyjmującym lub

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Usługi rachunkowo-księgowe (CPC 86212 inne niż „usługi audytorskie”, CPC 86213, CPC 86219 i CPC 86220)	CY, DE, EE, ES, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE, UK: bez ograniczeń AT: pracodawca musi być członkiem odpowiedniej organizacji zawodowej w kraju rodzimym, o ile taka istnieje. BE: test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem przypadku CSS, których roczne wynagrodzenie przekracza kwotę określoną w odpowiednich ustawach i regulacjach. FR: wymóg uzyskania zezwolenia. BG, CZ, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych.

uproszczonego przyjęcia do palestry w państwie przyjmującym w drodze testu kwalifikacji i posiadania miejsca stałego zamieszkania lub zarejestrowania siedziby w państwie przyjmującym.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Usługi w zakresie doradztwa podatkowego (CPC 863) ¹⁴²	CY, DE, EE, ES, FR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE, UK: bez ograniczeń AT: pracodawca musi być członkiem odpowiedniej organizacji zawodowej w kraju rodzimym, o ile taki organ istnieje; wymóg obywatelstwa przy występowaniu w roli przedstawiciela przed właściwymi organami. BE: test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem przypadku CSS, których roczne wynagrodzenie przekracza kwotę określoną w odpowiednich ustawach i regulacjach. BG, CZ, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych. PT: bez zobowiązań. HR, HU: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.
Usługi architektoniczne oraz Usługi w zakresie planowania urbanistycznego i architektury krajobrazu (CPC 8671 i CPC 8674)	CY, EE, EL, FR, IE, LU, MT, NL, SI, SE, UK: bez ograniczeń ES, HR, IT, PL: test potrzeb ekonomicznych dla IP. LV: test potrzeb ekonomicznych dla usługodawców kontraktowych (CSS) FI: osoba fizyczna musi wykazać, że posiada specjalistyczną wiedzę niezbędną do świadczenia danej usługi. BE: test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem przypadku CSS, których roczne wynagrodzenie przekracza kwotę określoną w odpowiednich ustawach i regulacjach. DK: test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem przypadku CSS, których pobyt nie przekracza trzech miesięcy BG, CZ, DE, FI, HU, LT, PT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych. AT: wyłącznie dla usług w zakresie planowania, gdzie wymagany jest: test potrzeb ekonomicznych. HR, HU: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.
Usługi inżynierskie oraz Kompleksowe usługi inżynierskie (CPC 8672 i CPC 8673)	CY, EE, EL, FR, IE, LU, MT, NL, SI, SE, UK: bez ograniczeń ES, HR, IT, PL, PT: test potrzeb ekonomicznych dla IP. LV: test potrzeb ekonomicznych dla usługodawców kontraktowych (CSS) FI: osoba fizyczna musi wykazać, że posiada specjalistyczną wiedzę niezbędną do świadczenia danej usługi. BE: test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem przypadku CSS, których roczne wynagrodzenie przekracza kwotę określoną w odpowiednich ustawach i regulacjach. DK: test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem przypadku CSS,

¹⁴²

Nie obejmuje doradztwa prawnego i usług w zakresie przedstawicielstwa prawnego w sprawach podatkowych, które znajdują się pod pozycją „Usługi w zakresie doradztwa prawnego w odniesieniu do międzynarodowego prawa publicznego i prawa zagranicznego”.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	których pobyt nie przekracza trzech miesięcy BG, CZ, DE, FI, HU, LT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych. AT: wyłącznie dla usług w zakresie planowania, gdzie wymagany jest: test potrzeb ekonomicznych. HR, HU: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Usługi medyczne (w tym usługi psychologów) i stomatologiczne (CPC 9312 i część CPC 85201)	SE: bez ograniczeń CY, CZ, DE, DK, EE, ES ¹⁴³ , IE, IT, LU, MT, NL, PL, RO, SI: test potrzeb ekonomicznych. AT: bez zobowiązań, z wyjątkiem psychologów oraz usług stomatologicznych, w przypadku których: test potrzeb ekonomicznych. BE, BG, EL, FI, FR, HU, LT, LV, PT, SK, UK: bez zobowiązań.
Usługi weterynaryjne (CPC 932)	SE: bez ograniczeń BE, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES ¹⁴⁴ , FI, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, RO, SI: test potrzeb ekonomicznych. AT, BG, FR, HR, HU, LV, PT, SK, UK: bez zobowiązań.
Usługi położnicze (część CPC 93191)	SE: bez ograniczeń AT, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, RO, SI: test potrzeb ekonomicznych. BE, BG, FI, FR, HU, PT, SK, UK: bez zobowiązań.
Usługi świadczone przez pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny (część CPC 93191)	SE: bez ograniczeń AT, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, RO, SI: test potrzeb ekonomicznych. BE, BG, FI, FR, HU, PT, SK, UK: bez zobowiązań.
Usługi komputerowe i pokrewne (CPC 84)	CY, DE, EE, EL, FR, IE, LU, MT, NL, SI, SE: bez ograniczeń ES, IT, PL: test potrzeb ekonomicznych dla IP. LV: test potrzeb ekonomicznych dla usługodawców kontraktowych (CSS) BE: test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem przypadku CSS, których roczne wynagrodzenie przekracza kwotę określoną w odpowiednich ustawach i regulacjach. DK: test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem przypadku CSS, których pobyt nie przekracza trzech miesięcy AT, BG, CZ, FI, HU, LT, RO, PT, SK, UK: test potrzeb ekonomicznych. HR: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla CSS. bez zobowiązań w przypadku IP.
Usługi w zakresie badania rynku i opinii publicznej (CPC 864)	CY, DE, EE, FR, IE, LU, NL, SE, UK: bez ograniczeń ES, HR, IT, PL: test potrzeb ekonomicznych dla IP. BE: test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem przypadku CSS,

¹⁴³ W odniesieniu do usług medycznych (w tym usług świadczonych przez psychologów) oraz stomatologicznych (CPC 9312 oraz część CPC 85201) oraz wyłącznie w odniesieniu do Hiszpanii test potrzeb ekonomicznych nie ma zastosowania do Kolumbii.

¹⁴⁴ W odniesieniu do usług weterynaryjnych (CPC 932) oraz wyłącznie w odniesieniu do Hiszpanii test potrzeb ekonomicznych nie ma zastosowania do Kolumbii.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	których roczne wynagrodzenie przekracza kwotę określoną w odpowiednich ustawach i regulacjach. AT, BG, CZ, DK, EL, FI, LT, LV, MT, RO, SI, SK: test potrzeb ekonomicznych. LT, PT: bez zobowiązań w odniesieniu do usług badania opinii publicznej (CPC 86402). HU: test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem usług badania opinii publicznej (CPC 86402), dla których: bez zobowiązań.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Usługi doradztwa w zakresie zarządzania (CPC 865)	CY, DE, EE, EL, FR, IE, LV, LU, MT, NL, SI, SE, UK: bez ograniczeń ES, HR, IT, PL, PT: test potrzeb ekonomicznych dla IP. BE: test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem przypadku CSS, których roczne wynagrodzenie przekracza kwotę określoną w odpowiednich ustawach i regulacjach. DK: test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem przypadku CSS, których pobyt nie przekracza trzech miesięcy AT, BG, CZ, FI, HU, LT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych.
Usługi powiązane z doradztwem w zarządzaniu (CPC 866)	CY, DE, EE, EL, FR, IE, LV, LU, MT, NL, SI, SE, UK: bez ograniczeń ES, HR, IT, PL, PT: test potrzeb ekonomicznych dla IP. BE: test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem przypadku CSS, których roczne wynagrodzenie przekracza kwotę określoną w odpowiednich ustawach i regulacjach. DK: test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem przypadku CSS, których pobyt nie przekracza trzech miesięcy AT, BG, CZ, FI, LT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych. HU: test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem usług arbitrażowych i polubownych (CPC 86602), dla których: bez zobowiązań.
Konserwacja i naprawa statków (część CPC 8868)	CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SK, SI, SE: bez ograniczeń BE: test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem przypadku CSS, których roczne wynagrodzenie przekracza kwotę określoną w odpowiednich ustawach i regulacjach. AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO, UK: test potrzeb ekonomicznych.
Konserwacja i naprawa sprzętu transportu kolejowego (część CPC 8868)	CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: bez ograniczeń BE: test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem przypadku CSS, których roczne wynagrodzenie przekracza kwotę określoną w odpowiednich ustawach i regulacjach. AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych.
Konserwacja i naprawa pojazdów mechanicznych i motocykli, skuterów śnieżnych oraz sprzętu transportu drogowego (CPC 6112, CPC 6122, część CPC 8867 i część CPC 8868)	CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SI, SE: bez ograniczeń BE: test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem przypadku CSS, których roczne wynagrodzenie przekracza kwotę określoną w odpowiednich ustawach i regulacjach. AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	UK: test potrzeb ekonomicznych w odniesieniu do konserwacji i naprawy pojazdów mechanicznych, motocykli i skuterów śnieżnych (CPC 6112, CPC 6122, część CPC 8867).
Konserwacja i naprawa statków powietrznych i ich części (część CPC 8868)	CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: bez ograniczeń BE: test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem przypadku CSS, których roczne wynagrodzenie przekracza kwotę określoną w odpowiednich ustawach i regulacjach. AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Konserwacja i naprawa wyrobów metalowych, urządzeń (nie biurowych), sprzętu (nie transportowego i biurowego) oraz artykułów użytku osobistego i domowego ¹⁴⁵ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 i CPC 8866)	CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: bez ograniczeń BE: test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem przypadku CSS, których roczne wynagrodzenie przekracza kwotę określoną w odpowiednich ustawach i regulacjach. AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych.
Usługi w zakresie projektowania/wzornictwa	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: bez zobowiązań. ES: bez ograniczeń w przypadku CSS, bez zobowiązań w przypadku IP.
Inżynieria chemiczna, farmacja i fotochemia;	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, FI, FR, HR, HU, IE, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: bez zobowiązań. ES, IT: bez ograniczeń w przypadku CSS, bez zobowiązań w przypadku IP.
Usługi w zakresie technologii kosmetyków	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: bez zobowiązań. ES: bez ograniczeń w przypadku CSS, bez zobowiązań w przypadku IP.
Usługi specjalistyczne w dziedzinie techniki, inżynierii, marketingu i sprzedaży dla sektora motoryzacyjnego	AT, BE, BG, CY, CZ, ES, DE, DK, EE, EL, FI, FR, HR, HU, IE, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: bez zobowiązań. IT: bez ograniczeń dla CSS, test potrzeb ekonomicznych dla IP.
Usługi komercyjne w zakresie projektowania i wzornictwa oraz marketingu dla przemysłu odzieżowego, obuwniczego i akcesoriów	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: bez zobowiązań. ES: bez ograniczeń w przypadku CSS, bez zobowiązań w przypadku IP.
Usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych (CPC 87905, z wyjątkiem tłumaczeń urzędowych lub certyfikowanych)	CY, EE, FR, LU, LV, MT, NL, PT, SI, SE, UK: bez ograniczeń AT, BE, BG, CZ, DE, DK, ES, EL, FI, HU, IE, IT, LT, PL, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych. HR: bez zobowiązań w przypadku IP.

¹⁴⁵ Usługi konserwacji i naprawy maszyn biurowych oraz sprzętu, włącznie z komputerami (CPC 845) znajdują się pod pozycją „Usługi informatyczne”.

ZAŁĄCZNIK VII

(Załącznik X do Umowy, o którym mowa w art. 130 Umowy)

PUNKTY INFORMACYJNE DOTYCZĄCE HANDLU USŁUGAMI, ZAKŁADANIA PRZEDSIĘBIORSTW I HANDLU ELEKTRONICZNEGO

(o którym mowa w art. 130 Umowy)

KOLUMBIA

Ministerio de Comercio, Industria y Turismo (Ministerstwo Handlu,
Przemysłu i Turystyki)

Calle 28 No. 13A – 15.

Bogotá

Kolumbia

Telefon: +57 1 606 76 76 wewn. 1316

Telefaks: +57 1 2410479

UE

UNIA EUROPEJSKA European Commission - DG TRADE

Services and investment unit

Rue de la Loi 170

B-1000 BRUXELLES

E-mail: TRADE-GATS-CONTACT-POINTS@ec.europa.eu

AUSTRIA

Federal Ministry of Economics and Labour (Federalne Ministerstwo
Gospodarki i Pracy)

Department for Multilateral Trade Policy - C2/11 (Departament
Wielostronnej Polityki Handlowej)

Stubenring 1,

A-1011 Wien

Austria

Telefon: ++ 43 1 711 00 (wewn. 6915/5946)

Telefaks: ++ 43 1 718 05 08

E-mail: post@C211.bmwa.gv.at

BELGIA	Service public fédéral Economie, PME, Classes moyennes et Energie, Direction générale du Potentiel économique (Federalne Służby Publiczne ds. Gospodarki, MŚP, osób pracujących na własny rachunek oraz Dyrekcja Generalna ds. Potencjału Ekonomicznego) Rue du Progrès, 50 B-1210 Brussels Belgia Telefon: (322) 277 51 11 Telefaks: (322) 277 53 11 E-mail: info-gats@economie.fgov.be
BULGARIA	Foreign Economic Policy Directorate (Dyrekcja ds. Zagranicznej Polityki Gospodarczej) Ministry of Economy and Energy (Ministerstwo Gospodarki i Energetyki) 12, Alexander Batenberg Str. 1000 Sofia Bułgaria Telefon: (359 2) 940 77 61 / (359 2) 940 77 93 Telefaks: (359 2) 981 49 15 E-mail: wto.bulgaria@mee.government.bg
CHORWACJA	State Office for Trade Policy (Państwowe Biuro Polityki Handlowej) Gajeva 4, Zagreb CHORWACJA tel. 01-6444-600 faks. 01-6444-601 e-mail: info@dutp.hr
CYPR	Permanent Secretary (Stały Sekretarz) Planning Bureau (Biuro Planowania) Apellis and Nirvana corner 1409 Nicosia Cypr Telefon: (357 22) 406 801 / (357 22) 406 852 Telefaks: (357 22) 666 810 E-mail: planning@cytanet.com.cy maria.philippou@planning.gov.cy

REPUBLIKA
CZESKA

Ministry of Industry and Trade (Ministerstwo Przemysłu i Handlu)
Department of Multilateral and EU Common Trade Policy (Departament
Wspólnej, Wielostronnej i Unijnej Polityki Handlowej)
Politických vězňů 20
Praha 1
Republika Czeska
Telefon: (420 2) 2485 2012
Telefaks (420 2) 2485 2656
E-mail: brennerova@mpo.cz

DANIA	Ministry of Foreign Affairs (Ministerstwo Spraw Zagranicznych) International Trade Policy and Business (Międzynarodowa Polityka Handlowa i Przedsiębiorcza) Asiatisk Plads 2 DK-1448 Copenhagen K Dania Telefon: (45) 3392 0000 Telefaks: (45) 3254 0533 E-mail: eir@um.dk
ESTONIA	Ministry of Economic Affairs and Communications (Ministerstwo Spraw Gospodarczych i Komunikacji) 11 Harju street 15072 Tallinn Estonia Telefon: (372) 639 7654 / (372) 625 6360 Telefaks: (372) 631 3660 E-mail: services@mkm.ee
FINLANDIA	Ministry for Foreign Affairs (Ministerstwo Spraw Zagranicznych) Department for External Economic Relations (Departament ds. Zewnętrznych Stosunków Gospodarczych) Unit for the EU Common Commercial Policy (Dział ds. Wspólnej Polityki Handlowej UE) Box 176 00161 Helsinki Finlandia Telefon: (358-9) 1605 5528 Telefaks: (358-9) 1605 5599

FRANCJA

Ministère de l'Economie, des Finances et de l'Emploi
Direction générale du Trésor et de la Politique économique (DGTPE)
Service des Affaires multilatérales et du développement
Sous Direction Politique commerciale et Investissement
Bureau Services, Investissements et Propriété intellectuelle
(Ministry of Economy, Finance and Employment (Ministerstwo Gospodarki,
Finansów i Zatrudnienia)
Directorate General of Treasury and Economic Policy (Dyrekcja Generalna
Skarbu i Polityki Ekonomicznej) (DGTPE)
Multilateral Affairs and Development Department (Departament Spraw
Wielostronnych i Rozwoju)
Sub Directorate for Trade Policy and Investment (Poddyrekcja ds. Polityki
Handlowej i Inwestycji)
Office of Services, Investment and Intellectual Property (Biuro ds. Usług,
Inwestycji i Własności Intelektualnej))
139 rue de Bercy (télédoc 233)
75572 Paris Cedex 12
Francja
Telefon: +33 (1) 44 87 20 30
Telefaks: +33 (1) 53 18 96 55

Secrétariat général des affaires européennes
(Sekretariat Generalny do Spraw Europejskich)
2, Boulevard Diderot
75572 Paris Cedex 12
Telefon: +33 (1) 44 87 10 13
Telefaks: +33 (1) 44 87 12 61

NIEMCY

Niemiecka Agencja Handlu Zagranicznego – bfai
Agrippastrasse 87-93
50676 Köln
Niemcy
Telefon: (49221) 2057 345
Telefaks: (49221) 2057 262
E-mail: zoll@bfai.de

GRECJA

Ministry of Economy and Finance (Ministerstwo Gospodarki i Finansów)
Directorate for Foreign Trade Policy (Dyrekcja ds. Zagranicznej Polityki
Handlowej)
1 Kornarou Str.

10563 Athens

Grecja

Telefon: (30 210) 3286121, 3286126

Telefaks: (30 210) 3286179

WĘGRY

Ministry of Economy and Transport (Ministerstwo Gospodarki i Transportu)
Trade Policy Department (Departament ds. Polityki Handlowej)
Honvéd utca 13-15.
H-1055 Budapest
Węgry
Telefon: 361 336 7715
Telefaks: 361 336 7559
E-mail: kereskedelempolitika@gkm.gov.hu

IRLANDIA

Department of Enterprise, Trade & Employment (Departament ds.
Przedsiębiorczości, Handlu i Zatrudnienia)
International Trade Section (WTO) (Sekcja ds. Handlu Międzynarodowego
(Światowa Organizacja Handlu))
Earlsfort Centre
Hatch St.
IE-Dublin 2
Irlandia
Telefon: (353 1) 6312533
Telefaks: (353 1) 6312561

WŁOCHY

Ministero degli Affari Esteri
(Ministerstwo Spraw Zagranicznych)
Piazzale della Farnesina, 1
00194 Rome
Włochy

General Directorate for the Multilateral Economic and Financial
Cooperation (Generalna Dyrekcja ds. Wielostronnej Współpracy
Ekonomicznej i Finansowej)

WTO Coordination Office (Urząd Koordynacji Światowej Organizacji
Handlu)

Telefon: (39) 06 3691 4353

Telefaks: (39) 06 3242 482

E-mail: dgce.omc@esteri.it

General Directorate for the European Integration (Dyrekcja Generalna ds.
Integracji Europejskiej)

Office II – EU external relations (Biuro II - stosunki zewnętrzne z UE)

Telefon: (39) 06 3691 2740

Telefaks; (39) 06 3691 6703

E-mail: dgie2@esteri.it

Ministero Attività Produttive

Area per l'internazionalizzazione

(Ministerstwo Działalności Produkcyjnej)

Dział Międzynarodowy)

Viale Boston, 25

00144 Rome

Włochy

General Directorate for Commercial Policy (Dyrekcja Generalna ds. Polityki
Handlowej)

Dział V

Telefon: (39) 06 5993 2589

Telefaks: (39) 06 5993 2149

E-mail: polcom5@mincomes.it

ŁOTWA	WTO Division (Departament ds. WTO) Foreign Economic Relations and Trade Policy Department (Departament ds. Zagranicznych Stosunków Gospodarczych i Polityki Handlowej) Ministry of Economics (Ministerstwo Gospodarki) Brivibas Str. 55 Riga, LV 1519 Łotwa Telefon: (371) 67 013 008 Telefaks: (371) 67 280 882 E-mail: pto@em.gov.lv
LITWA	Division of International Economic Organisations (Departament ds. Międzynarodowych Organizacji Gospodarczych) Ministry of Foreign Affairs (Ministerstwo Spraw Zagranicznych) J. Tumo Vaizganto 2 2600 Vilnius Litwa Telefon: (370 52) 362 594 / (370 52) 362 598 Telefaks: (370 52) 362 586 E-mail: teo.ed@urm.lt
LUKSEMBURG	Ministère des Affaires Etrangères Direction des Relations Economiques Internationales (Ministerstwo Spraw Zagranicznych) Dyrekcja ds. Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych) 6, rue de l'Ancien Athénée L-1144 Luxembourg. Luksemburg Telefon: (352) 478 2355 Telefaks: (352) 22 20 48
MALTA	Director (Dyrektor) International Economic Relations Directorate (Dyrekcja ds. Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych) Economic Policy Division (Dział ds. Polityki Gospodarczej) Ministerstwo Finansów Ministry of Finance (St. Calcedonius Square) Floriana CMR02

Malta

Telefon: (356) 21 249 359

Telefaks: (356) 21 249 355

E-mail: epd@gov.mt

joseph.bugeja@gov.mt

NIDERLANDY
Ministry of Economic Affairs (Ministerstwo Spraw Gospodarczych)
Dyrekcja Generalna ds. Zagranicznych Stosunków Gospodarczych
Directorate-General for Foreign Economic Relations (Polityka Handlowa i Globalizacja) (ALP: N/101)
P.O. Box 20101
2500 EC Den Haag
Niderlandy
Telefon: (3170) 379 6451 / (3170) 379 6250
Telefaks: (3170) 379 7221
E-mail: M.F.T.RiemsлагBaas@MinEZ.nl

POLSKA
Ministerstwo Gospodarki
Departament Polityki Handlowej
ul. Żurawia 4a
00-507 Warszawa
Polska
Telefon: (48 22) 693 4826 / (48 22) 693 4856 / (48 22) 693 4808
Telefaks: (48 22) 693 4018
E-mail: joanna.bek@mg.gov.pl

PORTUGALIA
Ministry of Economy (Ministerstwo Gospodarki)
ICEP Portugal
Market Intelligence Unit (Dział Informacji o Rynku)
Av. 5 de Outubro, 101
1050-051 Lisbon
Portugalia
Telefon: (351 21) 790 95 00
Telefaks: (351 21) 790 95 81
E-mail: informação@icep.pt

Ministry of Foreign Affairs (Ministerstwo Spraw Zagranicznych)
General Directorate for Community Affairs (DGAC) (Dyrekcja Generalna ds. Wspólnotowych)
R da Cova da Moura 1
1350 -11 Lisbon
Portugalia
Telefon: (351 21) 393 55 00
Telefaks: (351 21) 395 45 40

RUMUNIA	Ministry for SMEs, Trade, Tourism and Liberal Professions (Ministerstwo ds. MŚP, Handlu, Turystyki i Wolnych Zawodów) Department for Foreign Trade (Departament ds. Handlu Zagranicznego) Str. Ion Campineanu nr. 16 Sector 1 Bucharest Rumunia Telefon i faks: (41 22) 401 05 58 Osoba wyznaczona do kontaktów: Natalia SCHINK Kierownik Działu
REPUBLIKA SŁOWACKA	Ministry of Economy of the Slovak Republic (Ministerstwo Gospodarki Republiki Słowackiej) Trade and Consumer Protection Directorate (Dyrekcja ds. Handlu i Ochrony Konsumenta) Trade Policy Department (Departament ds. Polityki Handlowej) Mierová 19 827 15 Bratislava 212 Republika Słowacka Telefon: (421-2) 4854 7110 Telefaks: (421-2) 4854 3116
SŁOWENIA	Ministry of Economy of the Republic of Slovenia (Ministerstwo Gospodarki Republiki Słowenii) Dímitrij Grčar Head of Multilateral Division (Kierownik Wydziału Wielostronnego) Kotnikova 5 1000 Ljubljana Słowenia Telefon: (386 1) 478 35 42 / (386 1) 478 35 53 Telefaks: (386 1) 478 36 11 E-mail: dimitrij.grcar@gov.si Strona internetowa: www.mg-rs.si
HISZPANIA	Ministerio de Industria, Turismo y Comercio Secretaría de Estado de Turismo y Comercio Secretaría General de Comercio Exterior Subdirección General de Comercio Internacional de Servicios (Ministry of Industry, Tourism and Trade (Ministerstwo Przemysłu, Turystyki i Handlu))

State Secretariat for Tourism and Trade (Sekretariat Stanu ds. Turystyki i Handlu)

General Secretariat of Foreign Trade (Sekretariat Generalny ds. Handlu Zagranicznego)

Sub-General Directorate of International Trade in Services (Poddyktoria Generalny ds. Międzynarodowego Handlu Usługami) Paseo de la Castellana 162)

28046 Madrid

Hiszpania

Telefon: (34 91) 349 3781

Telefaks: (34 91) 349 5226

E-mail: sgcominser.ssc@mcx.es

SZWECJA

National Board of Trade (Krajowa Izba Handlu)
Global Trade Department (Departament ds. Handlu Światowego)
Box 6803
113 86 Stockholm
Szwecja
Telefon: (46 8) 690 4800
Telefaks: (46 8) 30 6759
E-mail: registrator@kommers.se
Strona internetowa: <http://www.kommers.se>

Ministry for Foreign Affairs (Ministerstwo Spraw Zagranicznych)
Organ: UD-IH
103 39 Stockholm
Szwecja
Telefon: 46 (0) 8 405 10 00
Telefaks: 46 (0) 8723 11 76
E-mail: registrator@foreign.ministry.se
Strona internetowa: <http://www.sweden.gov.se/>

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Department for Business Enterprise & Regulatory Reform
Trade Policy Unit
Bay 4127
1 Victoria Street
London
SW1H 0ET
England
Zjednoczone Królestwo
Telefon: (4420) 7215 5922
Faks: (4420) 7215 2235
E-mail: A133servicesEWT@berr.gsi.gov.uk
strona internetowa: www.berr.gov.uk/europeantrade/key-trade-issues-gats/page22732/html

PERU

Ministerio de Comercio Exterior y Turismo (Ministerstwo Handlu
Zagranicznego i Turystyki)
Wiceministerstwo ds. Handlu Zagranicznego
Calle Uno Oeste No. 50 Urb. Córpac, San Isidro
Lima 27
Peru
Telefon: +51 1 5136119

Telefaks: +51 1 5136100 wewn. 1265

E-mail: servicios@mincetur.gob.pe

ZAŁĄCZNIK VIII

(Sekcja B dodatku 1 do załącznika XII do Umowy)

ZAKRES ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Do włączenia do podsekcji 1, podmioty administracji centralnej:

„Chorwacja

- Parlament Chorwacji;
- Prezydent Republiki Chorwacji;
- Kancelaria Prezydenta Republiki Chorwacji;
- Kancelaria Prezydenta Republiki Chorwacji po wygaśnięciu kadencji;
- Rząd Republiki Chorwacji;
- Biura rządu Republiki Chorwacji;
- Ministerstwo Gospodarki
- Ministerstwo Rozwoju Regionalnego i Funduszy UE
- Ministerstwo Finansów
- Ministerstwo Obrony
- Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Europejskich
- Ministerstwo Terytorium
- Ministerstwo Sprawiedliwości
- Ministerstwo Administracji Publicznej
- Ministerstwo Przedsiębiorczości i Rzemiosła
- Ministerstwo Pracy i Systemu Emerytalnego
- Ministerstwo Gospodarki Morskiej, Transportu i Infrastruktury
- Ministerstwo Rolnictwa
- Ministerstwo Turystyki
- Ministerstwo Ochrony Środowiska i Przyrody
- Ministerstwo Budownictwa i Planowania Przestrzennego
- Ministerstwo ds. Weteranów Wojennych
- Ministerstwo Polityki Społecznej i Młodzieży
- Ministerstwo Zdrowia
- Ministerstwo Nauki, Edukacji i Sportu
- Ministerstwo Kultury
- Organizacje administracji państwowej
- Okręgowe urzędy administracji państwowej
- Trybunał Konstytucyjny Republiki Chorwacji

- Sąd Najwyższy Republiki Chorwacji
- Sądy
- Państwowa Rada Sądownictwa
- Biura Prokuratora Generalnego
- Prokuratura Generalna
- Biura Rzecznika Praw Obywatelskich;
- Państwowa Komisja Nadzoru Procedur Zamówień Publicznych
- Chorwacki Bank Narodowy
- Agencje i urzędy państwowe
- Państwowy Urząd Kontroli

Do włączenia do podsekcji 2, podmioty administracji na szczeblu regionalnym i lokalnym:

„Chorwacja

Podmioty zamawiające, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 „Zakon o javnoj nabavi” (Narodne novine broj 90/11) (ustawa o zamówieniach publicznych, Dziennik Ustaw nr 90/11), czyli osoby prawne ustanowione w szczególnym celu zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym, niemające charakteru przemysłowego ani handlowego i spełniające jeden z poniższych warunków:

- są one finansowane w ponad 50 % z budżetu państwowego lub ze środków finansowych pochodzących od jednostek samorządów regionalnych lub lokalnych lub od innych osób prawnych; lub
- zarządzanie nimi jest objęte nadzorem organów rządowych, jednostek samorządów lokalnych i regionalnych lub innych osób prawnych; lub
- posiadają one zarząd, radę nadzorczą lub zarząd administracyjny, w których ponad połowa członków jest powoływana przez organy władz państwowych, jednostki samorządów lokalnych lub regionalnych lub inne osoby prawne.

Przykładowo:

- Agencja Alan sp. z o.o.;
- APIS IT d.o.o - Agencja Wsparcia Systemów Informatycznych i Technologii Informacyjnych;
- Chorwacki Zespół Tańca Ludowego „Lado”;
- CARnet (Chorwacka sieć naukowców i badaczy – CARnet);
- Ośrodki opieki i pomocy;
- Ośrodki opieki społecznej;
- Domy opieki społecznej;
- Ośrodki opieki zdrowotnej;
- Archiwa państwowe;
- Państwowy Instytut Ochrony Przyrody

- Fundusz na rzecz likwidacji elektrowni jądowej Krško oraz unieszkodliwiania odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądowego;
- Fundusz na rzecz Odszkodowań z tytułu Konfiskaty Mienia;
- Fundusz Odbudowy i Rozwoju Miasta Vukovar;
- Fundusz Rehabilitacji Zawodowej i Zatrudnienia Niepełnosprawnych;
- Fundusz Ochrony Środowiska i Efektywności Energetycznej;
- Chorwacka Akademia Nauki i Sztuki;
- Chorwacki Bank Odbudowy i Rozwoju;
- Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o. (Chorwacka kontrola sp. z o.o.);
- Hrvatska lutrija d.o.o. (Chorwacka loteria);
- Chorwacka Fundacja na rzecz Dziedzictwa;
- Chorwacka Izba Rolnicza;
- Chorwackie Radio i Telewizja;
- Chorwackie Stowarzyszenie Kultury Technicznej;
- Chorwackie Centrum Audiowizualne;
- Chorwackie Centrum Hodowli Koni – Państwowa Hodowla Koni w Dakowie i Lipiku;
- Chorwacki Ośrodek ds. Rolnictwa, Żywności i Obszarów Wiejskich;
- Chorwackie Centrum ds. Rozminowywania;
- Chorwacki Ośrodek Pamięci i Informacji o Wojnie Domowej;
- Chorwacki Komitet Olimpijski;
- Chorwacki operator rynku energetycznego;
- Chorwacki Komitet Paraolimpijski;
- Chorwacki Rejestr Żeglugi;
- Chorwacki Instytut Ochrony Przyrody;
- Chorwackie Stowarzyszenie Niesłyszących Sportowców;
- Chorwacki Instytut Medycyny Ratunkowej;
- Chorwacki Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego;
- Chorwacki Instytut Zdrowia Psychicznego;
- Chorwacki Instytut Ubezpieczeń Emerytalnych i Rentowych;
- Chorwacki Instytut Standaryzacji;
- Chorwacki Instytut Telemedycyny;
- Chorwacki Instytut Toksykologii i Antydopingu;
- Chorwacki Narodowy Instytut Medycyny Transfuzyjnej;
- Chorwackie Służby Zatrudnienia;
- Chorwacki Instytut Ochrony Zdrowia i Bezpieczeństwa w Pracy;

- Chorwacki Instytut Ubezpieczeń Zdrowotnych;
- Chorwacki Instytut Ubezpieczeń Zdrowotnych w Pracy;
- Jadrolinija (przedsiębiorstwo żeglugi);
- Instytucja publiczna: Chorwacki Ośrodek Olimpijski;
- Publiczne instytucje szkolnictwa wyższego;
- Parki narodowe – instytucje publiczne;
- Parki przyrodnicze – instytucje publiczne;
- Publiczne instytuty naukowe;
- Teatry, muzea, galerie, biblioteki i inne instytucje kulturalne utworzone przez Republikę Chorwacji lub jednostki samorządu lokalnego i regionalnego;
- Zakłady karne;
- Szpitale kliniczne;
- Ośrodki szpitalno-kliniczne;
- Kliniki;
- Instytut Leksykograficzny im. Miroslava Krležy;
- Władze portowe;
- Sanatoria;
- Apteki utworzone przez jednostki samorządu regionalnego;
- Matica hrvatska (Macierz chorwacka);
- Międzynarodowy ośrodek archeologii podwodnej;
- Biblioteka Narodowa i Uniwersytecka;
- Krajowa Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia Uczniów i Studentów;
- Krajowa Fundacja na rzecz Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego;
- Krajowa Fundacja Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Rozwoju Technologicznego Republiki Chorwacji;
- Krajowe Centrum Zewnętrznej Oceny Kształcenia;
- Krajowa Rada Szkolnictwa Wyższego;
- Krajowa Rada Naukowa;
- Dziennik Ustaw (Narodne novine d.d.);
- Instytuty edukacyjne/wychowawcze;
- instytucje edukacyjne finansowane ze środków publicznych Republiki Chorwacji lub jednostek samorządów lokalnych i regionalnych;
- Samorząd lokalny;
- Szpitale ogólne; Plovput d.o.o (przedsiębiorstwo państwowe odpowiedzialne za bezpieczeństwo żeglugi);
- Polikliniki;
- Szpitale wyspecjalizowane;

- Centralny Rejestr Ubezpieczonych;
- Uniwersytecki Ośrodek Komputerowy;
- Stowarzyszenia sportowe;
- Federacje sportowe;
- Instytucje pogotowia ratunkowego;
- Instytucje opieki paliatywnej;
- Instytucje opieki zdrowotnej;
- Policyjny Fundusz Solidarnościowy;
- Więzienia;
- Instytut Renowacji Dubrownika;
- Instytut Nasion i Sadzonek;
- Instytuty zdrowia publicznego;
- Centrum Technologii Lotnictwa (Zrakoplovno – tehnički centar d.d.);
- Powiatowe urzędy ds. dróg.”.

Do włączenia do podsekcji 3, Obiekty użyteczności publicznej dla pkt I (produkcja, transport lub dystrybucja energii elektrycznej), II (produkcja, transport lub dystrybucja wody pitnej), III (usługi w zakresie kolei miejskich, tramwajów, trolejbusów lub autobusów), IV (porty morskie lub śródlądowe lub inne terminale) oraz V (instalacje portów lotniczych), VI (transport lub dystrybucja gazu lub energii cieplnej) i VII (usługi kolejowe):

„Podmioty zamawiające, o których mowa w art. 6 „Zakon o javnoj nabavi” (Narodne novine broj 90/11) (ustawa o zamówieniach publicznych, Dziennik Ustaw nr 90/11), które są przedsiębiorstwami publicznymi lub instytucjami zamawiającymi i które, zgodnie z przepisami szczególnymi, prowadzą działalność związaną z:

1. transportem i dystrybucją gazu i energii cieplnej na podstawie licencji dotyczącej prowadzenia działalności związanej z energią, zgodnie z ustawą o energii (Dziennik Ustaw nr 68/01, 177/04, 76/07, 152/08, 127/10);
2. konstrukcją (zapewnianiem) stałych sieci przeznaczonych do świadczenia usług publicznych w związku z produkcją, przesyłem lub dystrybucją energii elektrycznej oraz dostarczaniem do stałych sieci energii elektrycznej lub zarządzaniem tymi sieciami; takie jak podmioty prowadzące wymienione rodzaje działalności na podstawie licencji dotyczącej prowadzenia działalności związanej z energią, zgodnie z ustawą o energii (Dziennik Ustaw nr 68/01, 177/04, 76/07, 152/08, 127/10);
3. konstrukcją (zapewnianiem) stałych sieci przeznaczonych do świadczenia usług publicznych w związku z produkcją, przesyłem lub dystrybucją wody pitnej oraz dostarczaniem do stałych sieci wody pitnej lub zarządzaniem tymi sieciami; takie jak podmioty ustanowione przez samorządy lokalne, działające jako publiczni dostawcy usług w zakresie dostarczania lub odprowadzania wody, zgodnie z ustawą Prawo wodne (Dziennik Ustaw nr 153/09 i 130/11);
4. udostępnianiem sieci przeznaczonych do świadczenia usług publicznych w zakresie transportu kolejowego lub zarządzaniu tymi sieciami;

5. udostępnianiem sieci przeznaczonych do świadczenia usług publicznych w zakresie miejskich usług kolejowych, systemów zautomatyzowanych, tramwajów, autobusów, trolejbusów i kolejek linowych, lub zarządzaniu tymi sieciami, takie jak podmioty świadczące wspomniane usługi publiczne zgodnie z ustawą o użyteczności publicznej (Dziennik Ustaw nr 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11);
6. eksploatacją obszaru geograficznego w celu udostępnienia portów morskich, rzecznych i innych terminali transportowych podmiotom prowadzącym działalność w zakresie transportu morskiego i rzecznoego, takie jak podmioty prowadzące wymienione rodzaje działalności na podstawie przyznanej koncesji, zgodnie z ustawą o portach i obszarach morskich (Dziennik Ustaw nr 158/03, 100/04, 141/06 i 38/09);
7. eksploatacją obszaru geograficznego w celu udostępnienia portów lotniczych i innego wyposażenia terminali podmiotom prowadzącym działalność w zakresie transportu lotniczego, takie jak podmioty prowadzące wymienione rodzaje działalności na podstawie przyznanej koncesji, zgodnie z ustawą o portach lotniczych (Dziennik Ustaw nr 19/98 i 14/11);

ZAŁĄCZNIK IX

(Dodatek 2 do załącznika XII do Umowy)

WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU DO PUBLIKOWANIA INFORMACJI O ZAMÓWIENIACH PUBLICZNYCH

Do włączenia do dodatku 2 do załącznika XII:

„Chorwacja

- Przepisy ustawowe i wykonawcze, decyzje administracyjne i orzeczenia sądowe:
Narodne Novine”